

PS II
40.

M. J. J. J.

Calendariul Românului

pe

anul comun dela Christos

1889.

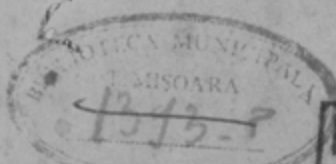
Anul întâilea.

38
3649

2642
2221

1934
1889
1820
1784
1564

Prețul unui esemplariu 30 cr. v. a.

Calendariu
(1582) . . .
ela aducerea cartofilor în
ela introducerea prăsierei în
ela venirea Transilvaniei și
ela aflarea mașinelor cu abur
KARANSEBES.
LEI DIECESANE. — Tipăritul tipografiei diecesane.
1888.

2.704-1

Dela facer
Dela facer
inain
După calcu
polita
inte
Dela facer
După perio
După c. v.
Dupa calcu
După calcu
După calcu
Dela fondar
Chris
Dela mórte
Dela îndrep
45 în
Dela nascer
Dela resipin
Dela descâl
Dela cel din
Dela cădere
de ani
r'a dela M
Dela fondar
ela desbina
reinten
Basara
ela aflarea
ela reinten
ela aflarea
ela descope
ela reforma
ela cădere
ela desrobi
carte r
ela îndrept
Octomv
ela aducere
ela introdu
ela venirea
ela aflarea

CRONOLOGIE

pe anul 1889.

	Anii
Dela facerea lumei după Suidas (6000 înainte de Christos) .	7889
Dela facerea lumei după cei 70 de traducători ai bibliei 5634 înainte de Christos	7523
După calculul grecilor noi, seü er'a bizantină seü constantinopolitană bisericăscă (21 Martiu orî 1 Aprile 5508 înainte de Christos)	7397
Dela facerea lumei după socotela lui Eusebiu	7089
După periodul Iulian (1 Ian. 4713 înainte de Christos) . . .	6602
După c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)	5894
Dupa calculul comun	5872
După calculul lui Calvisiu	5838
După calculul nou al evreilor (echinoptiul de primăvară 3791)	5649
Dela fondarea Romei (după Varro 24 Apriliu 753 înainte de Christos)	2642
Dela mórtea lui Alecsandru cel mare	2221
Dela îndreptarea calendariului Iulian prin Sosigene (1 Ianuariu 45 înainte de Christos)	1934
Dela nascerea Domnului Isus Christos	1889
Dela respirarea Ierusalimului prin Romanî (1 Sept. 69 d. Chr.)	1820
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub Imp. Traian . . .	1784
Dela cel dintâiu sinod a totă lumea din Nichea	1564
Dela căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, în 476 după Christos)	1413
Er'a dela Mohamed	1304
Dela fondarea regatului ung. (1000 d. Christos)	889
Dela desbinarea bisericilor resăritenă și apusenă	836
a reîntemeierea statului țarei românesce prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	599
Dela aflarea prafului de pușcă	557
Dela reîntemeierea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș . .	544
Dela aflarea artei tipografice	447
Dela descoperirea Americii (11 Octomvre 1492)	397
Dela reformațiunea lui Luter	372
Dela căderea Ungariei la Mohaciü	363
Dela desrobirea limbei romane de cea slavonă prin ântăia carte română	318
Dela îndreptarea calendariului prin papa Gregoriu al XIII. (15 Octomvre 1582)	307
Dela aducerea cartofilor în Europa	305
Dela introducerea prăsimii tăbacului	297
Dela venirea Transilvaniei sub casa austriacă	189
Dela aflarea mașinelor cu abure	190

Dela introducerea calendariului îndreptat	189
Dela mórtea lui Iosif II.	99
Dela introducerea demnității împărătesci ereditare (în Austria 11 August 1804)	85
Dela nascerea Maiestății Sale c. r. Francisc Iosif I. (18 Au- gust 1830)	59
Dela stergerea iobăgiei în Ardél, Dumineca tuturor sântilor 6/18 Iuniu 1848	41
Dela domnia Maiestății Sale c. r. apostolic Francisc Iosif I. (2 Decemvre 1848)	41

Date cronologice pe anul 1889.

Litera Păscăliei dela 25 Decemvre 1888 începând (slovo) seú încheetura a 19-a pe mâna lui Damaschin	19
Ciclul Lunei	6
Temelia Lunei	9
Ciclul Sórelui	5
Mâna anului (dela luna Martie 1889)	6

Serbătorile și alte zile schimbătoare preste an.

Nascerea lui Christ. în 1888 Dumin., mâncare de carne 7 sept., 1 qi.
Triodul se începe în 29. Ianuarie.
Lăsatul de carne în 12. Februaru.
" " brânză în 19. Februaru
Bunavestire, Sâmbăta a 5-a din post.
Sfintele Paști în 9. Aprile.
Înălțarea Domnului, în 18. Maiú.
Dumineca Rusalilor, în 28. Maiú.
Postul SS. Apostoli 3 săptămâni și 3 zile, Joí.
Cele 4 Dumineci ale SS-lor Părinți: în 21. Maiu, 16. Iuliú, 15. Oc-
tomvre și 24. Decemvre.

Posturile în biserica greco-resăritenă.

1. Zilele de Mercuri și Vineri de preste an. — 2. Ajunul Bo-
tezului 5. Ianuariú. — 3. Postul Paștilor 20. Februaru până 8. Aprile.
— 4. Postul lui Sân-Petru 4—28. Iuniú. — 5. Postul Sântă-Măriei
1—14. August. — 6. Tăierea capului S. Ioan 29. August. — 7. Zia
crucií 14. Septemvre. — 8. Postul Crăciunului 15. Noemvre până 24.
Decemvre.

Deslegarea postului.

Mercuri 4. Ianuarie.	Vineri 14. Aprilie.
Mercuri 1. Februarie.	Mercuri 31. Maiu.
Vineri 3. Februarie.	Mineri 2. Iunie.
Mercuri 15. Februarie.	Veneri 27. Decembrie.
Vineri 17. Februarie.	Vineri 29. Decembrie.
Mercuri 12. Aprilie.	

Săptămâna brânzei: 13—19. Februarie.

Semnele ceresci și caracterele lor.

Sórele și celelalte planete.	Dónespredece zodií ale ceriului.
Sórele ☉	Berbecel ♈
Mercuriu ☿	Taurul ♉
Vinerea ♀	Gemenii ♊
Pământul ♂	Racul ♋
Marte ♂	Leul ♌
Vesta ♀	Fecióra ♍
Junone ♀	Cumpăna ♎
Palade ♀	Scorpia ♏
Cerere ♀	Săgetătorul ♐
Joie ♋	Căpriorul ♑
Saturn ♄	Udătorul ♒
Urania ♀	Pești ♓

Însemnare. S. înseamnă Sfânt; Sf. Sfințitul; SS. Sfinți; P. seú Păr. Părințe; Cuv. Cuvios; Muc. Mucenic; Mța. Mucenița; Mci. Mucenici; Apost. Apostol; Arch. Archiepiscop; Epc. Episcop; Archid. Archidiacon; Patr. Patriarch; M. Marele; Prc. Proroc.

Lună nouă ☾	Lună plină ☽
Pătrariul întâi ☾	Pătrariul din urmă ☾

Dilele Săpt. Dilele Săptămănei.

Veđi: Sărbătorile cele înseminate cu ☉ roșu sunt sărbători împărătești, érá cele cu ☿ negru sunt sărbători bisericesci.

Ianuarie

are 31 zile.

Gerariu.

Dilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele
				resare/apune

Duminică înaintea Botezului, Evang. dela Marcu, c. 1. v. 1 glas 5 inv. 3.

Dum.	1 Tâiera împ. și S. V.	13 Ilarie		7 40 4 38
Luni	2 Pr. Silvestru	14 Felix		7 39 4 39
Marti	3 Pror. Malachia	15 Mauru		7 39 4 41
Merc.	4 Sob. SS. 70 de Ap.	16 Marcelin		7 38 4 42
Jo	5 S. Teopemt și Teona	17 Anton pust.		7 37 4 43
Vin.	6 (+) Botezul Domnului	18 Prisca		7 37 4 45
Samb.	7 † Sob. S. Ioan Botez.	19 Sara		7 36 4 47

Duminică după Botez, Evangelia dela Matei, c. 4. v. 12 glas 5, inv. 8.

Dum.	8 C. George și Domn	20 Fab. și Seb.		7 35 4 49
Luni	9 S. Muc. Polievt	21 Agnes		7 35 4 49
Marti	10 Păr. Grigorie Nisis	22 Vincentie		7 34 4 50
Merc.	11 Cuv. P. Teodosie	23 Log. Mariei		7 33 4 52
Jo	12 S. Mta Tațiana	24 Timotei		7 32 4 54
Vin.	13 S. Muc. Ermil	25 Int. lui Pavel		7 31 4 55
Samb.	14 SS. PP. uciși în Sinai	26 Policarp		7 30 4 56

Duminică a 12-a Ev. dela Luca celor 10 Leproși, c. 17, v. 12 glas 6, inv. 9.

Dum.	15 Cuv. P. Pavel Tiveul	27 Ioan Chris.		7 29 4 58
Luni	16 Inch. lanț. Ap. Petru	28 Carol cel mare		7 28 4 59
Marti	17 † C. P. Antoni	29 Francisc S.		7 27 5 0
Merc.	18 PP. Atanasie și Chiril	30 Martina		7 25 5 2
Jo	19 Cuv. Macarie Egipt.	31 Petru Nol		7 23 5 4
Vin.	20 † C. M. P. Eutimie	1 Febr. Ignat		7 23 5 5
Samb.	21 Cuv. Păr. Macsim	(+) Int. Chr.		7 22 5 6

Duminică a 15-a Ev. dela Luca a lui Zachei, c. 19, v. 1, glas 7, inv. 10.

Dum.	22 S. Apost. Timotei	3 Blasiu		7 21 5 8
Luni	23 S. Muc. Clement	4 Veronica		7 20 5 9
Marti	24 Cuv. Xenia	5 Agata		7 19 5 10
Merc.	25 † P. Grigorie Teol.	6 Dorotea		7 17 5 12
Jo	26 Cuv. Xenofont	7 Romuald		7 16 5 14
Vin.	27 † P. Ioan gură de aur	8 Ioan mil.		7 15 5 15
Samb.	28 C. Păr. Efrem Sirul	9 Apolonia		7 13 5 17

Duminică Vameșului și a Fariseului, Ev. dela Luca c. 18, v. 1, glas 8, inv. 11.

Dum.	29 Ad. m. M. Ignatie	10 Scolastica		7 12 5 19
Luni	30 (SS. Vas. și Ioan)	11 Eufrosina		7 11 5 19
Marti	31 SS. Chir. și Ioan	12 Eulalia		7 9 5 21

Preînscăntare de timp. Dina crește cu 1 ora. La început e friguros, în 6. nea și ploie, dela 7—13. nuoros și vânturos, dela 14—21. frig în 21. ger mare cumplit, 22 și 23. vânt și nea, 24. și 25. senin și frig și la finea lunei e ger mare. Dacă ploua mult în Ianuarie și este puțină nea atunci sufer câmpurile și sămănăturile.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						5/11. Brade la...
2						Trinisa 450f
3						oblu oblu oblu
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16				88		Povețe economice.
17				93		Cară gunoi, că locurile
18				52		altcum s'erăcesc și nu-ți res-
19				99		plătesc munca. Drege unel-
20				1 15		tele de economie, căci acum
21				95		având timp, poți să stai
22				81		lângă măstru ca să-ți faci
23				1 14		un lucru de trebă. Vitelor
24				69		dă nutrețu învrăstat, că-l
25				54		mănâncă și mistue mai bine.
26				43		Numără săptămânile până
27				47		la Sân-George și vezi cum
28				58		stai. Curătesce pomii de
29				77		muschiu, cójă bătrână,
30				1 46		crenge uscate și pe timp
31				43		umed de escă. Unge ra-

126
22 63
7
29 63
42 39
6 12
7
254 91

28 33
7 91
36 24

Februariu,

are 28 zile

Faur.

Zilele săpt.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				roșare	apune
Merc.	1 S. Muc. Trifon	13 Catarina		7	7 5 22
Joi	2 (+) Intemp. Domnului	14 Valentin		7	6 5 23
Vin.	3 S. și drept. Simeon	15 Faust		7	4 5 25
Sâm.	4 Părintele Isidor	16 Iuliana		7	2 5 27
Dumineca Fiului retăcit, Evang. dela Luca, cap 15, v. 11, glas 1, inv. 1.					
Dum.	5 Mucenița Agatia	17 Constanța		7	0 5 29
Luni	6 Cuv. Păr. Vucol Ep.	18 Flavian		7	0 5 29
Mărti	7 Părintele Partenie	19 Conrad		6	5 8 31
Merc.	8 M. Muc. Teodor Strat.	20 Eleuteriu		6	5 6 33
Joi	9 Mucenicul Nicifor	21 Eleonora		6	5 5 34
Vin.	10 S. M. M. Haralamp.	22 Petru C.		6	5 3 36
Sâm.	11 S. M. Mucenic Vlasie	23 Eberhard		6	5 1 37
Dumineca lăsatului de carne, Evang. dela Matei, c. 25, v. 31, glas 2, inv. 2.					
Dum.	12 Păr. Meletie Epc.	24 Matias Ap.		6	5 1 37
Luni	13 Părintele Martinian	25 Victor		6	4 9 39
Mărti	14 Cuv. Păr. Axentie	26 Gothard		6	4 6 41
Merc.	15 S. Apost. Onisim	27 Leander		6	4 4 43
Joi	16 Muc. Pamfilie	28 Roman		6	4 3 45
Vin.	17 M. M. Teodor Tiron	1 Mar. Albinus		6	4 1 46
Sâm.	18 Păr. Leon Papa	2 Simplițiu		6	3 9 47
Dumineca lăsatului de brânză, Ev. dela Matei, c. 6, v. 14, glas 3, inv. 3.					
Dum.	19 Apostolul Archip	3 Cunegunda		6	3 8 47
Luni	20 P. Leon Episcop	4 Casimir		6	3 6 49
Mărti	21 Păr. Timotei	5 Eusebiu		6	3 4 51
Merc.	22 Afl. most. SS. din Eug.	6 Frideric		6	3 2 52
Joi	23 S. Mucenic Policarp	7 Toma Apost.		6	3 0 53
Vin.	24 + Afl. cap. S. Ioan Bot.	8 Ioan Bogos.		6	2 8 55
Sâm.	25 Păr. Tarasie Arch.	9 C. Met. c. i.		6	2 6 57
Dumineca 1-a în Paresemi, Ev. dela Ioan, cap 1, v. 43, glas 4, inv.					
Dum.	26 Păr. Porfirie Epc.	10 40 Mucenici		6	2 5 57
Luni	27 P. Procop Decap.	11 Heracliu		6	2 2 59
Mărti	28 Cuv. Păr. Vasilie	12 Gregor		6	2 1 6 0

Preînscăinare de timp. Ziua crește cu 1 oră 27 minute. Dela 3—5. foarte frig, 6. năuă, 7. frig, 8—10. tare frig, 11. mai cald, dela 12—14 vânt cu năuă și frig, 15. nuoros, 20. cald și frumos, 21—27. plöie, 28. dimineața roșiata (auroră), plöie și furtună. Când bat vânturi mari la finea lunii atunci va fi anul roditor.

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				1	83	
2					35	
3				6	87	
4					120	
5					9	
6					80	
7					49	
8				1	26	
9					66	
10				1	94	
11					45	
12					51	Povețe economice.
13					46	Cerne bucatele de să-
14					43	mântă. Cară încă și impră-
15				7	91	știe gunoiu, ca, pe când
16				1	36	să desghetă zama lui să
17				1	21	între în pământ. Când tim-
18					44	pul e frumos poți începe
19					43	aratul. De n'ai făcut în
20				1	6	Ianuarie, adună acum neună
21				1	25	împrejurul pomilor. Cură-
22					38	tesce livețile de mușinioie,
23					27	petrii și mărăcin, și pe
24					38	unde locul e pleș sa menă
25					77	erbă. Lasă berbecii la oile,
26					67	ce vrei să fete în Iulie și
27				1	34	le păzește să nu bea apă de
28					39	pe neună, căci cele de-a feta
						pierd melul, — er' celor
						fetate li se strică laptele
						Taie mlădițe de altoit din
						partea despre meță-ți a
						pomilor, le implântă în ne-
						sip ori pământ umed, până
						la folosință. Sfârșesc cură-
						țirea pomilor de omide, și
						când timpul e frumos poți
						sădi pomi. Curătesce altoii
						mai tineri de crengile ne-
						trebnice, ca se crească fru-
						moși. Fă resadnita și sa-
						menă zeller, ceph, salată,
						călărebe, castraveți, și altele
						pe cari le vei apăra prin
						un acoperământ în contra
						gerului.

36/24

3090

2071

7

2779

1001

2789

15/52

22/52

533

2785

Martiu,

are 31 zile

Germenar.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				reșare	apune
Merc.	1 Cuv. Mța Eudochia	13 Rozina		6 19 6	1
Joi	2 S. Muc. Teodot	14 Matilda		6 17 6	3
Vin.	3 S. Muc. Eutropie	15 Longin		6 15 6	5
Sâm.	4 Cuviosul Gerasim	16 Heribert		6 13 6	6

Dumineca a 2-a în Păresemî, Evang. dela Marcu, c. 2, v. 1, glas 5, inv. 5.

Dum.	5 Muc. Canon	17 Gertrud		6 12 6	6
Luni	6 SS. 42 Mucenici	18 Alexander		6 10 6	8
Martî	7 Muc. Vasilie, Eugenie	19 Iosif Log.		6 8 6	10
Merc.	8 Cuv. Păr. Teofilact	20 Nichita		6 6 6	11
Joi	9 † SS. 40 Muc. din Seb.	21 Benedict		6 3 6	12
Vin.	10 Mucenicul Codrat	22 Paulina		6 1 6	14
Sâm.	11 P. Sofronie Patr. Ierus.	23 Eberhard		5 59 6	16

Dumineca a 3-a în Păresemî, Evang. dela Marcu, c. 8, v. 34, glas 6, inv. 6.

Dum.	12 Cuv. P. Teofan	24 Gavriil Arch.		5 57 6	17
Luni	13 P. Nichifor Patr.	25 † Bunavest.		5 55 6	18
Martî	14 Cuv. Benedict	26 Emanuil		5 53 6	20
Merc.	15 Mucenicul Agapie	27 Rupert		5 52 6	20
Joi	16 Muc. Sabin	28 Malcus		5 50 6	22
Vin.	17 Preacuv. Alecsie	29 Custasius		5 48 6	23
Sâm.	18 P. Chiril Arch. Ierus.	30 Cuirinus		5 46 6	24

Dumineca a 4-a în Păresemî, Evang. dela Marcu, c. 9, v. 17, glas 7, inv. 7.

Dum.	19 M. Hrisand și Darie	31 Amos		5 44 6	26
Luni	20 PP. uciși în M. S. Sava	1 Apr. Hugo E.		5 42 6	28
Martî	21 Cuv. P. Iacob Ep.	2 Francisc		5 40 6	29
Merc.	22 S. Muc. Vasilie	3 Richard		5 39 6	30
Joi	23 Cuv. Nikon	4 Ambrosie		5 37 6	31
Vin.	24 Cuv. P. Zacharie	5 Vincentie		5 35 6	33
Sâm.	25 † Bunavestire	6 Sextu		5 33 6	34

Dumineca a 5-a în Păresemî, Ev. dela Marcu c. 10. v. 33, glas 8, inv. 8.

Dum.	26 Sob. Archg. Gavriil	7 Herman		5 31 6	35
Luni	27 Cuv. Matrona	8 Dionisiu		5 28 6	37
Martî	28 Cuv. Stefan	9 Maria		5 26 6	38
Merc.	29 Cuv. Marcu	10 Ezechiel		5 25 6	38
Joi	30 Cuv. Ioan Scăr.	11 Leo P.		5 23 6	40
Vin.	31 Cuv. Ipatie	12 Iuliu		5 21 6	41

Preinscințare de timp. Ziua crește cu 1 oră 49 m. La început e vânturos, adese-ori plouă și ninge și frig, 5. și 6. senin dela 7—11. nea, 12. asprime, 13. și 14. frumos, dela 15—21. tare frigos cu nea, 22—24. nea cu plöie, apoi până în 27. senin și frumos, după aceea nuoros și ploios. Dacă fulgeră și tună în luna acesta, atunci va fi an mănös.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				93		
2				1 17		
3				37		
4				96		
5				46		
6				1 03		
7				55		
8				1 96		
9				82		
10				72		
11				84		
12				93		
13				9 16		30 4 90
14				3 17		
15				64		
16				45		
17				41		Povețe economice.
18				1 41		Samână grâu de pri-
19				69		măvară, apoi orz, ovės, ma-
20				49		zere, măzerichia și lucernă.
21				1 09		Grapéză locurile de lucernă
22				89		și trifoiu sâmanat din alți
23				6 27		ani ca să crească mai bine.
24				28		Printre sâmanăturile tom-
25				47		natice, ce au eșit rar,
26				1 27		aruncă sâmanță de trifoiu.
27				88		Sădește legumile menite
28				1 16		pentru a-ți face sâmanță.
29				89		Ca se le aperi în contra
30				37		omidelor, pune în apropiere
31				2 21		câteva sâmanțe de cânepă.

Povețe economice.

Samână grâu de pri-
măvară, apoi orz, ovės, ma-
zere, măzerichia și lucernă.
Grapéză locurile de lucernă
și trifoiu sâmanat din alți
ani ca să crească mai bine.
Printre sâmanăturile tom-
natice, ce au eșit rar,
aruncă sâmanță de trifoiu.
Sădește legumile menite
pentru a-ți face sâmanță.
Ca se le aperi în contra
omidelor, pune în apropiere
câteva sâmanțe de cânepă.
Amirosul acesteia alungă
fluturii. Cartofii înghețați
ferbei și scurge apa de pe
ei, apoi îi dă la vite, alt-
cum se vor bolnăvi, că-s
otrăvitori. Macină bucate
pe timp mai îndelungat.
Fă altoirea pomilor, gâte-
sce straturile pentru legumi
și le sâmană.

Aprile,

are 30 zile.

Prier.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				rezare	apune
Sâm.	1 Cuv. Maria Egipténa	13 Iustin		5 20	6 42

Duminea a 6-a în Păreseml, Evangelia dela Ioan, cap 12, v. 1.

Dum.	2 Cuv. Părinte Tit	14 Tiburtiu		5 20	6 42
Lunî	3 Cuv. Păr. Nichita	15 Anastasie		5 18	6 44
Martî	4 Cuv. Păr. Iosif	16 Aron		5 16	6 46
Merc.	5 M. Teodor și Agatop.	17 Rudolf		5 14	6 47
Joî	6 Cuv. Păr. Eustichie	18 Valeriu		5 13	6 47
Vin.	7 (†) Vinerea patim.	19 Vin. Patim.		5 11	6 49
Sâm.	8 Cuv. A. Iridion	20 Sulpițiu		5 9	6 50

Duminea Paștilor.

Dum.	9 (†) Sfintele Paști	21 Dum. Paștilor		5 8	6 51
Lunî	10 (†) S. M. Terț și Pomp. C	22 Lun. Paștilor		5 5	6 53
Martî	11 (†) M. Antipa, Ep. Pereg.	23 Adalbert		5 3	6 55
Merc.	12 Cuv. Vasilie, Ep. Pariei	24 George		5 2	6 56
Joî	13 S. Muc. Artemon	25 Marco Ev.		5 1	6 56
Vin.	14 Cuv. Păr. Martin	26 Cletu		4 59	6 58
Sâm.	15 Apost. Aristarch	27 Peregrin		4 57	7 0

Duminea a 2-a a Tomei, Evang. dela Ioan, c. 20, v. 19, glas 1, inv. 1.

Dum.	16 S. Mța Agapia	28 Vitalis		4 56	7 1
Lunî	17 Cuv. Păr. Simeon	29 Petru M.		4 54	7 2
Martî	18 Cuv. Ioan din pest. v.	30 Catarina		4 52	7 4
Merc.	19 Cuv. Păr Ioan	1 Maiu Filip		4 50	7 6
Joî	20 Cuv. Teod. Trichina	2 Atanasie		4 50	7 6
Vin.	21 S. Muc. Ianuarie	3 Aflar. Crucii		4 48	7 7
Sâm.	22 Cuv. Teod. Siceotul	4 Florian		4 46	7 9

Duminea a 3-a a Mironosițelor, Ev. dela Marcu, c. 15, v. 43, glas 2, inv. 4.

Dum.	23 (†) M. Muc. George	5 Pius		4 45	7 10
Lunî	24 S. M. Sava Stratil.	6 Ioan P.		4 43	7 11
Martî	25 S. Ap. și Ev. Marcu	7 Stanislau		4 41	7 13
Merc.	26 S. Muc. Vasilie	8 Michael		4 39	7 14
Joî	27 S. Muc. Simion	9 Gregoriu		4 39	7 14
Vin.	28 Apost. Iason	10 Isidor		4 38	7 16
Sâm.	29 SS. 9 Muc. din Chizic	11 Adolf		4 36	7 17

Duminea a 4-a a Slăbănogului, Ev. dela Ioan, c. 5, v. 1, glas 3, inv. 5.

50 Apost. Iacob	12 Pancraț		4 34	7 20
-----------------	------------	--	------	------

Preinscînțare de timp. Ziua crește cu 1 oră 36 minute. La început timp foarte frumos până în 9, unde va ploua, mizgui și ingheța, dela 9—12. schimbăcios, dela 13—20. ploie și grindină, dela 21—25. vânturos și frig, cătră fine schimbăcios. Dacă în luna acésta cade néuă atunci se ingrașe pământurile mai bine decât de gunof.

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				1	14	3/2 decare la diminua 450%
2					48	
3				1	31	
4				1	46	
5					87	
6				1	19	
7					35	
8					44	
9				1	93	
10				7	86	40 47 1 20
11					40	
12				1	93	
13					38	
14				2	18	Povețe economice
15					34	Plivește sămănăturile de buruene înainte, de a fi cu paiu. Sămână cucuruz (nă- pușoiu) și pune cartofi. Uoă bine pomii sădiți de curând. Plivește și sapă școlă de pom. Grăbesce cu altoirea pădureților, ca se nu in- târzieți. Griji ca se nu se umfle vitele de nutrețul cel verde, dă-le fân înainte de ale scote la pășune. Ră- sadnițele cu acoperământ se descoper totă ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de îngheț. Se începe lucru în viie. În lipsă de ploie udă grădina de le- gum. mai bine dimineta. După Sân-George vitele se scot la pășune întorce gră- nele și ca se le mântui de gărgărițe, pune lână nes- pălată în apropierea coșu- rilor cu grâu, căci amiro- sul ei le alungă. Grăul în- cins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l că-și perde amirosul.
16					45	
17					49	
18				1	66	
19						
20						
21						
22					54	
23				1	10	
24					66	
25					95	
26					-	
27					88	
28					90	
29					39	
30						

154

1174

3074

167

60

Maiu,

are 31 zile.

Florariu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				risare	apune
Luni	1 Proroc. Ieremie	13 Servatius	♈	4 32	7 21
Marti	2 Ad. mos. P. Atanasie	14 Bonifaciu	♉	4 31	7 23
Merc.	3 S. Muc. Timoteiu	15 Sofia	♊	4 31	7 23
Jo	4 Mta Pelagia	16 Ioan P.	♋	4 29	7 24
Vin.	5 Marea Mta Irina	17 Pascalie	♌	4 28	7 26
Sam.	6 S. și dreptul Iov.	18 Venantiu	♍	4 27	7 27

Duminica a 5-a a Samarinenței, Evang. dela Ioan, c. 4, v. 5, glas 4, inv. 7.

Dum.	7 S. Muc. Acachie	19 Celestin	♎	4 26	7 28
Luni	8 † S. Apost. și Ev. Ioan	20 Bernardin	♏	4 25	7 29
Marti	9 Proroc. Isaia	21 Prudentius	♐	4 23	7 30
Merc.	10 S. Ap. Simon Zil.	22 Iulia	♑	4 22	7 31
Jo	11 S. Muc. Mochie	23 Desideriu	♒	4 22	7 31
Vin.	12 Păr. nostru Epifanie	24 Ioana	♓	4 21	7 33
S. m.	13 S. Mta Glicheria	25 Urban	♈	4 20	7 34

Duminica a 6-a a Orbului, Evang. dela Ioan cap. 9, v. 1, glas 5, inv. 8.

Dum.	14 Mucenicul Isidor	26 Cletu	♈	4 19	7 35
Luni	15 S. Păr. Pachomie	27 Lucian	♉	4 18	7 36
Marti	16 Cuv. Teodor sfințitul	28 Vilhelm	♊	4 17	7 37
Merc.	17 S. A. Andronic	29 Maximilian	♋	4 16	7 38
Jo	18 (†) Înălțarea Domnului	30 (†) In. Domn.	♌	4 15	7 40
Vin.	19 S. Muc. Patrichie	31 Angela	♍	4 15	7 41
Sam.	20 S. Muc. Talaleu	1 Iun. Gratian	♎	4 15	7 41

Duminica a 7-a a SS. Părinți, Evang. dela Ioan, c. 17, v. 1, glas 6, inv. 10.

Dum.	21 (†) SS. Const. și Elena	2 Exandi	♏	4 15	7 41
Luni	22 Muc. Vasiliscu	3 Clotilde	♐	4 14	7 42
Marti	23 C. P. Michail Măr.	4 Benignus	♑	4 13	7 43
Merc.	24 Cuv. Păr. Simeon	5 Bonifațiu	♒	4 13	7 44
Jo	25 Af. cap. S. Ioan Bot.	6 Norbertus	♓	4 12	7 45
Vin.	26 S. Ap. Carp	7 Lucreția	♈	4 11	7 46
Sam.	27 S. Muc. Terapont	8 Medardus	♉	4 11	7 47

Duminica Rusaliilor, Evangelia dela Ioan, cap 7, v. 37.

Dum.	28 (†) Pogor. S. Duch	9 Dum. Rosal.	♊	4 11	7 47
Luni	29 (†) Cuv. M. Teodosiu	10 Lun. Rosal.	♋	4 11	7 48
Marti	30 (†) Cuv. P. Isachie	11 Varnava	♌	4 10	7 48
Merc.	31 S. Apost. Ermiu	12 Ioan faț.	♍	4 10	7 49

Preinscînțare de timp. Ziua crește cu 1 oră 15 minute. În 2. e de tot frumos și cald până în 20. În 21—22. tunet și furtună, în 23. nuoros, în 24, 25, până 29. nuoros și frig. Dacă în această lună e mai mult ploios, atunci urmează Iunie secetos.

Zina	Obiectul	Venite		Spe-e		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				1	06	
2					69	
3					58	
4					64	
5				1	63	
6					66	
7					59	
8				1	11	
9					31	
10					40	
11					-	
12					43	
13				7	26	2860
14				28	60	
15					92	Povețe economice.
16					98	Udă altoi cât mai des,
17				4	54	și la cei prinși le s'ăbește
18					39	nițel legătura. Samănă că-
19					65	nepă și în. Pe timp liniștit
20				1	53	afumă pomii băntuiți de
21					21	omide cu pucioasă presăretă
22					78	jaratic, că vor peri toate.
23					38	Cucuruzul se sapă, când e
24					66	în patru frunze. Cosește lu-
25				1	89	cernă înainte de înflorire,
26					65	dar' griji, se n'o tai prea
27				1	11	pe jos, că pierе multă din
28					46	ea. De-o dai verde la vite
29					9	svântéz-o mai întâiu și o
30					59	amestecă cu paie mênunțe-
31					96	late. Pe la mijlocul lunii
						se resădesce tutunul (tăba-
						cul), înmuindui-să mai na-
						inte rădăcina în zamă de
						gunoi și năsip. Ogoritul
						trebuesce sfârșit. Gânusii
						de Maiu se scutură dimi-
						néța, se adună și stropșesc
						cu piciorul ori se dau la
						galite. De pe cartofii ce-I
						dăm la animale, colțul tre-
						buește depărtat, c'acela - I
						veninos.

Iunie,

are 30 zile

Cireșeriu.

Zilele săpt.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Joî	1 S. Muc. Iustin	13 Anton. Pad.		4 10	7 50
Vin.	2 P. Nichifor Patr.	14 Vasilie		4 10	7 50
Sâm.	3 Muc. Lucian	15 Vit		4 10	7 51

Duminea 1-a după Rusale a tuturor SS., Ev. dela Mat., c. 10, v. 32, gl. 8, inv. 1.

Dum.	4 S. P. Mitrofan	16 Beno		4 10	7 51
Luni	5 S. Muc. Doroteiu	17 Adolf		4 10	7 52
Martî	6 Cuv. P. Visarion	18 Gervasiu		4 10	7 52
Merc.	7 Muc. Teodot	19 Iuliana		4 11	7 52
Joî	8 Muc. Teodor Strat.	20 (+) Joia verde		4 11	7 52
Vin.	9 Păr. nostru Chiril	21 Aloisiu		4 11	7 52
Sâm.	10 S. Muc. Timotei	22 Paulin		4 12	7 52

Duminea a 2-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 4, v. 18, glas 1, inv. 2.

Dum.	11 S. A. A. Bart. și Varn.	23 Eteltrud		4 12	7 52
Luni	12 Cuv. Păr. Onufrie	24 Botez. Ioan		4 13	7 52
Martî	13 Mța Achilina	25 Prosper		4 13	7 52
Merc.	14 Prorocul Elisei	26 Ieremia		4 13	7 52
Joî	15 Prorocul Amos	27 Ladislau		4 13	7 52
Vin.	16 S. Tihon făc. de min.	28 Leon Papa		4 13	7 52
Sâm.	17 Muc. Manuil	29 (+) Pet. Pav.		4 13	7 52

Duminea a 3-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 6, v. 22, glas 2, inv. 3.

Dum.	18 Muc. Leontie	30 Paul Ged.		4 13	7 52
Luni	19 Apost. Iuda frat. Dluî	1 Iul. Teodor		4 14	7 53
Martî	20 S. Muc. Metodie	2 Cercet. Mar.		4 15	7 52
Merc.	21 Muc. Iulian	3 Corneliu		4 15	7 52
Joî	22 Muc. Evsevie Epc.	4 Udaltic		4 16	7 52
Vin.	23 Mucenița Agripina	5 Domitiu		4 16	7 51
Sâm.	24 (+) Naș. S. Ioan Bot.	6 Isaia Pror.		4 16	7 51

Duminea a 4-a după Rusalii, Evang. dela Mat. cap 8 v. 5, glas 3, inv. 4.

Dum.	25 Mucenița Fevronia	7 Vilibald.		4 17	7 51
Luni	26 Cuv. P. David	8 Chilian		4 18	7 50
Martî	27 Cuv. Păr. Samson	9 Anatalia		4 19	7 49
Merc.	28 Aduc. m. Chir. și Ioan	10 Amalia		4 20	7 49
Joî	29 (+) SS. Ap. Pet. și Pav.	11 Piu Pap.		4 21	7 48
Vin.	30 † Sob. SS. Apostoli	12 Enric		4 22	7 47

Preinscințare de timp. Țina crește până în 20 cu 15 minute, apoi scade până la fine cu 10 minute. La început recoros până câtră 6. apoi frumos și cald, 18. frumos apoi vânt plbie și nuoros, 24. recela apoi ferbintelă și timp frumos până la capătul lunii. Dacă bate în această lună vântul de mēdă-nopțe (borea) atunci rodesce grăul.

Zila	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				1	12	29/27 pluvios
2					40	
3					60	127 5000 per-
4					10	centu după ră-
5				1	13	mantru cele
6					71	Proving!
7				1	31	
8				2	18	
9					66	
10				1	29	
11					94	
12					93	
13				4	71	36/81
14					30	
15				1	44	
16					56	Povețe economice.
17					73	Când e ferbintelă scu-
18					63	tesce vitele, adăpostindu-le
19					73	la umbră. Oculăză pădu-
20					49	reții, mai bine după ploie
21				1	61	și cu deosebire sara și di-
22					48	mineta. Samănă ridichi de
23					39	tómnă. Când érba e mai
24				2	91	în flóre, cosește-o. De pă-
25				4	94	timesc porcii la grumați,
26					83	din cauza căldurei, dă-le
27					45	lécuri pentru stomach. Ast-
28					39	feliu este în apotecă pul-
29					82	berea de Helleborus
30					75	albus. La cei mari le
						dăi cât ține vârful cuțitu-
						lui, la cei mici pe jumê-
						tate. Sapă viile a 2-a óră
						înainte óri după înflo-
						rire. De umblă furnicile
						la coșnițe, închide calea,
						ungând cu petroleu scân-
						dura, pe unde se urcă.
						Uscă cireșe, vișini și stru-
						gurei pentru érnă. Samănă
						rapită.

32/81

27/14

5

32/14

21. 29/4/20

Iuliu,

are 31 zile

Cuptoriu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Sâm.	1 SS. Cosma și Damian	13 Margareta		4 23	7 46

Dumineca a 5-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 8, v. 8, glas 4, inv. 5.

Dum.	2 Vestmântul Précuratei	14 Bonavent.		4 23	7 46
Luni	3 Muc. Ioachim	15 Impâr. Ap.		4 24	7 46
Martî	4 P. Andrei Arch. Crit.	16 Rut		4 25	7 45
Merc.	5 P. Atan. dela Aton	17 Alecsie		4 26	7 44
Joî	6 Cuv. Sisoe	18 Frideric		4 27	7 43
Vin.	7 Cuv. Toma	19 Aurelia		4 28	7 42
Sâm.	8 S. Muc. Procopie	20 Ilie Pror.		4 30	7 41

Dumineca a 6-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 9, v. 1, glas 5, inv. 6.

Dum.	9 S. M. Pancratie	21 Pracsedis		4 31	7 40
Luni	10 SS. 45 Mc. d. Nicop.	22 Mar. Magd.		4 33	7 39
Martî	11 Mucenița Eufemia	23 Apolinaris		4 34	7 38
Merc.	12 Muc. Proclu și Ilarie	24 Christina		4 34	7 38
Joî	13 Sob. Arch. Gavriil	25 Iacob Ap.		4 35	7 37
Vin.	14 Apost. Achila	26 Ana		4 36	7 35
Sâm.	15 SS. M. Chiric și Iul.	27 Pantaleon		4 37	7 34

Dumineca a 7-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 9, v. 14, glas 6, inv. 7.

Dum.	16 S. Muc. Atinogen	28 Inocențiu		4 38	7 33
Luni	17 † M. Marina	29 Marta		4 40	7 32
Martî	18 Iachint și Emil.	30 Avdon		4 41	7 30
Merc.	19 Cuv. Macrina	31 Ignat. Loiola		4 43	7 28
Joî	20 † S. Proroc Ilie	1 Aug. Petru		4 43	7 29
Vin.	21 C. Simeon și Ioan	2 Portuncula		4 44	7 27
Sâm.	22 † S. Maria Magdal.	3 Stefan		4 46	7 25

Dumineca a 8-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 14, v. 14, glas 7, inv. 8.

Dum.	23 Muc. Trofim	4 Dominic		4 47	7 23
Luni	24 Mucenița Cristina	5 Mar. Schnee		4 48	7 22
Martî	25 † Adorm. S. Anei	6 Schimb. la față		4 49	7 21
Merc.	26 S. Muc. Ermolae	7 Caetan		4 51	7 19
Joî	27 † M. M. Panteleimon	8 Chiriace		4 51	7 19
Vin.	28 AA. Proch. și Nicanor	9 Romanus		4 52	7 17
Sâm.	29 Muc. Calinic	10 Laurenție		4 53	7 15

Dumineca a 9-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 14, v. 22, glas 8, inv. 9.

Dum.	30 Ap. Sila și Siluan	11 Susana		4 54	7 14
Luni	31 Drept. Eudochim	12 Clara		4 56	7 12

Preinscîntare de timp. Ziua scade cu 1 oră 6 minute. Începe cu ferbîntelă mare, în 2—3 nopțile sînt reci, pînă în 20. secetă mare, dela 21—28 schimbăcios dela 28—31. plôie. Dacă în luna acêsta se schimbă adesea plôia cu senin cald, atunci mare ródă în câmp.

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				1	09	
2					92	
3					52	3/III Cambi
4					54	
5					43	In 29/VII p. 1904
6					70	
7				1	09	
8				4	93	In 10/VIII p. 1904
9				1	09	
10					59	
11				7	58	
12				1	91	38/82
13					53	
14					73	
15				1	35	
16				2	39	Povețe economice.
17					57	Curățește șura și podu-
18					97	urile, că e aci secerea, pe
19				1	35	când, p. o. t. grije, se al
20					86	banl, ca se le po. t. aduna,
21				1	63	când sunt in s. n. o. p. l. și nu
22					32	resc. o. t. e, că se scutură o
23					84	multime de grăunțe și nici
24					62	fărina din el, nu e cu sporiu
25					18	la aluat. Pe când te apuc
26				1	32	de secere, cucuruzul se fie
27					52	săpat a 2-a o. r. a. Plivește
28					80	viile, dar nu pe timp prea
29					35	cald, ca se nu se impedece
30						struguril in creștere. Din-
31						naintea coșnițelor pune un
						vas cu apă, ca albinele să
						aibă la îndemână. Aruncă
						de-asupra ei pae, ca se nu
						se inece. La cărat pune ro-
						grjinl in car ca grăunțele
						scuturate să nu se prăpă-
						dască. Aceste ținele de să-
						mână, că-s cele mai fru-
						m. ose. Udă curechiul bân-
						tuit de omide cu apă cu
						săpun.

August.

are 31 zile

Măsălarîu.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resore	apune
Martî	1 Scôt. c. † și S. Mac.	13 Casian		4 58	7 10
Merc.	2 Ad. Mōșt. S. Stefan	14 Eusebie		4 59	7 8
Joî	3 Cuv. Pār. Isăchie	15 (†) Ad. Mar.		4 59	7 8
Vin.	4 SS. 7 Coc. din Efes.	16 Rohu		5 17	6
Sâm.	5 Muc. Eusignie	17 Bertram		5 17	4

Schimbarea la față a Domnului, Evang. dela Matei c. 17, v. 1.

Dum.	6 (†) Schimbarea la față	18 Elena		5 47	2
Lunî	7 Cuv. Muc. Dometie	19 Ludovic		5 57	1
Martî	8 S. Muc. Emilian	20 (†) Stefan R.		5 76	59
Merc.	9 Apost. Matia	21 Ioana		5 86	57
Joî	10 Muc. Laurent. Arch.	22 Timoteiu		5 86	56
Vin.	11 Muc. Euplu Diacon	23 Filip		5 10	6 54
Sâm.	12 M. Fotie și Anicit	24 Bartolomeiu		5 11	6 52

Dumineca a 11-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 18, v. 23, glas 2, inv. 11.

Dum.	13 Cuv. Măsim märt.	25 Ludovic		5 13	6 50
Lunî	14 Pror. Michea	26 Samuil		5 14	6 49
Martî	15 (†) Ad. Născ. de Ddeu	27 Iosif Calas.		5 15	6 47
Merc.	16 Muc. Diomid	28 Augustin		5 17	6 45
Joî	17 Muc. Miron	29 Tăier. c. Ioan		5 17	6 44
Vin.	18 Mcii Flor și Laur	30 Roza fec.		5 18	6 42
Sâm.	19 Muc. Andreiu Str.	31 Raimund		5 20	6 40

Dumineca a 12-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 19, v. 16, glas 3, inv. 1.

Dum.	20 Pror. Samuil	1 Sept. Egidiu		5 21	6 38
Lunî	21 Apost. Tadeu	2 Absolon		5 22	6 36
Martî	22 Muc. Agatonie	3 Mansbet		5 24	6 34
Merc.	23 Muc. Lup	4 Rosalia		5 25	6 32
Joî	24 Muc. Eutichie	5 Laurentiu		5 26	6 31
Vin.	25 Ad. M A. Bartolomei	6 Magno		5 27	6 29
Sâm.	26 Mcii Adrian și Natalia	7 Regina		5 29	6 26

Dumineca a 13-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 21, v. 33, glas 4, inv. 2.

Dum.	27 Cuv. Pimen	8 (†) Naș. Mar.		5 30	6 24
Lunî	28 Cuv. Moise Arapul	9 Gorgonie		5 31	6 23
Martî	29 (†) Tăierea Cap. S. Ioan	10 Nicol. Tol.		5 33	6 20
Merc.	30 PP. Al. Ioan și Pav.	11 Prot		5 34	6 18
Joî	31 Brăul Preac. Pariei	12 Macedoniu		5 35	6 16

Preînscințare de timp. Ziua scade cu 1 oră 33 minute. Dela 1—5. ploios și schimbăcios, dela 6—20. senin și ferbintelă, dela 21—29. timp schimbăcios cu plöie, apoi timp frumos. Dacă în luna acēsta nu e căldură, atunci rămân fructele necöpte.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1				X 09	24 73	
2				X 59	59	
3				X 58	48	
4				X 11	34	
5				1 78		
6				93		
7				48		
8				1 72		
9				99		
10				1 48		
11				58		
12				51		
13				28		
14				2 63	28 24	
15				1 28		Povețe economice.
16				98		Urmădă cu oculatul. Sapă
17				12		in jurul pomilor mai tineri.
18				48		Samădă salată ernatică.
19				92		Adună sămēnte de legumī
20				1 31		cōpte acūșă, le curăteșce
21				32		și acatā in cuiū, punēd-
22				1 —		le in sēcālețe. Secerā
23				58		ovēșul, cel mai al. Samānā
24				80		rapitā. De veđi albinele cā
25				98		prea mult șed pe-afarē e
26				1 14		semn cā n'āu ce se lucre.
27				1 61		Ridicā coșnițele punēd sub
28				62		ele nisce bucāți de scān-
29				1 19		durā potrivite. Stupii fārā
30				42		matcā se împreunā cu alți
31				1 42		mai slabi. Urmēdā cu pli-

28 24
61
2 85 7

32

400
355
345
55

3

embrie,

are 30 zile.

Răpciune.

Zilele săpt.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele
				resare apune
	1 † Cuv. Simeon stălp.	13 Matern		5 36 6 15
Martî	2 Muc. Mamant	14 Înălț. S. †		5 37 6 13
Merc.	a 14-a după Rusalii. Evang. dela Matei, c. 22, v. 1, glas 5, inv. 3.			
Joi	3 Muc. Autim	15 Nicodem		5 39 6 11
Vin.	4 M. Vavila și Moisi P.	16 Ludmila		5 40 6 9
Sâm.	5 Pror. Zacharia	17 Lambert		5 41 6 7
	6 Minunea Arch. Michail	18 Toma Ap.		5 43 6 5
	7 Muc. Sozont	19 Ianuarie		5 43 6 4
Vin.	8 (†) Nasc. Nasc. de D.	20 Eustachie		5 44 6 2
Sâm.	9 † PP. Ioachim și Ana	21 Matei		5 46 6 0
Duminea a 15-a, În. S. Crucii, Evang. dela Ioan, c. 3, v. 13, gl. 6, inv. 4.				
Dum.	10 Mucenița Minodora	22 Mauriciu		5 47 5 58
Lunî	11 Cuv. Teodora	23 Tecla		5 48 5 56
Martî	12 Muc. Antonom	24 Gerhard		5 50 5 53
Merc.	13 Muc. Corneliu Sut.	25 Cleofas		5 52 5 51
Joi	14 (†) Înălț. S. Crucii	26 Ciprian		5 53 5 47
Vin.	15 S. Mc. Nichita Rom.	27 Cosma Dam.		5 54 5 47
Sâm.	16 Mta Eutimia	28 Vențesl reg.		5 56 5 45
Duminea a 16-a după În. S. Crucii, Evang. dela Marcu, c. 8, v. 36, gl. 7, inv. 5.				
Dum.	17 Mucenița Sofia	29 Michail Ar.		5 57 5 43
Lunî	18 Cuv. Eumenie	30 Ieronim		5 57 5 42
Martî	19 Muc. Trofim	1 Oct. Rem.		5 59 5 40
Mer.	20 Muc. Eustatie	2 Leodegar		6 0 5 38
Joi	21 Apost. Codrat	3 Candid Oct.		6 1 5 36
Vin.	22 Muc. Foca sfințitul	4 Franc. Sev.		6 3 5 34
Sâm.	23 † Zăm. S. Ioan Bot.	5 Placidu		6 4 5 32
Duminea a 17-a după Rusalii, Evang. dela Matei, c. 15, v. 21, glas 8, inv. 6.				
Dum.	24 Mta Tecla	6 Bruno		6 4 5 31
Lunî	25 Cuv. Eufrosina	7 Iustina		6 6 5 29
Martî	26 † Ad. S. Ioan Ev.	8 Brigita		6 7 5 26
Merc.	27 Muc. Calistrat	9 Dionisie		6 6 5 24
Joi	28 Cuv. Hariton	10 Franc. Bor.		6 10 5 23
Vin.	29 Cuv. Chiriac	11 Emilian		6 11 5 21
Sâm.	30 Muc. Grigorie	12 Maximilian		6 13 5 18

Preinscîntare de timp. Ziua scade cu 1 oră 41 minute. În 1. și 2. plõe, dela 3—7 frumos, senin, cald, dela 8—13 plõe și nuoros, 14—27 frumos și cald, 29 și 30 nuoros. Dacă înflor scăteî în luna acêsta atunci va fi toamna frumoasă.

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1					36	
2					59	18
3						
4					10	
5					64	
6					25	
7					—	
8					—	
9					—	
10					4 59	
11					40	
12					1 29	27 fl. 32.
13					2 20	
14					57	
15					15	
16						Povețe economice.
17					13	În luna acesta se începe
18					1 69	culesul pomelor. Soiurile
19					46	ernatice să culeg cu mâna
20					48	și se împartesc în clase
21					81	după mărime și frumsețe,
22					1 26	se aibă un preț mai bun.
23						Înainte de ale așeza în
24						pivniță să întind la soare,
25						ca să se umezească din ele.
26						— Fă gropile pentru altoi
27						ce voiesc a-i sădi mai
28						târziu în toamnă. Răresce
29						frunza de pe pomii pitici
30						și cei puși în șir des, ca
						rațele sorelui să-I poată
						străbate. Samănă bucate
						tomnatice. Nu fi sgârcit la
						sămănat că te ve-I căi la
						secerat. Pe la capetul lunii
						se ia marea dela stupi. De
						sunt încă flori, nu te grăbi
						ca albinele se poată încă
						aduna. Livețile prăjite de
						arșița sorelui, pe unde vești
						c'a secat colțul erbiilor le sa-
						mănă cu sămânță de erbă
						și flori de fân.

Octombrie,

are 31 zile.

Brumărel.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				răsare	apune
Dumineca a 18-a după Rusalii Evang. dela Luca, cap 6, vers 31, glas 1, inv. 7.					
Dum.	1 Apost. Anania	13 Coloman		6 15	5 16
Luni	2 Muc. Ciprian	14 Calist		6 15	5 16
Martî	3 M. Dionisie Areop.	15 Teresia		6 17	5 14
Merc.	4 Păr. Ieroteu	16 Gallu		6 18	5 12
Joi	5 Mucenița Haritina	17 Hedvig		6 19	5 10
Vin.	6 † Apost. Toma	18 Luca Ev.		6 21	5 7
Sâm.	7 Mcii Sergie și Vach	19 Ferdinand		6 23	5 6

Dumineca a 19-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 7, v. 11, glas 2, inv. 8.

Dum.	8 Cuv. Pelagia	20 Vendelin		6 23	5 6
Luni	9 † Apost. Iacob	21 Ursula		6 25	5 4
Marti	10 Muc. Eulampie	22 Cordula		6 27	5 2
Merc.	11 † Apost. Filip	23 Ioan Capis		6 29	5 0
Joi	12 Mcii Prov. și Farach	24 Rafail Arch.		6 30	4 58
Vin.	13 Mcii Carp și Pavel	25 Chrisant		6 32	4 56
Sâm.	14 (+) Cuv. Paraschiva	26 Amand		6 33	4 54

Dumineca a 20-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 8, v. 5, glas 3, inv. 9.

Dum.	15 Muc. Lucian	27 Sabina		6 33	4 53
Luni	16 Muc. Longin	28 Sim. și Iuda		6 35	4 51
Marti	17 Păr. Osie	29 Narcis		6 37	4 50
Merc.	18 S. Ap. și Ev. Luca	30 Claudie		6 38	4 49
Joi	19 Prorocul Ioil	31 Wolfgang		6 40	4 47
Vin.	20 Muc. Artemie	1 † Nov. T. SS.		6 42	4 45
Sâm.	21 Cuv. Ilarion	2 Pom. Răpos.		6 43	4 43

Dumineca a 21-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 8, v. 26, glas 4, inv. 10.

Dum.	22 Păr. Averchie Epis.	3 Hubert		6 43	4 43
Luni	23 Ap. Iacob frat. Dluî	4 Carol Bor.		6 45	4 42
Marti	24 Muc. Areta	5 Emeric		6 47	4 40
Merc.	25 Muc. Marcian	6 Leonard		6 48	4 39
Joi	26 (+) M. Muc. Dimitriu	7 Engelbert		6 50	4 37
Vin.	27 Muc. Nestor	8 Gottfried		6 51	4 36
Sâm.	28 Muc. Terentie	9 Teodor		6 53	4 34

Dumineca a 22-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 8, v. 41, glas 5, inv. 11.

Dum.	29 Mta Anastasia	10 Andrei		6 53	4 34
Luni	30 Muc. Zinovie	11 Martin Ep.		6 55	4 33
Marti	31 Apost. Stachie	12 Cunibert		6 57	4 32

Preinscîntare de timp. Ziua scade cu 1 oră 44 minute. Dela 2—4 timp frumos, în 5 începe a brumăi, în 6. Inghetă, dela 7—19. frumos și cald, dela 20—29. nuoros și frig. Dacă în luna acesta este multă ceta, atunci va fi multă nea în Decembre.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3					28	
4					15	
5					1 36	
6					1 7	
7					43	
8					44	
9					90	
10					58	
11					1 34	
12					10	
13					88	
14					64	
15					85	
16					88	
17						Povețe economice.
18						Culesul pómelor ține
19						incă. Griji, nu cumva se
20						le adun pe timp ploios și
21						nici dimineața înainte de a
22						se fi luat apa de pe ele,
23						că putrețesc. Straturile din
24						carl s'a scos legumile, tre-
25						buesc săpate din nou, ca
26						peste erna să degereze.
27						Resădesce în straturile bine
28						lucrate sălata ernaică. Cu-
29						lege cucuruzul. Cartofii și
30						napil de nutreț se sapă pe
31						timp uscat, — se curățesc

de rădăcinile mai subțiri
și se pun să se sbicască în-
naintea de a se așeza în
pivniță ori gropă. Îndată
ce am gătat cu sãmânatul
se areză numai decât pãm-
mentul menit a se sãmăna
de cu primăvară. Gerul și
frigul de preste erna îl im-
bunătățesc. Când la cu-
lesul viilor strugurilor tre-
buesc clasificați după cum
sunt unii putreți, alții copți
ori rescopți. Numai așa
putem face bani cum se
cade, dacă producem mai
multe feluri de vin.

38/73

Novembre,

are 30 zile

Brumariu.

Pilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul nou	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Merc.	1 SS. Cosma și Dam.	13 Stanislau		6 58	4 31
Joî	2 Muc. Achindin	14 Venerant		6 59	4 29
Vin.	3 Muc. Achepsim	15 Leopold		7 14	28
Sâm.	4 Cuv. Ioanichie	16 Otmar		7 34	27

Dumineca a 23-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 12, v. 16, glas 6, inv. 1.

Dum.	5 Muc. Galation	17 Grigorie		7 34	27
Lunî	6 P. Pavel Arch. Tar.	18 Odo Egum.		7 54	25
Marți	7 S. 33 Mci din Melit.	19 Elisabeta		7 64	24
Merc.	8 (+) Arch. Mich. și Gavr.	20 Felice		7 74	23
Joî	9 Muc. Onisifor	21 Intr. Nasc.		7 94	22
Vin.	10 Apost. Erast	22 Cecilia		7 114	21
Sâm.	11 Muc. Victor, și Mina.	23 Climent		7 124	20

Dumineca a 24-a după Rusalii, Evaog. dela Luca, c. 10, v. 25, glas 7, inv. 2.

Dum.	12 S. Ioan Milostivul	24 Ioan Zlat.		7 134	20
Lunî	13 † S. Ioan gură de aur	25 Catarina		7 144	19
Marți	14 † S. Apost. Filip	26 Conrad		7 154	18
Merc.	15 M. Gurie. Post. N. Chr.	27 Virgiliu		7 174	18
Joî	16 † S. Ap. Ev. Matei	28 Sosten		7 184	17
Vin.	17 Pr. Grigorie Ep. N.	29 Saturnin		7 194	17
Sâm.	18 Muc. Platon	30 Andreiu Ap.		7 204	17

Dumineca a 25-a după Rusalii, Evang. dela Luca c. 12, v. 16, glas 8, inv. 3.

Dum.	19 Pror. Avdiu	1 Dec. Eligiu		7 224	16
Lunî	20 Cuv. Grigorie Dec.	2 Bibiana		7 234	16
Marți	21 (+) Intrarea în biserică	3 Franc. Xav.		7 234	16
Merc.	22 S. Apost. Filimon	4 Barbara		7 244	16
Joî	23 Păr. Amfilochie	5 Sava		7 254	16
Vin.	24 PP. Climent și Petru	6 Nicolae		7 274	15
Sâm.	25 S. Mța Ecaterina	7 Ambrosie		7 284	15

Dumineca a 26-a după Rusalii, Evang. dela Luca. c. 18, v. 18, glas 1, inv. 4.

Dum.	26 Cuv. Alipie	8 (+) Zăm. Născ.		7 294	15
Lunî	27 Muc. Iacob Pers.	9 Leucadia		7 304	15
Marți	28 Cuv. Stefan cel nou	10 Iudit		7 314	15
Merc.	29 Muc. Paramon	11 Damaschin		7 324	15
Joî	30 † S. Apost. Andreiu	12 Mascentie		7 334	15

Preinscințare de timp. Ziua scade cu 1 oră 14 minute. La început ploie, în 2, 3, și 4. năuă apoi 3 zile timp frumos, dela 8—28. timp neplăcut și uricios cu negură (cătă), 29 și 30. svântat.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2				1 22	51	
3				20		
4				51		
5				79		
6				1 40		
7				26		
8				7 31		
9				1 54		
10				1 58		
11				29		
12				70		
13				66		Povețe economice
14				82		Când timpul este fru-
15				1 22		mos, mai poți sădi pomf.
16				6 42		Sapă groi pentru pomiso-
17				4 8		rit, ce volesti a-l sădi în
18				60		primăvară. Curătesce oușe
19				81		de omidă. Apără altoii mai
20				56		tineri în contra epurilor.
21				2 23		Spoiesce trunchiul pomilor
22				1 52		cu următoarea materie: zămă
23				41		de var, balebă de vită și
24				2 38		sânge, amestecă-le toate im-
25				6 39		preună. În grădina de le-
26				1 02		gumă lucrările trebuiesc ter-
27				81		minate. În jurul pomilor
28				6 39		se pune g. noiș putred și
29				1 02		se intrupăză pământului. —
30				81		La fertul mustului trebuie
				6 39		să fim luători de sémă, ca
				1 02		se nu se întârzie nici prea
				81		repede dar nici prea încet
				6 39		În cazul dintâi acoperim
				1 02		butea cu o haină de lână
				81		în cel din urmă o stropim
				6 39		cu apă rece. Curățenia face
				1 02		forte mult. Buțile se le ți-
				81		nem tot pline. Pomele ce
				6 39		daș spre putredire trebuiesc
				1 02		delăturate. — Frunzele pi-
				81		cate se adună și se pun
				6 39		grămadă amestecându-se
				1 02		cu gunoiș ori pământ. Din
				81		ele se face un gunoiș forte
				6 39		bun.

40/34

Decembre,

are 31 zile

Ândrea.

Zilele sept.	Numele sfinților și sărbătorilor	Numele sfinților Calendarul noă	Zodia	Sorele	
				resare	apune
Vin.	1 Pror. Naum	13 Lucia		7 34	4 15
Sâm.	2 Pror. Avacum	14 Nicasie		7 35	4 15

Dumineca a 27-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 18, v. 35, glas 2, inv. 5.

Dum.	3 Pror. Sofonie	15 Celian		7 36	4 15
Luni	4 † M. Varvara	16 Adelaida		7 37	4 15
Martî	5 Cuv. Sava c. sfințit	17 Lazar		7 37	4 15
Merc.	6 (†) Păr. Nicolae	18 Grațian		7 38	4 16
Joî	7 Păr. Ambrosie	19 Nemesiu		7 39	4 16
Vin.	8 Cuv. Patapie	20 Liberat		7 39	4 17
Sâm.	9 † Zemis. S. Anei	21 Toma Ap.		7 39	4 18

Dumineca a 28-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 13, v. 10, glas 3, inv. 6.

Dum.	10 Mci Mina și Ermog. ☉	22 Demetriu		7 39	4 18
Luni	11 Cuv. Daniil Stâlp.	23 Victoria		7 39	4 19
Martî	12 † Păr. Spiridon	24 Adam și Eva		7 40	4 20
Merc.	13 Muc. Acsentie	25 (†) Naș. Chr.		7 40	4 20
Joî	14 Muc. Tirs.	26 (†) Epifania		7 41	4 20
Vin.	15 Muc. Eleuterie	27 Ioan Evang.		7 42	4 20
Sâm.	16 Pror. Aggeu	28 Pruncii nev.		7 42	4 21

Dumineca a 29-a după Rusalii, Evang. dela Luca, c. 14, v. 16, glas 4, inv. 7.

Dum.	17 Pror. Daniil ☾	29 Toma Ep.		7 42	4 22
Luni	18 Muc. Sebastian	30 David		7 42	4 23
Martî	19 Muc. Bonifacie	31 Silvester		7 42	4 24
Merc.	20 S. Muc. Ignatie	1 Ian. 1890		7 42	4 25
Joî	21 S. Mța Iuliana	2 Macariu		7 42	4 26
Vin.	22 Orele ajutorului	3 Genovava		7 42	4 27
Sâm.	23 SS. 10 Mci din Crit	4 Titu		7 42	4 28

Duminecă înaintea Nașterii lui Christos, Ev. dela Matei, c. 1, v. 1, glas 5, inv. 8.

Dum.	24 Liturgia S. Ioan	5 Telesfor		7 42	4 29
Luni	25 (†) Naș. D. Is. Christ. ☼	6 (†) Epifania		7 42	4 30
Martî	26 (†) Sob. Preac. Născ.	7 Isidor		7 42	4 31
Merc.	27 (†) Ap. și Arch. Stefan	8 Severin		7 41	4 32
Joî	28 20 mi de Mucenici	9 Iulian		7 41	4 34
Vin.	29 Pruncii uciși de Irod	10 Pavel pust.		7 41	4 36
Sâm.	30 S. Muc. Anisie	11 Higin		7 41	4 37

Duminecă înainte de Botez, Ev. dela Marcu, c. 1, v. 1 glas 6, inv. 9.

Dum.	31 Cuv. Melania	12 Ernest		7 41	4 37
------	-----------------	-----------	--	------	------

Preînscințare de timp. Dina scade până în 9. cu 20 minute și crește până la fine cu 4 minute. La început svântat dela 5—18 geros și aspru, apoi timp frumos și senin, dela 24—31. ger.

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1					68	
2					68	
3					76	
4					36	
5					44	
6	18 Dec. am				94	
7	fort la dr. a. d. m. i.				1 92	
8					64	
9					61	
10	22 Dec.				1 71	
11	Dr. Thore				52	
12					92	
13					1 59	
14					83	
15					7 38	
16					85	
17					3 44	
18	29 Dec. am				40	
19	fort la dr. a.				46	
20	Saffner.				1 —	
21					2 69	
22					1 71	
23					1 92	
24					79	
25					1 30	
26					4	
27					89	
28					69	
29					1 36	
30					1 86	
31					2 34	

Povețe economice.

Pivnița, de muceșese
câte ceva în ea, trebuie
afumată cu pără puciosă
și aerită din când în când.
Sălata și alte legumi, dacă
e neună puțină se acopere
cu frunze ori cu cotori de
buruene. — Erna, nu e
ca omul se se lenevêscă ci
ca se odihnêscă după munca
cea grea de peste an. Vi-
tele trebuie ținute în cu-
rățenie deosebită și sarea
se nu le-o tragem. Se se
care gunoiu. Când gerul e
mare ferestrele pivnițelor
se se infunde. Grajdur-
ile se fie căldurôse, căci
atunci vitele mănâncă mai
puțin. Plêva se opăresce
cu napi de nutreț ori car-
tofi și astfel se dă la vite.
In chipul acesta se cruță
nutrețul.

veq 23 Jan 1890
4/1/85

Director

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1892

X

1893

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1892

Cele patru anotimpuri.

Primăvara se începe în 8 Martie, 10 ore 56 Min. dim. intrând soarele în semnul berbecului. Ziua și noaptea asemenea.

Vara se începe în 9 Iunie 7 ore 15 Min. dim. intrând soarele în semnul racului. Ziua cea mai lungă și noaptea cea mai scurtă.

Toamna se începe în 10 Septembrie, 9 ore 43 Min. seara intrând soarele în semnul cumpunei. Ziua și noaptea asemenea.

Îarna se începe în 9 Decembrie, 3 ore 57 Min. seara intrând soarele în semnul câpriorului. Ziua cea mai scurtă și noaptea cea mai lungă.

Regentul anului 1889.

Regintele acestui an este Joe (Jupiter). El e după soare cel mai mare membru al sistemului solar și în privința masei lui el este de 1000 ori mai mic decât soarele și de 300 ori mai mare ca pământul. El își face cariera sa impregiurul soarelui cam în 12 ani și în impregiurul osiei sale în 10 ore.

Întunecimi.

În anul 1889 vor fi trei întunecimi de soare și două întunecimi de lună, dintre care numai cele două întunecimi de lună se vor vedea în părțile noastre.

Cea dintâi întunecime de soare va fi în 1 și 2 Ianuarie în părțile Americii de Nord.

Cea dintâi întunecime de lună va fi în 5 Ianuarie la 5 ore 4 minute. Se va vedea în Europa vestică în Africa și în America.

A doua întunecime de soare va fi în 16 Iunie la 7 ore 11 minute dimineața. Se va vedea în jumătatea sudică a Africii, în Arabia sudică, în India anterieară.

A doua întunecime de lună va fi în 30 Iunie la 8 ore 49 minute seara. Se va vedea în Europa excepționând părțile nordice, mai departe în Africa și în Asia sudică.

A treia întunecime de soare va fi în 10 Decembrie la 11 ore 22 minute înainte de amiază. Se va vedea în America de sud, în Africa de nord și în Arabia.

Fasele lunilor pe 1889.

Ianuariu.

- ☉ Lună plină în 5 Ianuariu la 6 ore 42 minute dimineța.
- ☾ Pătrariul din urmă în 12 Ianuariu, la 5 ore 3 minute sara.
- ☼ Lună nouă în 19 Ianuarie la 10 ore 15 minute sara.
- ☾ Pătrariul prim în 26 Ianuarie la 10 ore 3 minute sara.

Februariu.

- ☉ Lună plină în 3 Februariu la 11 ore 23 minute sara.
- ☾ Pătrariul din urmă în 11 Februariu la 1 oră 1 minută dimineța.
- ☼ Lună nouă în 17 Februar la 11 ore 6 minute sară.
- ☾ Pătrariul dintâi în 25 Februaru la 7 ore 5 minute sară.

Martie.

- ☉ Lună plină în 5 Martie la 0 ore 53 minute după amézi.
- ☾ Pătrariul din urmă în 12 Martie la 8 ore dimineța.
- ☼ Lună nouă în 19 Martie la 42 minute la amézi.
- ☾ Pătrariul prim în 27 Martie la 8 ore 2 minute sara.

Aprilie.

- ☉ Lună plină în 3 Aprilie la 11 ore 24 minute sara.
- ☾ Pătrariul din urmă în 10 Aprilie la 3 ore 1 minută sara.
- ☼ Lună nouă în 18 Aprilie la 3 ore 10 minute dimineța.
- ☾ Pătrariul prim în 26 Aprilie la 7 ore 48 minute dimineța.

Maiu.

- ☉ Lună plină în 3 Maiu la 7 ore 48 minute dimineța.
- ☾ Pătrariul din urmă în 9 Maiu la 10 ore 19 minute sara.
- ☼ Lună nouă în 17 Maiu la 9 ore 20 minute sara.
- ☾ Pătrariul prim în 25 Maiu la 9 ore 7 minute sara.

Iunie.

- ☉ Lună plină în 1 Iunie la 3 ore 4 minute sara.
- ☾ Pătrariul din urmă în 7 Iunie la 8 ore 41 minute dimineța.
- ☼ Lună nouă în 16 Iunie la 9 ore 19 minute dimineța.
- ☾ Pătrariul prim în 24 Iunie la 7 ore 4 minute dimineța.
- ☉ Lună plină în 30 Iunie la 10 ore 7 minute sara.

Iulie.

- ☾ Pătrariul din urmă în 7 Iulie la 8 ore 50 minnte sara.
- ☾ Lună nouă în 16 Iulie la 1 ore 6 minute diminéța.
- ☾ Pătrariul prim în 23 Iulie la 2 ore 32 minute sara.
- ☾ Lună plină în 30 Iulie la 5 ore 48 minute diminéța.

August.

- ☾ Pătrariul din urmă în 6 August la 11 ore 57 minute diminéța.
- ☾ Lună nouă în 14 August la 3 ore 6 minute sara.
- ☾ Pătrariul prim în 21 August la 8 ore 10 minute sara
- ☾ Lună plină în 28 August la 2 ore 18 minute sara.

Septembre.

- ☾ Pătrariul din urmă în 5 Septembre la 5 ore 54 minute diminéța.
- ☾ Lună nouă în 13 Septembre la 3 ore 47 minute diminéța.
- ☾ Pătrariul prim în 20 Septembre la 2 ore 39 minute diminéța.
- ☾ Lună plină în 27 Septembre la 2 ore 31 minute diminéța.

Octobre.

- ☾ Pătrariul din urmă în 5 Octobre la 1 oră 43 minute diminéța.
- ☾ Lună nouă în 12 Octobre la 3 ore 31 minute sara.
- ☾ Pătrariul prim în 19 Octobre la 9 ore 36 minute diminéța.
- ☾ Lună plină în 26 Octobre la 5 ore 11 minute sara.

Novembre.

- ☾ Patrariul din urmă în 3 Novembre la 9 ore 41 minute sara.
- ☾ Lună nouă în 11 Novembre la 2 ore 49 minute diminéța.
- ☾ Pătrariul prim în 17 Novembre la 6 ore 34 minute sara.
- ☾ Lună plină în 25 Novembre la 10 ore 58 min. diminéța.

Decembre.

- ☾ Pătrariul din urmă în 3 Decembre la 4 ore 4 minute sara.
- ☾ Lună nouă în 10 Decembre la 1 oră 58 minute sara.
- ☾ Pătrariul prim în 17 Decembre la 6 ore 22 min. diminéța.
- ☾ Lună plină în 25 Decembre la 7 ore 10 minute diminéța.

GENEALOGIA

Casei Domnitore Austriace.

Împăratul și Regele Austro-Ungariei.

Francisc Iosif I. Împărat al Austriei, Rege al Ungariei, Boemiei șcl. șcl. s'a născut la Schönbrunn în 6/18 August 1830; după abdicarea de tron a unchiului său, Împăratului Ferdinand I. și renunțarea la tron a tatălui său, Arhiducelui Francisc Carol, s'a înălță pe tron în 2 Decembre 1848.

Soția.

Elisaveta (Eugenia, Amalia), fiia ducelui din Bavaria Mecs, damă a ordinului cu crucea stelată șcl.; s'a născut în 14 Decembre 1837 și s'a căsătorit în 24 Aprilie 1854.

Pruncii.

1. **Sofia** (Maria Iosefa Dorotea Friderica), născută în 5 Martiu 1855 și reposată la Buda în 29 Maiu 1857.

2. **Gisela** (Ludovica Maria), născută în 12 Iuniu 1856; încredințată în 26 Martiu 1872 cu **Leopold** principele de Bavaria.

3. **Rudolf** (Francisc Carol Iosif), principe de coronă și clironom al tronului, principe reg. de Ungaria și Boemia șcl., Arhiduce de Austria, cavaler al velerului de aur, născut în Laxenburg în 9/21 August 1858. Căsătorit cu

Stefania prințesa de Belgia în 28 Aprilie (10 Maiu) 1881.

4. **Maria** (Valeria), născută la Buda în 22 Aprilie 1868.

Nepotă.

Elisaveta (Maria Henriete Stefania Gisela), archiducesă, fiica Alteței Sale Principelui de coronă **Rudolf**, născută în Laxenburg în 21 August 1883.

Frații Maiestății Sale Împăratului.

1. **Maksimilian I.** (Ferdinand), Împăratul Mexicului, născut în 6 Iuliu 1832, reposat în 19 Iuniu 1867; a fost căsătorit cu

Charlotte (Maria Amalia), fiia reposatului rege al Belgiei născută în 7 Iuniu 1840.

2. **Carol Ludovic** (Iosif Maria), Arhiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc. născut în 30 Iuliu 1833. Căsătorit cu

Maria Teresia de immaculata Conceptione (Bartolomea dos Andos), Infantă de Portugal, născută în 24 August 1855, s'a căsătorit în 23 Iuliu 1873.

3. **Ludovic Victor** (Iosif Antoniu), Arhiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc., născut în 15 Maiu 1842.

Părinții Maiestății Sale Împăratului.

Francisc Carol (Iosif) Arhiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc., născut în 7 Decembre 1802; reposat în 8 Martiu 1878. A fost căsătorit cu

Sofia (Friderica Dorotea), fiia reposatului rege al Bavariei Maksimilian; născută în 27 Ianuarie 1805, reposată în 28 Maiu 1872.

Unchiul Maiestății Sale Împăratului.

Maiestatea Sa Împăratul Ferdinand I., născut în 19 Aprilie 1793; ajuns pe tron în 2 Martiu 1835, abdis în 2 Decembre 1848, reposit în 29 Iunie 1875. A fost căsătorit cu

Maria Ana (Carolina Pia), fia repositului rege al Sardiniei Victor Emanuel I., născută în 19 Septembrie 1803, reposită în 4 Maiu 1884.

Francia. Presidential republicei: Francisc Sadi-Carnot, născut în 11 August 1837.

Italia. Rege: Umberto I., născut în 14 Martiu 1844.

Spania. Rege: Alfons XIII., născut în 17 Maiu 1886.

Portugalia. Rege: Ludovic I. născut în 31 Octombrie 1835.

Belgia. Rege: Leopold II., născut în 9 Aprilie 1835.

Grecia. Rege: George I., născut în 24 Decembre 1845.

România. Rege: Carol I. (de Hohenzollern-Sigmaringen), născut în 20 Aprilie 1839; domnesce dela 10 Maiu 1866; căsătorit cu Elisaveta principesa de Wied.

Serbia. Rege: Milan Obrenovic I IV., născut în 10 August 1854.

Danemarca. Rege: Cristian IX., născut în 26 Martie 1818.

Olanda. Rege: Vilhelm III., născut în 7 Februaru 1817.

Svedia și Norvegia. Rege: Oscar II., născut în 9 Ianuarie 1829.

Germania (Prusia). Împărat (rege): Vilhelm II., născ. în 14 Ianuarie 1859

Britania. Regina: Victoria I., născută în 24 Maiu 1819-

Rusia. Împărat: Alesandru III., născut în 10 Martie 1845.

Turcia. Sultan: Abdul Hamid, născut în 22 Septembrie 1842.

POSTAL.

A. Posta de epistole.

Cu posta de epistole se pot trimite: 1. Epistole obicinuite, 2. epistole recomandate (cu recepis), 3. epistole prin expres, 4. tipărituri și hârtii neguțătorești, 5. mostre (probe) de mărfuri, 6. diare, 7. carte postale, 8. carte postale închise, 9. mandate postale și 10. comande postale.

Greutatea epistolelor și probelor nu poate trece în Austro-Ungaria și către Germania peste 250 grame, iar a tipăriturilor peste 1 chilo; către toate celelalte țări epistolele pot să fie ori și cum, tipăriturile până la 2 chilo, iar probele până la 250 grame.

1. Pentru epistole obicinuite taxa este în statele, care fac parte din asociațiunea universală de poștă: A. pentru expediții locale: până la 20 gr. 3 cr., până la 250 gr. 6 cr.; B. în Austro-Ungaria până la 20 gr. 3 cr., către Germania fără deosebire de depărtare până la 15 gr. 5 cr.; iar până la 250 gr. 10 cr.; C. la Bosnia și Herțegovina*), între districtele marginase ale Ungariei și României, apoi între Ungaria și Serbia: pentru câte 15 gr. 5 cr.; D. la Muntenegru și între Austria și Serbia: pentru câte 15 grame 7 cr.; E. la Belgia, Bulgaria, Danemarca cu Irlanda și Far-Or, Franța și principatul Monaco, Grecia, Britania-Mare, Helgoland, Italia și republica San-Marino, Luxemburg, insulele Malta, Olanda, Norvegia, Portugalia cu Madeira, România (cu excepțiunea districtelor ce se mărginesc cu Ungaria și Bucovina, amintite sub C), Rusia cu Polonia și Finlanda, Suedia, Svițera, Spania cu Gibraltar, insulele Baleare, Pituiuse și Canare și la Turcia; în Asia la: insulele Cipru, China (preste Rusia), Persia (preste Rusia și Turcia), Rusia-asiatică, Turcia-asiatică; în Africa la Egipt cu Nubia, și Sudan, Algeria, Azorele, Maroc, posesiunile spaniole în Nordul Africii Tunis, Tripolis; în America la: Statele-Unite din America de Nord cu Oregon și California, Canada, Neofundlanda: pentru câte 15 gr. 10 cr.; F. în Asia la: Aden, Afganistan (Kabul), Bagdad, Belucistan, (Guadur), Birma engleză (Mandalai), Busora, China (preste Suez), Japonia, Cașmir-Mascat, coloniile engleze, franceze, olandeze, portugeze, și spaniole în India resăritenă, Persia (preste Bombay) Tibetul mic; în Africa la: Liberia, posesiunile engleze, franceze, portugeze, și spaniole, la țărmul apusén al Africii și Zanzibar; în America la: republica argentină, Brasilia, Chili cu Araucania și Valdivia, Columbia (Noua-Grenadă), Costa Rica, Ecuaador, Guatemala, Hayti, Honduras, Mexic, Nigaragua, Paraguay, Peru San-Domingo, Venezuela, posesiunile engleze, Jamaica etc.; în Australia la: insulele Sandwichs, Loyalty etc. de 15 gr. 20 cr.

Correspondențele oficiale la adresați scutiți de porto se trimit gratuit însă numai dacă sînt înzestrate cu adausul: „Portomentes közzszolgálati ügyben“ (afacere oficială scutită de porto). Cuvéntul „Hivataltól“ nu este de ajuns.

Pentru corespondențele care se trimit după adresat la alt loc, nu se plătesc taxa nouă; dacă însă în noul loc porto ar fi mai mare, adresatul trebuie să plătească deosebirea (restul).

2. Epistole recomandate se primesc în monarhie numai francate, pentru Germania și nefrancate. Cartele postale, tipăriturile, hârtiile comerciale și mostrele se pot și ele recomanda. Taxa locală este de 5 cr., în locurile însemnate dela B—F fără deosebire 10 cr. și se plătește prin lipirea mărcii postale respective pe latură sigilului. Închiderea epistolei se face prin ceară de sigilat, oblate, marce de sigilat sau și numai prin simplă lipire. Pentru cuprins nu se dă garanță; pentru pierderea unei epistole recomandate, posta plătește 20 fl. v. a.; sorocul (terminul) de reclamare încetăză în monarhie după 6 luni, în Germania și

*) La sandșacul Novibazar de sic-care 15 gr. 10 cr.

țările înșirate sub C—F după un an. Recepise de reîntorcere (Retourrecepisse), ce se dau la cererea trimițătorului, costă pentru epistole locale 5 cr., altcum 10. Scrisorile de întrebare se fac la cerere în urma prezentării recepsei și plătesc cu câte 10 cr. fără deosebire. Dacă însă retur-recepisa n'a sosit, scrisoarea de întrebare se dă gratuit.

3. *Epistolele prin expres* trebuie înzestrate la marginea stângă din jos cu adausul: „prin expres“. Pe latura sigilului se pune numele trimițătorului. Taxa este în comunicația locală 15 cr., afară de locul oficiului postal pentru $7\frac{1}{2}$ kilometri (1 mil) depărtare 50 cr. Taxele se plătesc prin lipirea de marce postale pe latura adresei și epistola poate fi simplă sau recomandată. La Germania taxa expresului se poate plăti de către trimițător sau și de către adresat.

4. *Tipărituri* (obiecte tipărite sau litografate, charte, cărți și fotografii până la un chilo greutate) se pot trimite sub bandă, în cuverte deschise sau și numai împăturite și se expediază cu prețuri scădute: și anume în Austro-Ungaria și la Germania până la greutatea de 50 gr. 2 cr.; până la 250 gr. cu 5 cr., până la 500 gr. cu 10 cr., până la 1 chilo cu 15 cr.; la Bosnia și Erțegovina de 50 gr. câte 2 cr. — De tipărituri se țin și celele de corectură, care pot cuprinde și manuscrisele lor cum și observările în scris. Cărțile se pot trimite dimpreună cu socotela asupra prețului atât în monarhie cât și la Germania. Altfel cărțile nu este ertat să cuprindă nimic în scris, afară de adresă, datul și subscrierea.

Actele dela oficii și funcționari publici, diversele documente dela băncile de asigurare, copii sau estrase din acte, partituri scrise și alte musicalii cum și documente scrise preste tot, care nu pot fi privite ca corespondență personală, se pot trimite la locurile înșirate sub C—F — afară de Austro-Ungaria și Germania — sub bandă sau sub înveliș deschis pe lângă plățirea taxelor înșirate la tipărituri.

Taxa pentru aceste hârtii cum și pentru tipărituri este la Sârbia de 50 gr. 2 cr., ăr la locurile înșirate sub E. 3 cr., și la cele de sub F. 6 cr. de fiecare 50 grame.

Tipăriturile se pot și recomanda (taxa 10 cr.)

5. *Mostre sau probe de mărfuri* se transportă în monarhie și Germania cu taxa de 5 cr. până la 250 gr. dacă s'au francat când cu trimiterea. Ele nu pot ave preț și trebuie împachetate așa, încât cuprinsul se invedereze felul mostrei cu înlesnire. — Lungimea lor se nu trecă preste 20, ăr lățimea preste 10 și grosimea preste 5 centimetri.

Pachetarea se face sau prin fâșii sau în săculețe. Acestea trebuie legate, ăr nu lipite la gură sau sigilate.

Taxa pentru mostre la locurile de sub E. face 3 cr., ăr la cele de sub F. 6 cr. de fiecare 50 gr.

Mostrele se pot și recomanda (taxa 10 cr.)

6. *Diarele* se plătesc asemenea celorlalte tipărituri, însă, numai față cu privați, redacțiile având taxe scădute.

7 *Carte postale* cu mărci tipărite de câte 2 și 3 cr. pot fi scrise cu negrăla cerusă sau cretă ori se pot și tipări. Taxa în monarhie la Bosnia, Erțegovina și Germania este de 2 cr., din Ungaria la Sârbia 4 cr., la locurile înșirate sub E. și la România 5 cr. și la cele de sub F. 8 cr. Restul ce ar lipsi, se suplinesc lipind mărci obișnuite de câte 2 respective 3 cr. pe latura adresei.

8. *Carte postale închise* cu mărci tipărite de câte 3 cr., pentru corespondența locală, ăr cu mărci de câte 5 cr. pentru corespondența cealaltă.

Cartele postale închise se pot și recomanda sau trimite prin expres, lipind mărcile drept plată.

Carte postală cu răspuns plătit, alcătuite din câte două foi, se pot întrebuința:

a) în monarhie, la Bosnia, Erțegovina și Germania (taxa 4 cr.); b) la Belgia, Francia, Italia, Olanda, Norvegia, Portugalia, România, Svițera, Spania și la locurile din Turcia și Egipt, unde se află oficii postale c. r.

Pentru țările de sub a) taxa cartei postale atât tour cât și retour este de 2 cr., ér pentru cele de sub b) 5 cr.

Carta postală retour se poate trimite numai în raionul poștei, de unde a sosit carta postală tour.

Cartele postale se pot și recomanda sau trimite prin expres, lipind mărcile drept plată.

Fie-care este îndreptățit a primi sau a nu primi ce i-s'a trimis prin posta de epistole. Neprimirea însă este a se nota pe dosul expediției. Acte oficiale nu se pot respinge și taxa pentru porto se va încasa, cerând trebuința, cu sila.

Recapitulare.

Taxa simplă la locurile de sub E. resp. F. este pentru :

<i>Epistole</i>	<i>franc. nefranc.</i>	<i>Bilete de coresp.</i>	<i>Tipărit., mostre și documente</i>
la E. pentru 15 gr. 10 cr.	20 cr.	bucata cu 5 cr.	pentru 50 gr. 3 cr.
la F. pentru 15 gr. 10 cr.	30 cr.	bucata cu 8 cr.	pentru 50 gr. 6 cr.

Taxa de recomandare cum și retour-recepisa costă fără deosebire câte 10 cr.

9. Mandate postale.

a) În lăuntruul monarhiei:

Mandate postale până la 200 fl. se primesc și se solvesc la toate oficiile postale din monarhie. Oficiile mai însemnate primesc sume până la 1000 fl., în Viena și Budapesta până la 5000 fl. Taxa pentru mandatele postale este tipărită pe dosul fie-cărui blanchet și are să o solvască trimițătorul. — La cerere se dau și retour-recepise cu taxa de 10 cr. în comunicația locală 5 cr. — Mandatele postale se pot trimite și prin expres, având a se scrie adausul „per expres” din josul titlului „mandat postal.” Taxa de expres în locul oficiului postal e 15 cr. aiurea 50 cr., depărtarea de 7½ kilometri (1 mil). — Mandate postale se pot îndeplini și prin telegraf, dacă între oficiul postal de primire și de estradare se află legătură telegrafică de stat și dacă suma asignată nu trece peste 200 fl. și la stațiunii mai mari peste 500 fl. Mandatele telegrafice cu număr de loterie nu se primesc. Prelângă taxa postală de assignare se mai solvesc și o taxă telegrafică (taxa fundamentală 24 cr. și de fie-care cuvânt 2 cr.), apoi taxa de expres la oficiul telegrafic cu 10 cr. și dela oficiul telegrafic cu 15 cr.

Blanchete pentru mandate postale se vând la toate oficiile postale cu prețul de ½ cr. Pe cuponul ce se află de-a stânga mandatului se pot scrie împărțșiri de tot felul. Zace în interesul trimițătorului a-și scrie numele și locuința sa, în scopul de a i-se pute înapoia suma, de cumva adresatul nu s'ar fi aflat. Sumele assignate sunt a se ridica în timp de 14 zile (la mandate „poste restante” în timp de 3 luni); altminterlea ele se trimit înapoi la mandatori.

Taxa pentru mandatele postale în lăuntruul monarhiei — fără privire la îndepărtare — este :

		fl. cr.			fl. cr.
	până la	5 fl.	—05	preste	500 până la 1000 fl.
preste	5	"	" 50	"	1000
"	50	"	" 150	"	2000
"	150	"	" 300	"	3000
"	300	"	" 500	"	4000
			—50	"	5000

NB. Sume preste 300 fl. se trimit mai efin în epistole de banl.

b) În străinătate.

Toate oficiile postale austro-ungare primesc mandate postale către toate oficiile postale din Germania, Belgia, Franța, Italia, Olanda, România, Svițera, Statele-Unite din America-de-Nord și Canada, către oficiile postale c. r. din Constantinopol și Alexandria până la suma de 260 fl. = 400 marce = 500 franci = 500 lei, și se solvesc mandate până la aceeași valoare din numitele țări.

Taxele se solvesc prin lipirea de mărci pe blanchete.

Sumele predate se solvesc în Austro-Ungaria în val. austr., în celelalte state amintite în valuta de aur a țării respective, după cursul bursei din Viena.

Cuponul mandatelor la Belgia, Franca, Italia, Olanda, România și Svițera, nu poate fi folosit pentru împărțirea în scris. În străinătate nu se pot întrebuița mandatele telegrafice. Expediții prin expres sunt cu putință numai către Germania și Svițera. Mandate „poste restante“ se primesc. — Sumele asigurate trebuie ridicate în timp de 14 zile, în Franca în timp de 3 luni.

Taxa trebuie solvită la predarea mandatului și face:

a) la Germania și la oficiile c. r. din Turcia și Egipt până la 40 fl. 20 cr.; pentru câte 10 fl. mai în sus câte 5 cr. mai mult.

b) la Belgia, Franca, Italia, Olanda, România și Svițera 1% din suma asignată, și anume până la 20 fl. 20 cr., 30 fl. 30 cr., 100 fl. 1 fl. 500 fl. 5 fl. etc.

10 Comande postale se primesc pentru Austro-Ungaria până la 200 fl., la Germania până la 400 mărci. La comanda postală se se alătură contul achitat, cambiul, cuponul etc. spre a se inmanua aceleia, care are să plătească. Formularile pentru comande postale se află de vânzare la toate oficiile postale și vândătorii de mărci cu prețul de câte 1/2 cr. Ele se umplu de către trimițător și se trimit sub cuvertă — franco și recomandate — la acel oficiu postal care are să îndeplinească încasarea sumei. Taxa se plătește în marce postale întocmai ca pentru epistole de aceeași greutate. — Împărțirea în scris sau epistole, nu se poate alătura. Dacă trimițătorul nu cere încasarea numai decât, plățirea poate avea loc la oficiul postal în curs de 14 zile. După trecerea acestui soroc, comanda postală se retrimite trimițătorului fără o taxă mai departe. Suma încasată se plătește prin mandat postal, prelungă detragerea taxei ce este a se solvi pentru mandat.

B. Posta de mesagerie.

Cu posta de mesagerie se expediază: 1. bani, hârtii de valoare, prețioase, mărfuri, și alte obiecte până la 50 chilo, cu sau fără declararea prețului. 2. Scrieri cu preț declarat fără deosebire de greutate, fără declarare însă numai până la greutatea de 250 gr. 3. Expediții cu rambursă (Nachnahme).

Dela serviciul de mesagerie sunt excluse: Animale vii afară de paseri cântătoare, lipitori și albine) și toate obiectele care se aprind ușor și care astfel ar putea căuna pagubă celorlalte transporturi. Descoperindu-se asemenea obiecte, trimițătorul are să plătească paguba și o pedepsă de 25 fl. — Transporturi de note de bancă se pot trimite în cuverte oficiale de bani sau și în cuverte obișnuite, nu însă în cuverte cu margini colorate sau în hârtie liniată. Cuvertele oficiale se închid prin 2 sigile egale, puse pe cele două laturi, unde se împreună aripile cuvertei. La transporturi private deschise, unde banii se numără în fața funcționarului postal (până la 250 gr. greutate și cuprindând note de bancă de preste 200 fl.), sigilul oficial se pune pe cele 2 aripi ale cuvertei, iar sigilul privat se pune la mijloc. Cuvertele private însă trebuie înzestrate cu cinci sigile egale.

Pentru fie-care transport de mesagerie este a se solvi o taxă de greutate și pentru fie-care transport cu preț declarat afară de aceea un porto de preț. — La fie-care transport, care trece preste 50 gr. și la fie-care epistolă de bani de preste 250 gr. trebuie să se alătura un bilet de mesagerie (Frachtbrief), în preț de 6 cr. Serviciul de mesagerie nu primește decât pachete până la 50 chilo afară de monete de aur, argint sau de aramă care pot avea o greutate de preste 50 chilo. Transporturi de preste 50 chilo se primesc necondiționat numai la acele stațiuni postale, unde mijlocele de transport sunt de ajuns — cu un bilet de mesagerie și la aceeași adresă se pot trimite numai 3 pachete. La transporturi cu ramburse, fie-care pachet trebuie înzestrat cu bilet de mesagerie. — În lăuntrul monarhiei se poate alătura pachetului și o epistolă, ceea ce în străinătate nu este ertat. — Scrieri, probe de mărfuri etc. fără preț declarat se expediază cu taxe scăzute prin posta de epistole. Perdându-se pachetul se înapoiază prețul declarat pe adresă și la transporturi fără preț declarat, 1 fl. 50 cr. de fie-care 1/2 chilo.

Declarațiunile vamale (fără timbru) se alătură la toate transporturile cu mărfuri, prețioase și alte obiecte, care se trimit la Brody, Fiume, Triest etc.

cum și la Dalmația și în străinătate. Blanchetele se capătă cu prețul de $\frac{1}{2}$ cr. și cuprind lămuririle trebuitoare în limba magiară, franceză și germană.

Taxarea transporturilor cu serviciul de mesagerie pentru monarhie și la Germania, se face după tarifa următoare:

I. Tarifa pentru porto de greutate.

a) Pentru transporturi obișnuite și francate.

1. Pentru epistole la Germania până la 250 gr.; 2. pentru epistole în monarhie și pachete până la 500 gr.; 3. pentru transporturi locale până la $2\frac{1}{2}$ chilo până inclusive 10 miluri — 12 cr.; preste 10 miluri — 24 cr.; 4. pentru pachete francate până inclusive 5 chilo: până la 10 miluri 15 cr., preste 10 miluri 30 cr. (NB. Tote transporturile amintite, dacă nu se predaș francate se supun unui adaus în porto de 6 cr. — 5. pentru pachete preste 5 chilo: a) până inclusive 10 miluri (I. zonă) à chilo 3 cr.; b) preste 10—20 chilo (II. zonă) à chilo 6 cr.; c) 20—50 de miluri (III. zonă) câte 12 cr., detragând 30 cr.; d) 50—100 miluri (IV. zonă) câte 18 cr., detragând 60 cr.; e) 100—150 miluri (V. zonă) câte 24 cr., detragând 90 cr.; f) preste 150 miluri (VI. zonă) câte 30 cr., detragând 1 fl. 20 cr.

NB. Obiecte peste 8 chilo (la zona IV. și V. preste 7 chilo și la zona VI. preste 6 chilo) pentru depărtarea de preste 20 miluri se trimit mai estin în câte 2 pachete de câte 5 chilo.

b) Pentru transporturi francate neobișnuite.

Dacă pachetul este mai lung de $1\frac{1}{2}$ metru, dacă este mai lat ca $\frac{1}{2}$ metru și cântărește mai puțin de 10 chilo, sau dacă pachetul după forma sa are trebuință de un spațiu foarte mare, atunci se privește de pachet neobișnuit și porto este îndoit mai mare ca de obicei.

2. Porto de preț

se plătește numai dacă prețul este declarat. Transporturile de bani trebuie înzestrate cu declarația îndeplină.

a) Pentru transporturi închise de preț, fără privire la depărtare.

1. În monarhie până la 50 fl.; 2. în loco până la 150 fl.: 3 cr.; 3. în monarhie dela 50—300 fl.; 4. în loco dela 150—300 fl.; 5. în comunicațiune cu Germania până la 300 fl.: 6 cr.; 6. la transporturi cu preț declarat preste 300 fl. se plătesc de fie-care 130 fl.: 3 cr.; sume parțiale se priveș ca fiind 150 fl. întregi.

b) Pentru transporturi deschise cu preț declarat

porto de preț se urcă — fără privire la depărtare — cu jumătatea taxei. În epistole deschise de bani nu se primesc decât bani de hârtie austro-ungurești, numai până la 200 fl. și numai în comunicație cu monarhia.

Transporturi cu rambursă.

Transporturi cu rambursă se primesc la toate stațiunile postale ale monarchiei austro-ungare până la suma de 200 fl., la locurile mai mari până la 500 fl. Pentru fie-care transport cu rambursă se plătește afară de porto de greutate și de preț încă o provisiune, care pentru monarhie este: până la 10 fl.: 6 cr.; pentru fie-care 5 fl. mai mult: 3 cr. Pentru sume de preste 50 fl. de fie-care 5 fl. 2 cr.

Pentru străinătate: la Germania și Svițera se pot face transporturi cu rambursă până la 75 fl. v. a. și la Svițera până la 200 fr. — Transportul poate avea loc într-o bucată de mesagerie sau într-o epistolă cu sau fără declararea prețului. — Plătirea și primirea urmăz în Austro-Ungaria în val. austr.

de bancă, în Germania și Svițera în valuta acestor țări, după cursul bursei vieneze. Taxarea la Germania urmărește după tarifa postală de mesagerie, la Svițera etc. după tarife speciale.

Prelângă porto postal de mesagerie se plătesc pentru transporturile cu rambursă în țările amintite mai sus: o proviziune de 2 cr. pentru 1 fl., însă cel mai puțin 6 cr.

Epistole cu pretul declarat

se pot trimite în țările amintite prelângă asigurarea prețului. Asemenea epistole pot cuprinde hârtii de preț, banii de hârtie, cupoane etc., însă nu și monede, prețioase sau obiecte supuse tariful vamale etc. și trebuie puse în cuverte de hârtie tare și înzestrate cu sigile în numărul convenit. Adresa destinată pentru țări negermane trebuie făcută în limba franceză și având de-asupra titlul de „Lettre du valeur.” Prețul aievea cuprins se pune la stânga în franci cu litere și cifre și totodată și cu cifre în valuta austriacă. Epistolele trebuie francate. Taxele se compun din:

1. taxa de greutate întocmai ca pentru epistole obișnuite, ce s'ar trimite în țările amintite; 2. din taxa de recomandare, adică 10 cr. și 3 cr. din taxa de preț cu sumele ce urmăresc pentru fie-care 200 fr. = 80 fl. val. austr. A. Italia (numai la locuri mai mari), România (Muntenia—Moldova), Rusia și Sârbia câte 5 cr. B. Belgia, Danemarca cu toate insulele, Franța cu Algeria și Tunis, Olanda și Svițera câte 8 cr. C. Egipt, Suedia și Spania câte 10 cr. D. Norvegia și Portugalia câte 13 cr. D. e. o epistolă la România în greutate de 250 gr., în preț de 3000 fr. costă $(250 : 15 = 17) 17 \times 5$ cr. = 85 cr. și $(3000 : 200 = 15) 15 \times 5 = 75$ cr., la o altă 1 fl. 60 cr., cu retour-recepisă 1 fl. 70 cr.

Pachete postale până la 3 resp. 5 chilo pentru străinătate.

Aceste pachete sunt înzestrate cu adresa completă a primitivului și cu un bilet de mesagerie. Declarațiile vamale amintite mai sus nu trebuie uitate. Pachetele de câte 3 chilo se pot trimite numai francate, iar cele decît 5 chilo însemnate cu * și nefrancate.

Belgia până la 5 chilo 75 cr., Bulgaria 3 chilo 88 cr., Danemarca 5 chilo 75 cr., *Germania 5 chilo 30 cr., Egipt și anume la Alexandria 5 chilo 75 cr., la celelalte locuri 3 chilo 88 cr., Franța 3 chilo 75 cr., *Grecia 5 chilo 75 cr., *Marea-Britanie și Irlanda „preste Hamburg” a) la Londra 5 chilo 1 fl.; b) la celelalte locuri din Anglia 5 chilo 1 fl. 25 cr.; c) la Scoția și Irlanda 5 chilo 1 fl. 63 cr., Italia 3 chilo 63 cr., Muntenegru 5 chilo 45 cr., Olanda 5 chilo 75 cr., Portugalia 3 chilo 1 fl. 88 cr., România 3 chilo 63 cr., Suedia 3 chilo 1 fl. 38 cr., Svițera 5 chilo 50 cr., Sârbia 3 chilo 50 cr., Turcia preste Triest și anume Constantinopol, Adrianopol, Ianina, Ierusalim și alte orașe de port 5 chilo 75 cr.

Nu numai epistolele simple și recomandate ci și epistolele cu bani, pachete cu sîu fără declararea valoarei se pot franca prin mărfa (timbre) postale.

SERVIȚIUL TELEGRAFIC.

Tarifa este următoarea :

1. *Telegrame simple între stațiuni austro-ungare.*

- a) o taxă fundamentală de — fl. 24 cr.
b) o taxă pentru fie-care cuvânt de — fl. 2 cr.
- Lungimea telegramelor și îndepărtarea locului menit nu se ia în considerație.

2. *Telegrame deosebite între stațiuni austro-ungare.*

- a) Pentru telegrame recomandate: taxa întreprinde a unei telegrame simple;
b) Pentru telegrame colționate: taxa $1\frac{1}{2}$ a unei telegrame simple;
c) Pentru răspunsuri francate: taxa fundamentală și de cuvânt, ce se vine pe telegrama de răspuns;
d) Pentru un anunț de primire: taxa fundamentală și de cuvânt ca și pentru o telegramă de 10 cuvinte.

3. *Telegrame pentru Bosnia și Herțegovina.*

Taxa pentru 1—20 cuvinte este :

- a) pentru telegrame simple — fl. 90 cr.
b) " francarea unui răspuns de 20 cuvinte — " 90 "
c) " un anunț de primire — " 90 "
d) " colționarea unei telegrame de 20 cuvinte — " 45 "
e) " o telegramă recomandată de 20 cuvinte 2 " 70 "

4. *Telegrame pentru România.*

În comunicația directă preste granița austro-ungară și românească pentru 20 cuvinte.

- a) între stațiunile situate în ținuturile mărginașe — fl. 80 cr
b) între toate celelalte stațiuni 1 fl. 20 cr.

Pentru Europa un cuvânt nu e iertat să cuprindă mai multe litere decât 15; afară de Europa se nu cuprindă mai multe decât 10, restul se socotesc ca cuvânt nou.

Numerul scrișilor cu cifre se socotesc ca cuvinte; o grupă de 5 cifre se face un cuvânt. Litere sau cifre singuratică se socotesc ca cuvinte întregi.

Dacă la o depeșă se așteaptă răspuns, trebuie ca însăși depeșa să se cuprindă cuvintele „Răspuns plătit“, ca și cuvintele încă se numără între cuvintele din depeșă.

La depeșă, pentru care se pretinde o recepție, este a se plăti taxa de 5 cr. pentru recepție.

Competențele telegrafice se pot solvi prin alipirea de mărci postale sus în mijlocul blanchetului.

Scala timbrelor.

Scala I.				fl.	cr.	Scala II.				fl.	cr.	Scala III.				fl.	cr.
până la				75 fl.	5	până la				20 fl.	7	până la				10 fl.	7
preste	75	"	150	"	10	preste	20	"	40	"	13	preste	10	"	20	"	13
"	150	"	300	"	20	"	40	"	60	"	19	"	20	"	30	"	19
"	300	"	450	"	30	"	60	"	100	"	32	"	30	"	50	"	32
"	450	"	600	"	40	"	100	"	200	"	63	"	50	"	100	"	63
"	600	"	750	"	50	"	200	"	300	"	94	"	100	"	150	"	94
"	750	"	900	"	60	"	300	"	400	"	1 25	"	150	"	200	"	1 25
"	900	"	1050	"	70	"	400	"	800	"	2 50	"	200	"	400	"	2 50
"	1050	"	1200	"	80	"	800	"	1200	"	3 75	"	400	"	600	"	3 75
"	1200	"	1350	"	90	"	1200	"	1600	"	5	"	600	"	800	"	5
"	1350	"	1500	"	1	"	1600	"	2000	"	6 25	"	800	"	1000	"	6 25
"	1500	"	3000	"	2	"	2000	"	2400	"	7 50	"	1000	"	1200	"	7 50
"	3000	"	4500	"	3	"	2400	"	3200	"	10	"	1200	"	1600	"	10
"	4500	"	6000	"	4	"	3200	"	4000	"	12 50	"	1600	"	2000	"	12 50
"	6000	"	7500	"	5	"	4000	"	4800	"	15	"	2000	"	2400	"	15
"	7500	"	9000	"	6	"	4800	"	5600	"	17 50	"	2400	"	2800	"	17 50
"	9000	"	10500	"	7	"	5600	"	6400	"	20	"	2800	"	3200	"	20
"	10500	"	12000	"	8	"	6400	"	7200	"	22 50	"	3200	"	3600	"	22 50
"	12000	"	13500	"	9	"	7200	"	8000	"	25	"	3600	"	4000	"	25

și așa mai departe dela câte 1500 fl. cu 1 fl. mai mult; resturi de sub 1500 fl. sunt a se lua drept sume pline.

Preste această sumă e a se solvi la scala II. dela câte 400 fl. și 1^a scala III. dela câte 200 fl. cu 1 fl. 25 cr. mai mult, luându-se resturile drept sume pline.

Observări. *Scala I.* Pentru cambii, asigurațiunile dela neguțetorii, obligațiunile pentru împrumuturi dela casse pe 3 luni. *Scala II.* Pentru contracte, cuitanțe, obligațiunile și toate celelalte documente, ce nu aparțin după dispozițiunile speciale la scala III. Sumele de sub 2 fl. sunt scutite de timbru. *Scala III.* Pentru cesiuni de mobile, contracte de cumpărare și vânzare și de schimb, despre mobile contracte de furnisare, câștiguri de loterie și contracte aleatorice, cuxe de baie, contracte de servicii, împrumuturi sunătoare la purtător, contracte de acți pe mai mult de 10 ani ș. a.

Raportul între măsurile nouă și vechi.

(Articolul de lege VIII: 1874).

1. Măsurile de lungime. 1 metru = 0.52729 stânjin, 1 metru = 1.286 coți (lungi), 1 chilometru = 0.13182 miluri austriace postale, 1 stânjin = 1.89648 metri. 1 cot (lung) = 0.777 metri, 1 mil austriac = 7.5859 kilometri, 1 pumn (măsură de cal) = 10.536 centimetri.

2. Măsurile de suprafață. 1 metru pătrat = 0.27804 stânjin pătrați, 1 hectar = 1.738 jugere catastrale à 1600 stânjin pătrați, 1 stânjin pătrat = 3.5956 metri pătrați, 1 juger catastral = 0.5755 hectare.

3. Măsurile de volum (cubice). O litră = 0.7068 cupe, o hectolitră = 1.7671 ferii (vedre) austr. à 40 cupe, 1 hectolitră = 8.8355 vedre ardelenesci à 8 cupe, 1 hectolitră = 4.4177 măsuri ardelenesci (ferdele à 16 cupe), 1 stânjin cubic = 6.8210 metri cubici, 1 cupă = 1.4147 litre, 1 ferie (vedră) ung. = 0.543 hectolitre, 1 ferie austr. (40 cupe) = 0.5659 hectolitre, 1 ferie ardelenescă (8 cupe) = 0.1132 hectolitre.

4. Măsurile de greutate. 1 kilogram = 1.7855 punți vienezi, 1 kilogram = 2 punți de vamă, 1 decagram = 0.6 loți de vamă, 1 tonă = 17.855 mări vienezi, 1 tonă = 20 mări de vamă, 1 punt vienez = 0.56006 chilograme, 1 punt de vamă = 0.5 chilograme, 1 majă vieneză = 56.006 chilograme, 1 majă de vamă = 50 chilograme.

Şematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Ungaria şi Transilvania şi al dieceşei Caransebeşului, pe anul 1889.

I. Metropolia.

(Reşedinţa : Sibiu).

1. Ierarchii metropoliei.

Archiepiscop şi Metropolit:

Escelenţia Sa Înalt-Présanţitul Domn **Miron Romanul**, archiepiscop al Transilvaniei şi metropolit al Românilor gr.-orient. din Ungaria şi Transilvania, consilier intim actual al Majestăţii Sale ces. şi reg. apostol. şi doctor de teologie.

Episcopi diecesani:

Présanţia Sa Domnul **Ioan Popasu**, episcopul Caransebeşului, membru la mai multe societăţi literare. + 1889 270.

Présanţia Sa Domnul **Ioan Metian**, episcopul Aradului, cav. al ordinului corônei de fer cl. 2.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedinte : Archiepiscopul şi metropolitul.

Membri : Episcopii diecesani.

3. Demnitarii metropolitanii.

Nicolaş Popea, archim. şi vicariu archiepiscopesc în Sibiu, membru onorariu al academiei rom., membru fondator al asociaţiunii trans. rom. etc., membru ordinar la mai multe societăţi literare.

Ierotei Beleş, archim., vicariu episcopesc în Oradea mare.

Dr. Ilarion Puşcariu, archimandrit în Sibiu.

Iosif Goldiş, protosincol episcopesc în Arad.

Filaret Musta, protosincol episcopesc în Caransebeş.

Nicanor Frateşiu, protosincol archiepiscopesc în Sibiu.

II. Diecesa Caransebeșului.

Episcop diecesan: Prê Sântia Sa Domnul Ioan Popasu.

1889 29/12

1. Sinodul eparchial.

Membri aleși pe periodul 1888—1890.

- I. cercul Brebul: *Ioan Stefanovici* preot în Mutnicul mare.
Antoniū Mocioni proprietar mare în Verpelet.
Ioan Oprea învățătoriu în Ezeriș.
- II. cercul Lugoș: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Lugoș.
Dr. Alesandru Mocioni, proprietariu mare în Capolnaș.
Constantin Radulescu, avocat în Lugoș.
- III. cercul Zgribesci: loc vacant.
Petru Știopon, notariu în Zgribesci.
Simeon Popet, tutor orfanel în Lugoș.
- IV. cercul Făget: *Georgiu Popoviciu*, adm. protopresbiterial în Cliciova.
Titu Hașeg, avocat în Lugoș.
Georgiu Martinescu, avocat în Lugoș.
- V. cercul Coșava: *Nicolau Barbon*, preot în Tomeșcl.
Stefan Velocan, profesor în Caransebeș.
Ioan Ionaș, asesor ref. în Caransebeș.
- VI. cercul Buziaș: *Teodor Cioloca*, preot în Șipet.
Ioan Marcu, învățătoriu în Bocșa montană.
Georgiu Ioanovici, proprietariu în Duleu.
- VII. cercul Jebel: *Alexandru Ioanovici*, protopresbiter în Jebel.
Atanasiu Cimponeriu, jude reg. în pens. în Sibiu.
loc vacant.
- VIII. cercul Ghilad: *Paul Miulescu*, protopresbiter în Ciacova.
Aureliu Drăgan, preot în Ghilad.
loc vacant.
- IX. cercul Fizeș: *Ioan Popovici*, protopresbiter în Mercina.
Ioan Roșu, advoca în Biserica albă.
loc vacant.
- X. cercul Vêrșet: *Ioan Cocora*, preot în Solcița.
Vladimir Spătar, avocat în Vêrșet.
Antoniū Crenian, avocat în Vêrșet.
- XI. cercul Iam: *Filip Adam*, protopresbiter în Iam.
Vincentiu Babeș, privat în Budapesta.
George Serb, avocat și deputat dietal în Budapesta.
- XII. cercul Sasca-montană: *Ioan Măran*, preot în Ciclova rom.
Ioan Lepa, avocat în Oravița.
Dimitrie Lința, învățătoriu în Iladia.
- XIII. cercul Oravița-montană: *Andreiū Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeș.
I. E. Teran, librariu în Oravița.
loc vacant.
- XIV. cercul Reșița-montană: *Stefan Popovici*, preot în Goruia.
Ioan Budințan, avocat în Bocșa montană.
loc vacant.
- XV. cercul Bocșa-montană: *Vasile Nemoian*, preot în Vasiova.
Iuliu Petric, jude reg. în Bocșa-mont.
Petru Broștean, secr. la s. c. fer. în Reșița-mont.
- XVI. cercul Caransebeș: *Filaret Musta*, protosincol în Caransebeș.
Ioan Bartolomei, secretariu în Caransebeș.
Ioan Popovici, controlor diecesan în Caransebeș.

- XVII. cercul Teregova : *Ilie Sirbu*, preot în Armeniş.
Ilie Curescu, locoteninte în pensiune în Caransebeş.
Patriciu Drăgălină, profesor în Caransebeş.
- XVIII. cercul Mehadia : *Dionisie Popovici*, adm. protopresbiter în Mehadia.
Leontin Simonescu, secret. metropolitan în Sibiu.
Isaia de Stoica, oficial în pens. în Caransebeş.
- XIX. cercul Bozoviei : *Mihail Popovici*, protopresbiter în Orşova.
Zeno Mocioni, proprietariu mare în Bulci.
Iuliu Novac, avocat în Bozoviei.
- XX. cercul Satul nou : *Trifon Miclea*, protopresbiter în Uzdin.
Petru Tisu, avocat în Panciova.
Simion Moldovan, jude reg. în Karlsdorf.

2. Consistoriul diecesan.

Preşedinte : Episcopul diecesan.

Asesori :

a) În senatul strîns bisericesc.

Ordinari :

Filaret Musta, protosinel.

Onorari :

Alesiu Popescu, paroch în Bocşa română.
Michail Blidariu, paroch în Prilipeţ.
Ioan Parlorici, paroch în Rusova-nouă.
Ioan Stefanovici, paroch în Mutnicul-mare.
Michail Alesandrovici, paroch în Sasca-montană.
Michail Popovici, paroch în Orşova.
Filip Adam, protopresbiter în Iam.
Dr. George Popovici, protopresbiter în Lugos.
Dr. Iuliu Olariu, profesor diriginte în Caransebeş.
Nicolaï Popovici, paroch în Jupanl.
Michail Pocrean, paroch în Lugos.
Paul Miulescu, protopresbiter în Ciacova.
Ioan Cocora, paroch în Solciţa.
Alesandru Popovici, preot în Mercina.
Lazar Tapu, preot în Zorlenţul-mare.
Mateiu Ignea, preot în Lugos.

b) În senatul şcolariu.

Ordinari :

Ioan Ionaş.

Onorari :

Georgiu Gaşpar, administrator parochial în Criciova.
Michail Juica, administrator parochial în Srediştea mică.
Andrei Ghidiu, protopresbiter în Oraviţa.
George Pepa, paroch în Domaşnea.
Ioan Marcu, învăţătoriu în Bocşa-montană.
George Martinescu, avocat în Lugos.
Ioan Oprea, învăţătoriu în Ezeriş.
Constantin Radulescu, avocat în Lugos.
Stefan Velocan, profesor diriginte în Caransebeş.
Titu Haşeg, avocat în Lugos.
Ilie Curescu, locoteninte pens. în Caransebeş.
Patriciu Drăgălină, profesor în Caransebeş.
Ioan Nedelcu, avocat în Lugos.

c) In senatul episcopesc.

Ordinarî:

Traian Barzu.

Onorari:

Teodor Ciologa, administrator parochial în Şipet.*Nicolae Sciopone*, paroch în Remete-Pogani.*Aron Bartolomei*, paroch în Dolove.*Ioan Budin*, avocat în Bocşa-montană.*Iuli*, jude reg. în Bocşa-montană.*George Balaş*, neguţătoriu în Caransebeş.*Ioan Peşa*, neguţătoriu în Caransebeş.*Ilia*, directorul casei de economit din Lugoş.*Ioan Popovici*, capitan în pensiune în Caransebeş.*Alexandru Stancovici*, neguţătoriu în Caransebeş.*Ilie Sirbu*, paroch în Armeniş.*Ioan Stoian*, paroch în Caransebeş.*Ioan Topal*, capitan în pens. în Caransebeş.*Cancelaria consistorială.*Secretariu: *Ioan Bartolomei*.Fişcal: *Constantin Radulescu* şi *Coriolan Bredicean*, avocat în Lugoş.Controlor: *Ioan Popovici*.Archivariu: *Dimitrie Popovici*.Exactor: *Ioan Linzu*.Cancelist I.: *Ilia Măca*.Cancelist II.: *Constantin Călfun*.**3. Institutul teologic.**

Sub inspecţiunea episcopului diecesan.

Profesorî:

Dr. Iuliu Olariu, Dr. teol. şi prof. diriginte.*Gerasim Sêrbu*.*Ioan Pinci*.**4. Institutul pedagogic.**

Profesorî:

Stefan Veloran, diriginte.*Patriciu Drăgălina*.*Vasiliu Goldiş*.*Dr. Leo Mureşan*, profesor de igienă la ambele institute.*Iosif Bălan*, profesor de economie la ambele institute.*George Petrescu*, învăţătoriu de tipic şi cântări bisericesc.*Anton Sequens*, profesor de musica vocală şi instrumentală.**5. Representanţa fundaţiunei Dimitrie Peşa.**

Episcopul diecesan.

Fisc. cons. *Constantin Radulescu*.Ases. cons. *Georgiu Gaspar*.Fiul fundatorelui *Ioan Peşa*.

6. Protopresbiteratele. Tractul Caransebeșului.

Reședința protopresbiterală Caransebeș. — Numărul sufletelor 55.421.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte *Andrei Ghidiu*, protopresbiter.

Membri:

Ioan Stefanovici par. în Mutnicul-mare	Ioan Meda, paroch în Valeadeni.
Nicolae Ionescu, paroch în Iaz.	Ioan Stoian, paroch în Caransebeș.
Ilie Sêrbu, paroch în Armeniș.	Pavel Magdescu, par. în Sadova-nouă.

Defensor matrimonial: Gerasim Sêrbu, profesor în Caransebeș.

Notariu: Ioan Stoian, paroch în Caransebeș.

Comunele, preoții și învățătorii.

Armeniș, *Örményes*, Ilie Sêrbu, paroch. — Teodor Faur, învățătoriu. — Sofia Faur, învățătoare.

Apadia, Nicolae Cornean, adm. parochial. — Dionisie Cornean, inv.

Borlova, Mihail Drăgălină, adm. par. — Ioan Rădoi, inv.

Bolvaghița, *Bolvasnicza*, Solomon Seracin, adm. par. — Ioan Usonescu, inv.

Buchin, *Bukin*, Romul Tinea, adm. par. — Nicolae Belci, inv.

Bucoșnița, *Bukosnicza*, Petru Domil, adm. par. Ioan Lințu, inv.

Brebul, *Prebul*, Mihail Borca, adm. par. — Iancu Duda, inv. prov.

Caransebeș, *Karansebes*, Andrei Ghidiu, protopresb. — Ioan Stoian, paroch. — George Buru, capelan. — Nicola Veltu, inv. — Elena Biju, învățătoare.

Ciuta, *Csutta*, Ioan Rădoi, adm. par. — Ioan Balint, inv.

Cireșa, *Csiresa*, George Mageriu, adm. par. — George Oftia, inv.

Crăjma, *Krăcsma*, Andrei Jucos, adm. par. — Post. inv. vacant.

Cicleni, *Csiklenny*, filie la Dalei.

Cârpa, *Körpa*, George Usonescu, par. — Nicolae Usonescu, capelan. — George Coriciu inv.

Cavarân, *Kavarán*, Vasile Voda, adm. paroch. — Damaschin Daicovici, inv.

Dalei, *Dálc*, Ioachim Jurca, adm. paroch. — Petru Țigriș, inv.

Delinești, *Delinyest*, Teodor Muntean, adm. par. Dimitrie Iacobescu, inv.

Ezeriș, *Ezeres*, Mihail Eremia, paroch. — Nicolae Micloșina, adm. par. — Ioan Oprea, inv.

Ferdinandsberg, *Nándorhegy*, filie la Cireșa.

Feneș, *Fényes*, Luca Paica adm. par. — George Montia, inv.

Glimboca, *Glimboka*, Iuliu Musta, adm. par. — George Simeria, inv.

Goleș, *Golecz*, filie Bucosnița, — Martin Lințu, inv.

Iaz, Nicolae Ionescu, paroch. — Nestor Popovici inv.

Ilova, *Illoca*, Nicolae Jurca, adm. par. — George Rădoi, inv.

Jupa, *Zsuppa*, Lazar Vasiu, adm. par. — George Stan, inv.

Marga, George Ivanescu, adm. par. George Adam, inv.

Mal, filie la Crăjma. — Dim. Neagul, inv.

Mêrul, *Môrul*, Dimitrie Popovici adm. par. — Afilon Popovici inv.

Mutnicul-mare, *Nagy-Mutnik*, Ioan Stefanoviciu, paroch. — Ioan Lația, capelan — Ioan Zgriban, inv.

- Maciova, *Macsova*, Nicolae Bucşa, adm. par. — Petru Tutunariu inv.
 Oreja, *Obrzsa*, Romul Ianoşel adm. par. — Ilie Ambruş inv.
 Ohababistra, Stefan Ianoşel, paroch. — Nicolae Laţcu, inv.
 Ohabaşa, *Ohabicza*, filie la Delinesel. — Ioan Bircea inv.
 Ohabamutnic, *Ohába-Mutnik*, Antoniu Bălăciu adm. par. — Constantin Laudă-
 cescu inv.
 Pestere, *Pestyere*, Constantin Maniu, adm. par. — Nicolae Birăescu, inv.
 Petroşniţa, *Petrosnicza*, Ilie Popoviciu adm. par. — Postul inv. vacant.
 Poiana, *Pojána*, Stefan Goian, adm. par. — George Cornea, inv.
 Prisaca, *Priszaka*, Petru Stan, adm. par. — Timoteiu Belba, inv.
 Prisian, *Priszian*, filie la Buchin.
 Rusberg, *Ruszkabánya*, Nicolae Velovan, paroch. — Simeon Ţunea şi Simeon
 Botescu inv.
 Ruschiţa, *Ruszkicza*, filie la Rusberg.
 Rueni, *Rujeny*, George Ivaniciu adm. par. — Simeon Petraşcu inv.
 Rusca, *Ruska*, Voin Sêrbu, paroch. — Ioan Sêrbu, capelan — Petru Stepanescu, inv.
 Rugi, *Rusz*, Martin Goguşă, adm. par. — George Frana inv.
 Ruginos, *Ruzsinosz*, Vasile Cornean, adm. par. — Pavel Jurcbescu, inv.
 Savoiu, *Zavoi*, filie la Cireşa.
 Serveşti, *Servesty*, Nicolae Vlad, adm. par. — Petru Vlad, inv.
 Sadova-nouă, *Uj-Szádova*, Pavel Magdescu, adm. par. — Iosif Dragomir, inv.
 Slatina-mică, *Temes-Szlatina*, filie la Sadova nouă. — Nicolau Udrea, inv.
 Soceni, *Szócény*, Traian Stoica, adm. par. — George Răbăgia, inv.
 Turnul, filie la Rueni. — Solomon Seracin, inv.
 Teregoava, Pavel Şandru, adm. par. — Székely Károly şi Ioan Berzescu, inv.
 Tirnova, Florea Cioloca şi Ioan Miclea, adm. par. — George Cimponeriu inv.
 Tincova, *Tinkova*, Dionisie Popovici, adm. par. — Arsenie Voscinaru, inv.
 Voislova, *Vóiszlova*, Traian Balea adm. par. — Moise Lucăciu, inv.
 Valeamare, filie la Voislova.
 Vamamarga, filie la Marga.
 Var, Nicolae Bistreanu, adm. par. — Postul inv. vacant.
 Vêrciorova, *Vercserova*, Valeriu Nicolaeviciu, adm. par. — Toma Belciu inv.
 Valişora, Florea Suru, adm. par. — George Seracin, inv.
 Valeaboul, Panteleimon Domil, adm. par. — George Radulovici, inv.
 Valădeni, Ioan Meda, adm. par. — George Cătana, inv.
 Zagujeni, *Zaguzseny*, George Popoviciu, adm. par. — Postul de inv. vacant.
 Zlagna, *Szlagna*, postul de preot vacant. — Solomon Negreş, inv.
 Zorlenţul-mic, *Kis-Zorlencz*, Petru Belu, adm. par. — Petru Belu, inv.

Tractul Mehădiei.

Reşedinţa protopresbiterală Mehădia. — Numărul sufletelor 59.561.

Scaunul protopresbiteral.

Preşedinte: *Dionisiu Popoviciu*, adm. protopresbiteral.

M e m b r i i:

Nicolae Brinzei, par. în Bozovici.
 Nicolae Gónţa, paroch în Moceriş.
 Vasile Popoviciu, ad. par. în Pecenişca.

Iosif Câmpean, paroch în Prigor.
 Ioachim Popoviciu, adm. par. în Petnic.
 Const. Vlăducean, adm. par. în Plugova.

Defensor matrimonial: Nicolae Novacoviciu, capelan în Ghêrboveț.
Notariu: Ioan Bogoevici, adm. parochial în Globureu,

Comunele, preoții și învățătorii:

Bania, Ioan Bogoevici și Vichentie Pirtea, parochi. — Dimitrie Bogoevici cap. — Nicolae Bêrsan, inv.

Bogoltin, Petru Popovici, adm. par. — Danilă Valușescu, inv.

Borloveni-nol, *Uj-Borloveny*, David Popovici adm. par. — George Mateiu, inv.

Borloveni-vechi, *Ó-Borloreny*, postul de preot vacant. — Pavel Boldea, inv.

Bozovici, *Bozovics*, Nicolae Brinzei și George Dimitrievici, parochi. — George Dimitrievici și Ioan Brinzei, capelan. — Dănilă Verindean și Ianăș Pișlea inv.

Cornea, *Kornya*, Simeon Lalescu, paroch. — Petru Cristescu, inv.

Cornereva, *Kornyareca*, Nicolae Bogoevici și Nistor Brinzei, adm. parochiali. — Iacob Talpeș și Lazar Bijan, inv.

Cuptore, *Kuptoria*, Ioan Trallovici, adm. par. — Constantin Măran, inv.

Crușoveț, *Krussovecz*, filie la Cuptore. — Postul de învățătoriu vacant.

Dalboșet, *Dalbosecz*, Stefan Câmpean. paroch. — Nicolae Câmpean, capelan. — Vichentie Ciosa, inv.

Domașnea, *Domasnia*, Constantin Pepa, paroch. — George Pepa, adm. par. — Iancu Cârpan, inv.

Canicea, *Kanizsa*, filie la Domașnea. — Iancu Pepa, inv.

Eșelnița, *Ieselnicza*, Iosif Badescu adm. par. — Danilă Popovici, inv.

Ghêrboveț, *Gherbovecz*, Maxim Novacovici, paroch. — Nicolae Novacovici, capelan. — Ioan Novacovici, diacon. — Iosif Păducel inv.

Globucaiova, *Globukrajova*, Zacharie Popovici, adm. par. — Iosif Popovici, inv.

Globureu, Ioan Bogoevici, adm. paroch. — Ioan Bogoevici, inv.

Iablanîța, *Iablanicza*, George Tătucu, paroch. — Pavel Tătucu adm. parochial — George Tătucu, capelan și inv.

Jupanec, *Zsupanék*, Spiridon Șandru, adm. par. — Petru Stroiescu, inv.

Lăpușnicel, *Lapusnicse*, Iosif Dragilă, adm. par. — Nicolae Maran, inv.

Lăpușnic, *Lapusnik*, George Nedici, paroch. — Ioan Olariu, inv.

Luncavița, *Lunkavicza*, Iosif Nemoian, adm. paroch. — Petru Todorescu, inv.

Mehadia, Dionisiu Popovici adm. protopresb. — Constantin Țepeneag, paroch. — Nicolae Mergea și Nicolae Grama inv.

Mehadica, *Mehadika*, Nicolae Coca și George Marșavela, adm. par. — Iosif Fotoc, inv.

Moceriș, *Mocseris*, Nicolae Gontă, paroch. Dionisiu Bădiu, inv.

Ogradena, *Ogradena*, Grăia Pirtea, adm. par. — Mihail Cismaș, inv.

Dubova, filie la Ogradena, Ilie Dancea, inv.

Orșova, Michail Popovici protopresbiter.

Pataș, Vasile Popovici, adm. par. — Iosif Găina, inv.

Pecenișca, *Peceneska*, Vasile Popovici, adm. par. — Mihail Golopența, inv.

Pervova, Ioan Căltun, adm. par. — Constantin Giurginca, inv.

Petnic, *Petnik*, postul de preot vacant. — Constantin Hip, inv.

Plavișevița, *Plavisericza*, Nicolae Găina, adm. par. — Nicolae Filipescu, inv.

Tisovița, *Tiszovicza*, filie la Plavișevița.

Plugova, Constantin Vladucean. adm. par. — Chiprian Dancea, inv.

Prilipeț, *Prilipecz*, Michail Blidariu, paroch. — Chiril Sêrbu, inv.

Prigor, Iosif Câmpean, paroch. — Teodor Câmpean, capelan. — Iosif Toader, inv.
 Putna, filie la Prigor. — Iova Bobeica, inv.
 Rudăria, Moise Sêrbu, paroch. — Iacob Sêrbu, adm. par. — Antonie Craia, inv.
 Șopotul-noû, *Uj-Sopot*, Ioan Gônță, adm. par. — Trailă Purea, inv.
 Șopotul-vechiu, *Ó-Sopot*, Pavel Chimbir, adm. par. — Nicolae Herșila, inv.
 Topleț, *Toplecz*, Stefan Pavlovici, adm. par. — Petru Stoica, inv.
 Bêrsa, *Bôrza*, filie la Topleț.
 Tuferi, Nicolae Therziu, adm. par. — Ioan Murariu, inv.
 Coramnic, *Koramnik*, filie la Tuferi.
 Valeabolvășnița, *Valeabolvășnița*, Grigorie Vasilescu, paroch. — Petru Jurchescu, inv.
 Verendin, Dimitrie Popovici, adm. par. — Nicolae Budescu, inv.
 Băile erculane *Herkules-fürdő*, filie la Mehadia.

Tractul Lugojului.

Reședința protopresbiterială Lugoj. — Numărul sufletelor 29.624.

Scaunul protopresbiterial.

Președinte: *Dr. George Popovici*, protopresbiter.

Membrii:

Mihail Pocrean, preot în Lugoj.

Iosif Tempea, preot în Lugoj.

Ioan Hora, preot în Satul-mic.

Nic. Sciopone, pr. în Remete-Pogănici.

George Gașpar, preot în Criciova.

Ioan Ignaton, preot în Cireșul.

Defensor matrimonial: Ioan Nedelcu, avocat în Lugoj.

Notariu: Parteniu Peștean, diacon în Lugoj.

Comunele, preoții și învățătorii:

Lugoj, *Lugos*, Dr. George Popovici, protopresbiter, Matei Ignea, paroch, Mihail Pocrean, Nicolae Birăescu și Iosif Tempea adm. par. — Partenie Peștean, diacon. — Vasile Nicolescu, Stefan Lipovan, Titu Radu, învățători. — Amalia Lipovan, învățătoare. — Un post vacant.

Silha, *Szilha*, Isaia Popovici, paroch. — Ioan Cozariu, inv.

Hezereș, Dimitrie Gașpar, adm. par. și inv.

Tapia, *Tápia*, Constantin Chevereșan, paroch. — Petru Isac, inv.

Harmadia, filie la Tapia. Constantin Robulescu, inv. subst.

Măguri, *Magur*, filie la Cireș. — Ioan Sêrbu, inv.

Cereș-Temeș, *Cserestemes*, Ioan Ignaton, adm. par. — Damaschin Marcu, inv.

Criciova, *Kricsova*, George Gașpar și Ioan Pușcan, adm. par. — Ilie Doboșan inv.

Crivina, *Krivina*, Pavel Popovici, adm. par.

Nădrag, *Nádrág*, filie la Crivina.

Șidióra, *Zsidóvár*, Nicolae Borlovan, adm. par. — Constantin Popovici, inv.

Sacul, *Székul*, Aureliu Spătan, adm. par. — Nicolae Savu, inv.

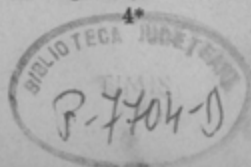
Jena, *Zséna*, George Coșariu, adm. par. — Iuliu Ioanovici, inv.

Gavosdia, Nicolae Groza și Moise Blidariu, adm. par. — Nicolae Ianculescu, inv.

Lugojel, *Lugoshely*, Ioan Chevereșan, paroch. — Ioan Bontilă, adm. par. — Marcu Borlovan, inv.

Oloșag, *Ollóság*, Zachei Petrovici, adm. par. — Constantin Popovici, inv. subst.

Honorici, *Honoris*, Ioan Popovici, adm. par. — Damaschin Căprariu, inv.

Satul-mic, *Szátumic*, Ioan Hora, paroch. — Zenovie Lugoian, inv.
 Herendescl, *Herendjest*, Florian Biro, paroch. Vasile Biro, capelan. — Ioan Jivan, invetătoriu.
 Hodos, Simeon Blajovan, adm. par. — George Tena, inv.
 Boldur, Nicolae Popovici, adm. par. — Atanasie Aldan, inv.
 Sinersig, *Szinérszeg*, Nicolae Crăciun, paroch. — George Micşa, inv. subst.
 Sacoşul-unguresc, *Magyar-Székos*, Ioachim Bălan, paroch. — George Popovici, adm. par. — George Magheţ, inv.
 Selbăgel, *Sziledshely*, George Secoşan, adm. par. — Vasile Boc, inv.
 Zgribesci, *Zgribest*, Antonie Zgriba adm. par. — Aureliu Gherguţa, inv.
 Dragomiresci, *Drăgomirest*, George Băban, adm. par. — George Balungean, inv.
 Scăius, *Szkeus*, Vasile Petrovici, paroch. — Petru Belgea, inv.
 Zorlenţul-mare, *Nagy-Zorlencz*, Lazăr Tapu şi Iacob Dabiciu, parochi. — Antonie Atnagia, capelan. — Constantin Novac, inv. — Iacob Dabiciu, inv. subst.
 Dezesci, *Dézest*, Petru Franţiu, paroch. Lucian Glăvan, inv.
 Furluc, *Furlog*, Simeon Avramescu, adm. par. — George Ionătescu, inv.
 Barbosul, *Barboza*, Gavril Georgevici, adm. par. — Nicolae Popovici, inv.
 Remete-Pogănicel, *Remete-Poganest*, Nicolae Sciopone, adm. par. — Ioachim Radulovici, inv. subst.
 Visag, *Viszág*, Ispas Popovici, paroch.

Tractul Făgetului.

Reşedinţa protopresbiterală Făget. — Numărul sufletelor 23.607.

Scaunul protopresbiteral.

Preşedinte: *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Membrii:

George Popovici, parochi în Cliciava.	Vasile Matei adm. par. în Sintesci.
Ioan Sudreşan, adm. par. în Coşteiu.	Dimitrie Iosof, adm. par. în Bujor.
Ioan Velovan, adm. par. în Breazova.	Dionisie Grozescu, paroch în Cliciava.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Samson Petricu, capelan în Susană.

Comunele, preoţii şi invetătorii.

Băsesci, *Baszest*, Iosif Iclozan, adm. par. — Vasile Fenehia, inv.
 Bichigiu, *Bikis*, Atanasie Emanuil, adm. par. — Alesandru Iclozan, inv.
 Batesci, *Batyest*, Romul Radulovici, adm. par. — Petru Radulovici, inv.
 Brănesci, *Branyest*, George Gerbacia, adm. par. — Iosif Popovici, inv.
 Balosesci, *Balloscest*, filie la Jupanesci. — Ioan Petruţoni, inv.
 Brazova, Ioan Velovan, adm. par. — Spiridon Ignaton, inv.
 Botesci, *Botyest*, filie la Juresci.
 Bucovetiū, *Bukovecz*, Simeon Popescu, adm. par. — Ioan Popovici, inv.
 Botinesci, *Bottinyest*, Virgiliu Lugoian, adm. par. — Gervasie Paulescu, inv.
 Birna, vacant. — Iosif Borlovan, inv.
 Bujor, *Bozsor*, Dimitrie Iosof, adm. par. — Traian Unipan, inv.
 Coşava, *Kossava*, Anton Angel, adm. par. — Adam Angel, inv.
 Coşaviţa, *Kossovicza*, filie la Homojdia. — vacant.

Coșteiu, *Felső-Kostej*, Ioan Sudreșan, adm. par. — Vasilie Milencovici, inv.
 Crivina, *Felső-Krivina*, vacant.
 Curtea, *Kurtya*, Filimon Titel, adm. paroch. — Nicolae Popescu, inv.
 Cliciova, *Klicsova*, George Popovici și Dionisie Grozescu, parochi. — Ioan Barboni, inv.
 Drăgănești, *Drakszingest*, filie la Mutnic-mic.
 Drinova, vacant. — Simeon Popescu, inv.
 Faget, *Facset*, Sebastian Olariu, protopresbiter. — vacant.
 Forăsești, *Forăsest*, vacant.
 Furdia, Simeon Lugoian și Porfir Petrovici, adm. par. — Patrichiș Lugoian, inv.
 Goizești, *Goizest*, filie la Romanesci.
 Gladna-montană, *Nemet-Gladna*, filie la Gladna română.
 Gladna-română, *Román-Gladna*, Ioan Daminescu, paroch. Ioan Constantinovici inv.
 Homojdia, *Homosdia*, vacant.
 Hauzești, *Hauzest*, filie la Furdia. — Panteleimon Jurgion, inv.
 Jupanesci, *Zsuppanyest*, vacant. — Ioan Petruțoni, inv.
 Juresci, *Zsurest*, Ioan Ianculescu, adm. par. — Nicolae Tulea, inv.
 Sudriaș-Jupan, *Szudreás-Zsuppany*, Nicolae Popovici, par. — Școala la Sudriaș.
 Luncani, *Lunkány*, Dimitrie Tătar, capelan. — Un post vacant. — Ioan Iovanescu și Traian Mihailovici, inv.
 Margina, *Marzsina*, Ioan Matei, adm. par. — Iuliu Dragomir, inv.
 Mutnic-mic, *Kis-Mutnik*, Melentie Lupulescu, adm. par. — Damian Juraton, inv.
 Nemeșesci, *Nemesest*, filie la Coșava. — vacant.
 Petrósa, *Petrosza*, Dimitrie Popovici, adm. par. — Dimitrie Popovici, inv.
 Povergina, *Poverzsina*, George Popovici, adm. par. — vacant.
 Poeni, *Pojén*, vacant.
 Pogănești, *Poganyest*, Nicolae Popovici, adm. par. — Ioan Farasiu, inv.
 Romanesci, *Rumunyst*, Irimie Popovici, paroch. — vacant.
 Sinteci, *Szintyest*, Vasilie Matei, adm. paroch. — Partenie Matei cap. și inv.
 Surduc-mic, *Kis-Szurdok*, Stefan Sêrbu, adm. par. — Iosif Benga, inv.
 Sarazani, *Szárázány*, Iosif Olariu, adm. par. Stefan Bagiu, inv.
 Susani, *Szuszány*, Adam Treica, adm. par. — Samson Petric, capelan. — Atanasie Glava, inv.
 Seceniu, *Szecsény*, vacant. — vacant.
 Temerești, *Temerest*, Nicolae Miloș, paroch. — Vasilie Nicorescu, inv.
 Tomești, *Tomest*, Nicolae Barboni, adm. par. — Atanasie Barboni, inv.
 Zorani, *Zorány*, filie la Margina.
 Zolt, *Zold*, vacant. — N. Popovici, inv.

Tractul Jebelului.

Reședința protopresbiterală Jebel. Numărul sufletelor 26.560.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Alexandru Ioanovici*, protopresbiter.

Membrii:

Nicolae Iancovici, preot în Buziaș.

Vichentie Prohab preot în Șoșdia

Alexandru Petrovici, preot în Șamora.

George Lupșa, preot în Blajova.

Teodor Cioloca, preot în Șipet.

Ioan Velovan, preot în Jebel.

Defensor matrimonial: Paul Rotariu, avocat în Timișoara.

Notariu: Vasilie Ciuta, învățător în Jebel.

Comunele, preoții și învățătorii:

Jebel, *Zsebély*, Alesandru Ioanovici, protop. — Teodor Pocan și Ioan Velovan, adm. par. — Vasiliu Ciuta inv. — Persida Barian, învățătoare.
 Folia, *Folya*, Mihail Popovici, adm. par. — Trifon Șoșdianu, inv.
 Opațița, *Opaticza*, Ioan Gilăzanu, adm. par. — Ioan Popovici, inv.
 Birda, Ioan Ionescu, adm. par. — George Petrovici, inv. subst.
 Sculia, *Szkulya*, Silviu Coloșora, adm. par. — Ioan Simu, inv.
 Șoșdia, Ioan Popovici, paroch. — Vichentie Prohab, adm. par. — Corneliu Musta, inv.
 Șipet, Teodor Cioloca, adm. par. — Teofan Dobrin, inv.
 Cadar, *Káddár*, Eugenie Gheorghiu, adm. par. — Ioan Minda, inv.
 Dubos, *Duboz*, Ioan Popovici, adm. par. — George Franț, inv.
 Blajova, *Balázsfalva*, George Lupșa, adm. par. — Iuliu Putcoviciu, inv.
 Berinț, *Berény*, Ioan Stetan, adm. par. — Grigoriu Vatreș, inv.
 Cerna, *Cserna*, Moise Alecsiu adm. interimal. — Eustatiu Caragea, inv.
 Stamora-rom., *Rom.-Stamora*, Alesandru Petroviciu, adm. par. — Teodor Putcovici, inv.
 Icloda, *Ikloda*, Ioan Radovan, adm. par. — Nicolae Ciolac, inv. subst.
 Unip, Ionn Petcu, adm. par. — Iosif Nanu, inv.
 Uluc, *Ujlak*, Grigorie Gherban, adm. par. — Ilie Cocos, capelan. — George Co-drean, inv.
 Dragsina, George Radulescu adm. par. — Traian Buliga, inv.
 Sacoșul-turcesc, *Török-Szákos*, Ioan Barbosu, adm. par. — Moise Alecsiu, capelan — Ioan Folea, inv.
 Vucova, *Vukova*, Ioan Dumitrescu, adm. par. — Ioan Trandafir, inv. subst.
 Chevereșul mare, *Nagy- Köveres*, Aureliu Petcu și George Popescu, adm. par. — Traian Unipan, inv.
 Sirbova, *Szirbova*, Ilie Gherban, adm. par. — Gaicin Stoichescu, inv.
 Hittias, *Hittyás*, George Ciocol adm. par. — Ioan Pisat, inv.
 Racovița, *Rakovicza*, Vichentie Murariu, adm. par. — Petru Mirca, inv.
 Căpet, *Kepet*, Ioan Tinca, adm. par. — A. Groza Căpețan, inv. subst.
 Buziaș, Nicolae Iancovici, adm. par. — George Dalea, inv. subst.
 Silagiū *Szilás*, George Popovici și Nicolae Iancovici, adm. par. — Nicolae Laiș, inv. substitut.
 Iersig, *Jerszeg*, Traian Simu, adm. par. — Trifon Popovici, inv.
 Vermeș, Simeon Nedici, adm. par. — Simeon Nedici, inv. subst.
 Valea-pai, Basiliu Popovici adm. par. — Grigoriu Galiciu, inv.
 Duleu, *Duleo*, Nestor Damșa adm. par. — Ilie Crainicean, inv.
 Valeamare-Poganesc, *Valeamare-Poganest*, Ioan Sfercociu, adm. par. — Ioan Chevereșan, inv.

Tractul Ciacovei.

Reședința protopresbiterală Ciacova. — Numărul sufletelor 15.617

Scaunul protopresbiteral :

Președinte : *Pavel Miulescu*, protopresbiter.

Membrii :

Chiril Oprean, preot iub. în Ghilad.	Petru Cherla, adm. par. în Banloc.
Mihail Radu, adm. par. în Macedonia.	Pavel Iancu, adm. par. în Obad.

Două locuri vacante.

Defensor matrimonial: Vincențiu Pop, avocat în Jebel.

Notariu: Aureliu Drăgan, preot în Ghilad.

Comunele, preoții și învățătorii:

Banloc, *Bánlak*, Petru Cherla, adm. par. — Teodor Petcu, paroch. — Elisei
Stiupu, inv. — Maria Bugariu, învățător.

Cebza, *Csebz*a, Alesandru Bălan, adm. int. — Ioan Gruiescu, inv.

Denta, vacantă. — Arthemie Istvan, inv.

Foen, *Foeny*, Nicolae Popa, paroch. — Matei Milencovici, inv.

Gaiul-mic, *Kis-Gáj*, Zacharia Laticu, adm. par. — Constantin Clecan, inv.

Ghilad, *Gilád*, Chiril Oprean, paroch iub. — Dimitrie Iorga, Macsin Bocan și
Aureliu Drăgan, adm. par. și inv. — Emilia Raț, învățător.

Giulvez, *Gyűléssz*, Iustin Cotta, adm. par. Stefan Alexa, inv.

Lighet, *Liget*, Ioan Țeran și Nicolae Grecu, adm. par. — Dănilă Cereguț, inv.

Macedonia, Mihai Radu adm. par. — Simeon Miloș, inv.

Obad, Pavel Iancu, adm. par. — Nicolae Șoșdean, inv.

Omor, Alesandru Luchiciu, adm. par. — Pavel Buza, inv.

Partoș, *Pártos*, Zacharie Dina, paroch. — Petru Doboș, inv.

Petroman, *Petromány*, vacant. — Stefan Demetrovici, inv.

Tolvadia, George Ploiă, paroch. — Matei Ilcău, inv.

Togir, *Togyér*, vacant. — Simeon Periat, inv.

Voiteg, *Vojteg*, Stefan Țeran, adm. par. Trifon Ardelean, inv.

Tractul Vêrșetului.

Reședința protopresbiterală *Retişor*. — Numărul sufletelor 24.489.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Ioan Popovici, protopresbiter.

Membrii:

Ioan Popovici, paroch în Coșteiu.
Stefan Cioban, preot, în Jamul-mic.
Pavel Botoș, paroch în Fizeș.

Ioan Pop Neagoe, paroch, în St.-Ianoș
Ioan Cocora, paroch în Solcița.
Simeon Popovici, preot în Voivodinț.

Defensor matrimonial: Antoniu Creinean, avocat în Vêrșet.

Notariu: Michail Juica, preot în Srediscea-mică.

Comunele, preoții și învățătorii.

Butin, *Temes-Butyn*, Șerban Stoilă, adm. par. — Șerban Stoilă, inv.

Clopodia, *Klopodia*, Ioan Alesandrescu, adm. par. și inv.

Coșteiu, *Kustély*, Ioan Popovici și Ilie Popovici, parochi. — Ieremia Pavlovici,
adm. par. — Simeon Popovici, capelan, Georgiu Encea, inv. — Silvia Dona,
învățător.

Ferendia, Luca Lazarescu, adm. par. — Ioachim Miloia, inv.

Fizeș, *Fűzes*, Pavel Botoș, paroch. — Simeon Popa și Iosif Crăciunel, adm. par.
— Martin Țapu și Dimitrie Novac, inv.

Gataia, *Gattaja*, Georgiu Gașpar, paroch. Nicolae Popovici inv.

German, Ioachim Dabiciu, adm. par. Simeon Savul, inv.

Gertenış, *Gertenyes*, Ioan Bălan și Vichentie Goiță, adm. par. — Georgie Gerga, învățătorii.

Grebenăț, *Grebéndez*, Vasilie Trăilă și Simeon Dalea, adm. par.

Iabuca, *Jabuka*, George Bălan, paroch. — Macsin Bălan, cap. — Ioan Miclea, inv.

Jamul-mic, *Kis-Zsam*, Stefan Cioban, adm. par. — Terentiu Botta, capelan.

Marcovaț, *Markovecz*, Pavel Stoian, adm. par. — Petru Istvan, inv.

Percosova, *Perkoszova*, Iuliu Nediciu, adm. par. — Eftimie Bugariu, inv.

Ramna, *Rafna*, Ioan Velcelean, paroch, Romul Ancușă, inv.

Retișor, *Retisora*, Ioan Popovici, protop. — Ilie Luchici, paroch. — Petru Borcan și Petru Meda, inv.

Șemlacul-mare, *Nagy-Semlak*, Petru Folea și Dimitrie Stoilă, adm. par. — Alexandru Gerbaș, inv.

St- Ianoș, *Szt-János*, Ioan Pop. Neagoe, paroch. — Ioan Lazarean, inv.

Srediștea-mică, *Kis-Szredistye*, Michail Juica adm. par. — Longin Berteș, inv.

Straja, *Lagerdorf*, Martin Sdicu, paroch. — Postul inv. vacant.

Solcița, *Szolcsicza*, Ioan Cocoră, paroch, Avram Grema inv.

Vlaicoveț, George Popovici, paroch. — George Popovici, inv. subșt.

Voivodinț, *Voivodincez*, Ilie Panciovan și Simeon Popovici, adm. par. Ilie Dabiciu, capelan. — Ioan Ursulescu, inv. — Iuliana Nastici, învățătoare substituită.

Jidovin, *Zsidovin*, Vasilie Ogerlaci, adm. par. — Danilă Popovici, inv.

Tractul Bisericeî-albe.

Reședința protopresbiterială **Iam.** — Numărul sufletelor 46.766.

Scaunul protopresbiterial:

Președinte *Filip Adam* protopresbiter.

Membri:

Iosif Tomașel, paroch în Vrană.

Toma Avramescu, paroch în Nicolinț.

Ioan Petrovici, paroch în Ciclova-rom.

Nicolaș Otonoga, paroch în Ciorda.

Ioan Mihailovici, paroch în Cărbunari.

Sofronie Nedici, paroch în Biserica-albă.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Ioan Miclea, învățătorii în Iertof.

Comunele, preoții și învățătorii:

Berliște, *Berlistye*, George Lungu, paroch. — Petru Danescu, capelan. — Nestor Surlasiu, inv.

Bersasca, *Berzászka*, Radu Columba, paroch. — Postul inv. vacant.

Biserica-albă, *Fehértemplom*, Sofronie Nedici, paroch. Alecsandru Blaj, inv.

Bogodinți, *Bogódincez*, Nicolau Popovici, adm. par. — Postul inv. e vacant.

Cărbunari, *Kohldorf*, Ioan Mihailovici, paroch. — Iacob Oceanu, inv.

Ciclova-montană, *Csiklovabánya*, Petru Popovici, paroch. — Nicolau Băiaș, inv.

Ciclova-rom. *Román-Csiklova*, Ioan Petrovici, paroch. — Ioan Măran, capelan. —

Pavel Fiscea, inv.

Ciorda, *Csorda*, Nicolae Otonoga, paroch. — Traian Lazăr, inv.

Ciuchici, *Csukics*, Iosif Paunovici și George Lința, adm. par. — Jivan Belca, inv.

Coronini, Ilie Balea, paroch. — Ioan Balea, inv.

Gornea-lubcova, *Gornya-Ljubkova*, Ioan Serafin, paroch. — I. Megelesiu, inv.

Iam, Filip Adam, protopresb. — Simeon Luca, capelan. — Stefan Draghič, inv.
Iertof, *Heuersdorf*, Teodor Panclovan, adm. par. — Ioane Miclea, inv.
Iladia, Eremia Popovici, preot iubilat. — Adam Popovici și Petru Cerbu, parochi.
— Petru Popovici, adm. par. — Dimitrie Lința și George Verca, inv.
Macoviste, *Makovistye*, David Constantin, adm. par. — Simeon Olariu, inv.
Mircovaț, *Mirkovácz*, Nicolae Popovici, paroch. — Pavel Popovici, capelan. —
Pavel Gaitovici, inv.
Moldova-nouă, *Uj-Moldova*, Macsim Popovici, paroch. — Stefan, Gava, inv.
Naidaș, *Najdas*, Grigorie Sporea, paroch. — Petru Muntean, capelan. — Petru
Bălan, inv.
Nicolinț, *Nikolincez*, Toma Avramescu, paroch. — Vichentiu Vinca, adm. par. —
Sofronie Avramescu, capelan. — Toma Ignea, inv.
Petrila, *Petrilova*, Ioan Popovici, paroch. — George Simu, cap. — Daniel Piticu, inv.
Padina-Matei, Vasile Murgu, capelan. — Nestor Mioc, inv.
Potoe, *Potok*, Trifon Popovici, adm. par. — George Truia, inv.
Racașdia, *Rakasdia*, Ioan Luca, paroch. — Iacob Muntén și Simeon Ciulin, adm.
par. — Ilie Iana și Emilian Novacovici, inv.
Rusova-nouă, *Uj-Ruszova*, Ioan Pavlovici, paroch. — Aureliu Nnvac, inv.
Rusova-veche, *Ó-Ruszova*, Vincentie Balea, paroch. — Ilie Mina, inv.
Sasca-montană, *Szászkabánya*, Mihai Alecsandrovici, paroch. — Costa Ungurean
și George Baiaș, inv.
Sasca-rom., *Román-Száska*, George Mihailovici, capelan. — Postul inv. e vacant.
Slatina, *Szlatina*, Teodor Iorga, preot iubilat. — Vasile Iorga, paroch. — Pavel
Vișan, invetătoriu.
Socolari, *Szokolár*, Pavel Preda, preot iubilat. — Adam Preda adm. par. — Di-
mitrie Petrovici, inv.
Sichevița, *Szikevicza*, Rava Golumba, paroch. — Ioan Matevici, inv.
Vrani, *Vrány*, Iosif Muntean și Iosif Tamașel, parochi. — Iosif Tamașel capelan.
— Iosif Ciulin și Nicolau Lungu, inv.
Vraniuț, *Vrangucz*, Iosif Belu și Sofronie Popovici, adm. par. — George Lazar, inv.

Tractul Oraviței.

Regedința protopresbiterală Oravița. — Numărul sufletelor 41.771.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: vacant.

Membrii:

Ioachim Manguica, preot în Broșteni.	Ioan Dabici, adm. par. în Forotic.
Dionisie Liuba, preot în Maidan.	Alesandru P. Popovici, preot în Mercina.
Vasilie Nemoian, preot în Vasiova.	Nicolau Tatucu, ad. par. în Oravița-rom.

Defensor matrimonial: Ilie Trăilă avocat în Oravița.

Notariu: Mitrofan Simu, adm. par. în Rachitova.

Comunele, preoții și invetătorii:

Agadič, *Agadies*, Ioan Simu adm. par. — Iosif Mioc, inv.
Biniș, Vichentie Andreescu, preot emerit. — Timoteiu Petcu și Solomon Andreescu,
adm. par. — Iuliu Iacobescu, inv. subst.

- Bogşa-montană, *N.-Bogsdn*, Ioan Velovan, adm. par. — Ioan Marcu, inv.
- Bogşa-română, *R.-Bogsdn*, Ioan Popovici senior şi Alecsie Popescu, parochi. — Ioan Popovici junior, adm. par. — Pavel Stan, capelan. — Damaschin Gruescu şi Dimitrie Pruneş, învăţători.
- Broşteni, *Brostydn*, Ioachim Manguica, Isac Iancovici şi Ioan Juica, parochi. — Martin Boghia, inv.
- Cacova, *Kákova*, Martin Pincu şi Fotie Adamescu, adm. par. — Traian Linţa şi Vasile UŃia, învăţători.
- Calina, *Kalina*, Vasile Mitrofan, adm. par. — Pavel Gruia, inv.
- Câlnic, *Kôlnik*, Iosif Ieremia, adm. par. — Antoniu Sabin, inv. — Maria Drăgan, învăţătoare.
- Chârncea, *Kernyecea*, Damaschin Mitter şi Lazar Verlan, adm. par. — Ioan Roşu, învăţători.
- Ciudanoviţa, *Csudanovecz*, Alecsie Toader adm. par. — AlecsiŃ Toader inv. subst.
- Comoriste, *Komoristye*, Pavel Penda şi Matei Cherciu, adm. par. — Teodor Feier, inv.
- Cuptore, *Kuptore*, Stefan Ioanovici, adm. par. — Stefan Ioanovici, inv. substitut.
- Doclin, *Doklin*, Ioan Pepa şi Pavel Drăgan, adm. par. — Pavel MusteŃiu, inv.
- Dognecea, *Dognécska*, Lazar Balean, adm. par. — Stefan Ioanovici şi Pavel Liuba inv.
- Doman, Ioan Oprea, adm. par. Iosif Olariu, inv.
- Forotic, *Forotik*, Ioan Dabici şi Petru Popovici, adm. par. — Damaschin Dabici, capelan. — Andrei Popovici emerit şi Lazar Dabici, inv.
- Gherlişte, *Gerlistye*, EliseiŃ Drăgălina, paroch. — Danil Bojinca, inv.
- Gorua, *Goruja*, Stefan Popovici, paroch. — Matei Popovici, adm. par. — Mihail Ivaşcu, inv.
- GreovaŃ, *Greovácz*, Teofil Adamescu şi Ioan Oprean, adm. par. — Ioan CapeŃiu, inv.
- Jittini, *Zsittin*, Filip Voina, adm. par. — Iosif Marghita, inv.
- Jurjova, *Zsurzsova*, Sinesie Bistrean, paroch. — Pavel Cipu, inv.
- Maidan, *Majdn*, Dionisie Liuba şi George Popovici, parochi. — Sofronie Liuba, inv.
- Mercina, *Mercsina*, Alesandru P. Popovici, paroch. — Teodosie Popovici, adm. par. — Petru Poenariu, inv.
- Monio, Ignatie Mara, adm. par. — Sava Molin, inv.
- Oena de fer, *Vaskô*, Constantin Pauşan, adm. par. — Avram Miter inv.
- Oraviţa-mont. *Oraviczabánya*, vacant. — Alexa Nedici, inv.
- Oraviţa-rom., *R.-Oravicz*, Nicolau Tatucu şi Ilie Nedici, adm. par. — Avram Nedici şi I. Drăgoescu inv.
- Rachitova, *Rakittova*, Teodor Stan, paroch. — Mitrofan Simu, adm. par. — Toma Stan, capelan. — Nicolae Simu, inv.
- Reciţa-montană, *Resiczabánya*, George Pocrean, paroch. — Ioan Simu şi Ioan Măreşescu inv.
- Reciţa-rom., *R.-Resicza*, MateiŃ Bălan, adm. par. — Stefan Albu, inv.
- Secaş, *Szekás*, Ioan Popovici, paroch. — Avram Popa, inv.
- Surducul-mare, *Nagy-Szurduk*, Ioachim Meda, adm. par. — Ioachim Meda, inv. substitut.
- Ticvaniu-mic, *Kis-Tikédny*, Manasie Popescu şi Romul Popovici, adm. par. — Ioan Drinca, inv.
- Ţerova, *Czerova*, Iuliu Bumbescu, adm. par. — August Ocean, inv.

Văling, *Ferenczfalea*, Ilie Balanescu, adm. par. — Ioan Popescu, inv.
 Varadia, Nicolau Mioc, paroch. — Paul Mioc, capelan. — Georgiu Țunia, inv.
 Vasiova, *Vasziova*, Vasile Nemoian, paroch. — Serafim Jurca, inv.

Tractul Pancioveî.

Reședința protopresbiterală Uzdin. — Numărul sufletelor 34.560.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Trifon Miclea*, protopresbiter.

Membrii:

Nestor Onciu, paroch în Uzdin.	Antoni Popovici, paroch în Nicolinț.
Petru Popovici, paroch în St-Mihai.	Petru Murgu, paroch în Petrovasela.
Pavel Borca, paroch în Petravasela.	Vasiliu Bosica, paroch în Glogon.

Membrii suplenți:

Iosif Popovici, paroch în Satul-nou.	Nicolae Pincu, adm. par. în Nicolinț.
--------------------------------------	---------------------------------------

Defensor matrimonial substituit: Aron Bartolomei, paroch în Dolóve.

Notariu: Nicola Popovici, paroch în Alibunar.

Comunele, preoții și învățătorii:

Alibunariu, *Alibunár*, Nicola Popovici, paroch. — Augustin Mihuț și Nicolau Pența, inv.
 Cubin, *Kubin*, Timotei Popovici, capelan protopresbiteral și adm. parochial — Demetriu Codreanu, inv.
 Dolóve, *Dolova*, Aron Bartolomei paroch. — Georgiu Popovici, inv.
 Glogon, Vasiliu Bosica, paroch. — Simeon Perin, inv.
 Iabuca, *Jabuka*, filie la Glogon. — Alesandru Murgu, inv.
 Mramorac, *Mramorák*, Simeon Popovici, adm. par. — Adam Bojin, inv.
 Nicolintlu, *Nikolincze*, Antoniu Popovici și Constantin Pincu, parochi. — Nicola Pincu, capelan. — Ioan Petcu, Iosif Manciu, Ioan Popovici și Demetriu Petcu, inv.
 Petrovasela, *Petrovoszello*, Pavel Borca și Petru Murgu, parochi. — Ioanichiu Neagoe, capelan. — Romul Teurean, Teodor Anca și Antoniu Nica inv. — Maria Raț, învățătoare.
 Oveea, *Bárányos*, Georgiu Mircea, paroch. — Damian Popescu, capelan. — Georgiu Iacșa, inv.
 Seleuș, *Kevi-Szöllös*, Nicolau Otonoga, paroch. — Stefan Popa, adm. parochial. — Ilie Bojin sen., Ilie Bojin jun. și Petru Pepenariu, inv.
 Săn-Mihaiu, *Vég-Szt-Mihály*, Petru Popovici, paroch. — Georgiu Cartarescu, adm. par. — Panteleimon Dajdea și Alesandru Bufan, învățători.
 Satul-nou, *Réva-Uffalu*, Iosif Popovici, paroch. — Trifon Militariu, adm. par. — Petru Stoica, Vasiliu Radu, Alesandru Brădean. Procopie Roșculeț, Georgiu Gașpar, învățători. — Maria Stoica, învățătoare.
 Uzdin, *Ozora*, Trifon Miclea, protopresbiter și paroch. — Nestor Onciu, paroch. — Nicola Onciu, Trifon Jivan, Alecsiu Cocora și Avram Pența, învățători.

Comunitatea de avere

a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13.

în

Caransebeș.

Comitetul:

Președinte: *Traian Doda*, general c. reg. în disp.

Vice-președinte: *Ilie Curescu*, locotenente c. r. în pens.

Membru: *Mihail Popoviciu*, protopresbiter. *Iosif Ionescu*, căpitan c. r. în pens.
Patriciu Drăgălina, profesor.

Membru substituț: *Stefan Luianovici*, comerciant. *Iuliu Musta*, preot. *Saeu Grozarescu* econom și *Martin Chetrinescu* econom.

Contabil și revisor: *Aureliu Marin*.

Iurisconsult: *Titu Hafeș*, avocat.

Protocolist: *Ioan Harambașu*.

Oficiul de economie:

Forestier suprem: *Antonie Dyk*.

Taxator: *Iuliu Meisslinger*.

Controlor: *Paul Ionescu*.

Contabil: *Paul Martinov*.

Practicanți forestieri: *Aureliu de Popescu* și *Otto Popovici*.

Desemnator: *Herman Nagel*.

Cancelist: *Francisc de Pongrácz*.

2 diurniști.

1 servitoriă cancelarial.

Foresteria Ohaba-Bistra:

Forestier: *Iosif Komarek*.

Primcodreni: *Leo Faltin*, *Ioan Isac* și *Mihail Seracin*.

12 codreni.

2 codreni de muni.

1 codrean elev.

Foresteria Caransebeș:

Forestier: vacant.

Primcodreni: *Ioan Adam*, *Nicolae Albu* și *Simeon Lazar*.

14 codreni.

1 codrean elev.

Foresteria Teregova:

Forestier: *Rudolf Szöllösy.*

Primcodreni: *Paul Straca, Iosif Gerga, Andrei Urechiatu și Nicolae Grozavescu.*

18 codreni.

4 codreni de munți.

1 codrean elev.

Foresteria Orșova:

Forestier: *Béla Lammicz.*

Primcodreni: *Nestor Cernescu, Ioan Bălaci, Ilie Raduzescu și Nicolae Ciorba.*

17 codreni.

1 codrean elev.

Foresteria Bozovič:

Forestier: *Ludovic Knaute.*

Primcodreni: *Vuc Bihoi, Isai Iovescu, Eftimie Mila și George Serafin.*

20 codreni.

1 codrean elev.

Rele timpuri am ajuns.

(Conferință umoristică.)

Óre adevărat să fie, că toate se fac acum mai rele? Lamentarea acésta o ați auđit mai de multe ori fiecare din Domniile Vóstre, ba unii o veți fi și pronunțat adese ori. Merită deci să ne ocupăm mai de aproape cu acésta cestiune și așa să cercetăm mai întâiú istoria, să vedem, dacă ne póte da ea vre-o deslucire, de când se încep timpurile cele rele, și că óre ele duréză fără întrerupere în continuu fără de a se putea spera o îmbunătățire?

Dar permiteți-mi, ca întrebarea din urmă să o las la o parte, ea fără de aceia póte fi resolută numai cu trecerea mai lungă a timpului și care va trăi atunci, acela se va convinge, decă ăilele s'aú făcut mai bune sau mai rele. În acésta privință vė consolez și eu cu cărțașul Vasilache Caciarma din piesa lui C. T. Rosseti: Unde-i popa, nu-i popa: „*Cine știe? Răbdăre și filosofie*“, căci știți, că astăđi totă lumea ríde de profeți și profeții afară de profețiile lui Falb despre timpuri și astronomii. Și pentru-ca să nume fac înaintea D-Vóstre ridiculos, nu mă voiú ocupa cu conjecturi, ipoteze și combinațiuni de verosimilitate, cunoscând spiritul critic de tot ager al mai multora din D-Vóstre, dar și altcum m'am datat a-mi basa și îngrădi sus și tare toate afirmațiunile mele numai pe date istorice, despre care cu privire la cestiunea sulevată despunem în abundență despre trecut. În studierea acestei momentuóse cestiuni m'am folosit de multe documente scrise de autori demni de tot cređământul, de istorie și de tradițiunile reale cu totul nefdoelnice.

Mė rog dar să mă ascultați cu bună băgare de samă.

Lamentarea, că ăilele devin tot mai rele nu este un morb al timpului celui mai nou, în care trăim. Decând există lumea, decând resuflă omenirea, ăilele aú continuat a fi de regulă tot mai rele, câte odată mai repede câte odată mai încet. Și în acésta privință mi se pare, că are drept proverbul germán: „*Rare-ori urméză ceva mai bun.*“

Din biblie scim, că părechei celei dintăiú de ómeni i-a mers fórte bine în raiú, dar precum știți, creatorul i-a fost dat o poruncă, ca ea să nu guste din pomul cunoscinței binelui și al reului. Adam ca aparținătoriú genului celui tare a resistat mult timp tentațiune

de a călea acésta poruncă. Eva, sêraca bunica nóstră Eva, ca apăr-
 tinétóre secsului debil fêmeesc, nu-î vorbă, a resistat și ea și póte
 resista și mai departe tentațiunei, decă nu-î puneafurisitul de sêrpe
 cursă. Călcând deja prima păreche de ómenî în raiu porunca pome-
 nită, sfêrsitul cel tragic al lor îl șcim cu toți. Adam și Eva au
 fost alungați din raiu. Tabloul alungărei lor din raiu îl veți fi vădut
 și D-Vóstră depins de multe ori. El este înfiorătoriu. Ei afară de
 nisce frunđe de smochin altceva n'au luat cu ei din raiu, în care nu
 sê puteau întorce, fiind-că un ânger cu paloșul de foc pădea ușile
 raiului. Scoși din raiu a început miseria. Le trebuia îmbrăcăminte,
 pentru-ca să sê scutésca contra arșitei sórelui și asprimei gerului, ei
 trebuiră să lucre greu pentru-ca în sudórea feței lor să-și agonisescă
 pânea de tóte zilele. Mai târđiu s'a înmulțit și familia; ei au avut
 și un copil rău nărăvit, rău crescut, dar nici nu sê putea altcum,
 căci pe atunci nu era școli, nu sê scrisese cărți pedagogice, nici chiar
 niscari cugetări asupra crescerei omului, din care să fie putut învêta
 Adam, decă ar fi sciut să cetescă, cum să-și crască copii. Numele
 aceluî copil îl sciți cu toți, el este *Cain*, carele din invidie și rău-
 tate a omorît pe dulcele sêu frate, pe *Avel*, pentru-că fumul dela
 sacrificiul lui Avel s'a suit drept în sus cătră ceriú, érá fumul dela
 sacrificiul lui Cain, rădicat puțin dela pământ, sê împrăscie în at-
 mosferă. Óre nu se va fi vâetat în asemenea împrejurări și Adam
 cu: *rele timpuri am ajuns*. Dar omenimea, ce a urmat după Adam,
 ce timpuri a avut ea? Tot din biblie șcim, că omenimea s'a fost în-
 mulțit tare, sporind cu numerul ei proporționat și în păcate. Așa de
 adênc sê cufundase în păcate lumea, ce a urmat după Adam, încât
 însuși creatoriul s'a vădut necesitat a o șterge de pe fața pământu-
 lui, lăsând de prăsilă numai familia lui Noe, care precum șcim érá
 din biblie nici ea n'a fost liberă de păcate, și nu trece la posteritate
 de o familie de model. Óre miliónele de ómenî condamnați la mórte
 prin înecare nu sê vor fi vâetat și ele cu proverbialul: *rele timpuri
 am ajuns*. Dar óre despre pírlitiî de păcătoși din Sodoma și Gomora
 despre Lot și fetele lui, dintre care una s'a uitat înapoi la orașele
 ardênde și momentan a fost prefăcută în stêlp nu de zăchar dulce,
 ci de sare usturătoare, să vê mai istorisesc ceva? Istoria acésta vê
 este cunoscută, și vê vêd în față imputarea, ce vreți să mi-o faceți:
 Ne istorisești tot din biblie și biblia are tendințe morale. Dovedes-
 ceți tesa cu alți autori!

Bine! Sê trecem la timpul păgânilor. Și ei au un cântec lung

despre aceea, că timpurile au dovenit tot mai rele. Să luăm numai de exemplu pe marele poet român și literat de curte al împăratului August, pe domnul domn *Ovidie Năsoniu*, carele precum dovedește turnul dela Rueni în apropierea Caransebeșului, s'a aflat în părțile noastre în exil din motive, ce vi-le voi desfășura mai târziu. Vă rog fiți cu răbdare. Suprimați pe un moment curiozitatea. Acest poet a avut o penă ascuțită, o gură prea rea și o inimă pré largă. Trei însușiri, cari nici în ziua de astăzi nu sânt binevădute și nu trec de virtuți. Péna și limba sa întrebuintându-le contra împăratului August — cam păcătos și el vaî de capul lui — precum și în contra curtenilor lui, érá inima rezervându-și-o poetul împărătesei, precum ne spun cronisti și gazetele de pe acele timpuri, — și acestea au fost motivele esilărei lui din Roma. Și el a fost ajuns rele timpuri. Dar să ne întorcem la obiect. Esilatul nostru poet merge până acolo în descrierea timpurilor, până unde n'a mers încă nici un scriitoriu nici înaintea lui nici după el. În „Metamorfosele“ sale împarte timpul în cel de aur, în cel de argint, în cel de aramă și în cel de fer. Décă Ovidie Năsoniu, carele a trăit încă înainte de Christos, abea a vețuit precum el singur ne spune în timpul său era de fer, óre în ce eră trăim noi? Cutez a afirma fără să-mi fie témă de reprobarea D-Vóstre, că noi trăim în era hârtiei sau după moda de astăzi mai frumos românesce a papirului. Ca să vă conving, vă aduc aminte numai, că noi avem bani de hârtie, cămeși, gulere și pălării de hârtie, amor pe hârtie câte odată velină, noutăți pe hârtie (décă nu mă credeți cetiți Călicul din Sibii), case cu contignății, hotelurile și căi ferate de hârtie, cele trei din urmă în America. — De vom progresa tot așa, va inventa vre-un savant să creeze și pe om din hârtie, dând de minciună pe învățații de până acum cu ipoteza lor „*omne fit ex oro*“ și înlocuind-o cu altă nouă axismă „*omne fit ex papyro*“.

Și posteritatea aceea érá va striga: rele timpuri am ajuns.

Dar ved pe unul din D-Vóstră, că face o față, ca și când ar voi să-mi dică: D-ta ne povestești fabule și știi că ne enuezi?

Dovedește tesa cu argumente luate din viața practică de toate zilele. Pardon, D-le! Îi răspund, tot ce am afirmat și susținut este basat pe documente și argumente neîndoelnice tipărite chiar și în cărțile, ce se propun în școle de jos până sus, prin urmare imputarea, ce mi-o faci este nedreptă și lipsită de resonul cuvenit. Dar am deferință către D-Ta și me voi încerca a Te convinge și pe D-Ta. Ce dic moși strămoșii noștri, ale căroră memorie ajunge până în

timpul împăratului Iosif al II-lea. În copilăria lor li s'a spus, că sub Maria Teresia și Carol al VI tot era mai bine, dar după aceea a venit resbóele cu franțujii, și în urma lor o adevărată miserie, sărăcie, nerodire și fómete. Ahea dela anul 1820 a început a fi mai bine; mijlócele de trăit erau eftine, contribuțiunile mici suportabile, concurința în negoț și meserii era cu totul nefinsemnată. Așa s'a întâmplat, că părinții nostri n'ău avut atâtea motive, să se plângă cu strămoșii nostrii. Părinții nostri au fost început a crede, că s'a întors era de argint a străbunului nostru Ovidie Năsoniu. Și cum să nu o credă, când doudecieriul — zwanzigul, husoșul — de argint domnia situațiunea? ăra fiorinul era subîmpărțit numai în 60 cr. și crucieriul în jumătăți și pătrare.

Acum știu ómenii, că o unitate prea mare de monete numai strică, și că popórele cu franci, marce și lire nu sînt mai fericite și nu se află mai bine, decât popórele cu fiorini. Părinții nostri fără de a avea asemenea cunoscințe au avut o unitate monetară corespunďătoare în doudecerii. Pentru socotelii mai mari avea valóre fiorinul de argint; însă pentru lipsele dílnice se foloseau de fiorinul de valută vienesă și de doudeceriu cu o sumă de monete mai mici, de 10, 5, 3 și 1 cruceriu monetă convențională, și de 6, 3, 2 și 1 cruceriu întreg apoi $\frac{1}{2}$ și $\frac{1}{4}$ cr. valută vienesă. — După-ce s'a pierdut valuta vienesă tóte lucrurile mai mărunte s'au scumpit; jimișca (jimbla) ce costase mai nainte 2 cruceri valută vienesă s'a suit la 1 cruceriu monetă conv. va să dícă ea s'a scumpit cu $\frac{1}{2}$ cr. valută vienesă, observând, că ea nu s'a făcut mai mare, dar nici grăul nu s'a fost scumpit. Așa am pățit și cu moneda austriacă, tóte frângerile s'a luat întregi în defavorul consumenților. Ómenii se pricep de minune la atari lucruri. Vedem, că astăđi litrul constă tot atâta, ca órecând cofa, cupa séu mosul. Nu merge altcum, în casurile acestea este constatată stricarea timpurilor prin ómenii. Dar să fim drepti, să nu aruncăm tóte într'o ólă. Dacă prețurile s'a suit și dacă ne e permis în acel înțeles a vorbi de timpuri rele, pentru-că contribuțiunea este mare, — recerînțele cu privință la stat, biserică, școlă și altele astăđi sînt cu mult mai mari decât mai de demult; mi-se pare, că nu putem vorbi tot în un resuflet și despre stricarea năravurilor, decadința religiosității, a culturii și altele. Devisa moșilor, strămoșilor nostri era să nu plătésca contribuțiuni mari; de aceea ei nu aveau șosele regulate, căi ferate, luminare de gaz și electrică, n'aveau telegraf și câte altele le lipsau lor. Reasum, le-a fost ușor lor, dar ne cam greu nóuă.

„Bine, bine“ ȋice unul dintre domni, amic al viȋei de vin, „dar cum vine, cȃ vinul din an ȋn an este tot mai reu, mai apȃtos?“ Ore nu este tot aceeaȃi climȃ, tot acelaȡi soi u de viȃ, tot aceeaȡi culturȃ a viȋei? Tot cu acelaȡi cuvȃnt s'ar putea ȋice, cȃ arborii nu mai s unt aȡa de verȋi, rosele nu mai au colorile cele vii frumose, nici parfumul lor ȋncȃntȃtor de mai nainte. Vinul veritabil este tot aȡa de bun ca ȡi mai nainte. Vinul artificios ȡi botezat nu odatȃ ca creȡtiniȡi, ci de 2 de 3 ori, n'are sȃ sȃ ia ȋn socotinȃ, acesta chiar aȡa nu este vin, precum *Talmi* nu este aur, ȡi *Alpaca* nu este argint. Cine primesce astfel de amestȃcȃturȃ de vin curat ȡi *talmi* apoi *alpaca* de metale nobile, acela sȃ-ȡi ascrie nepriceperei sale acȃstȃ ȋmprejurare, ȃrȃ nu timpurilor celor rele.

„Virtutea ȡi onestitatea, apoi priceperea ȡi tragerea pentru lucrurile de casȃ au scȃduȡ tare la fetele nȡstre“, aud pe alt domn borborosind dintr'un cot. Ridiculisitȃȡi. Cetiȡi istoriile ȡi ordinaȡiunile despre sexul frumos din trecut ȡi vȃ veȡi ruȡina a ataca aȡa de nesocotit moralitatea ȡi cȃsnicia coconiȡelor ȡi dȡmnelor din ȡilele nȡstre. Chiar partea practicȃ nu le lipsesce fiicelor nȡstre. ȋn deȡert ar provoca astȃȡi un al doilea Hamlet pe Ofelia sa, sȃ ȋntre ȋn Mȃnȃstire. La declamarea Hamletului ei: Ofelio, Ofelio ȋntrȃ ȋn o mȃnȃstire, fȃ-te cȃlugȃritȃ! — ea dacȃ va fi o nemȡoicȃ ȡi va rȃspunde: *Schnecken mit Krenn*, ȃrȃ dȃcȃ ar fi romȃnȃ i-ar reflecta astȃȡi: „Musca nu sȃ prinde cu oȡet.“ Cum s unt astȃȡi coconiȡele, ne dovedesce aceea declaraȡiune a unei mirese, care ȋntrebatȃ fiind, cȃ ce-ȡi place mai bine la mirele ei, ea a dat fȃrȃ nici o sȡialȃ urmȃtoriul clasic respuns: „ȡ-mȡi place de el, cȃ sȃ ȋnsȡrȃ ȡi mȡ ia pe mine de soȡie.“ Trȃsura generalȃ a femeilor din tȡte timpurile a face din barbaȡii lor „eroi de pantofi“ o au ȡi soȡiile nȡstre. Dar mai departe nu vorbesc despre acȃstȃ temȃ, cȃ mi-e, fricȃ cȃ-mȡ aprind pae ȋn cap, apoi pȡrul me u nu este ascurat la nici o societate.

ȃrȃ era sȃ apuc altȃ cale ȡi sȃ nu mȡ ȡin strȡns de obiect. S'a stricat timpurile, astȃȡi tȡte materiile. tȡte stofele nu plȃtesc o o cȡpȃ degeratȃ, tȡte s unt numai nisce zdrenȡe, cum ȋice nemȡul Pofel. Da, da! Este de ȋnspȃimȃntat, cȃtȃ zdrȃnȡarie afli pretutinde-ne astȃȡi ȋn lume. Dar cine a provocat'o, cine o a crescut mare ȡi o a cultivat? Őmeniȡi, cariȡ vrea u sȃ nu rȡmȃnȃ ȋnapoi de alȡii, cariȡ vrea u sȃ aibȃ tot, ce are vecinul, ȡi fiind-cȃ nu au parale sȃȡi procure materii veritabile, ce le are vecinul mai bogat, sȃ mȃrginesc pe lȃngȃ aparȡnȃ.

De aci ne putem explica materiile, mobilele cele rele, articlii de lucs, ce-le p rt  ast   i până  i spălătoresele din suburbii  i con-tesele de  ofei , (ciubăr).

„Mai de demult putea să p rte  i nep ta vestmintele bunice , a a de trainică  i bună era materia.“ A a este, ave i drept, dar numai sta i  i g ndi i, vestmintul acela a constat  i atunci mul i bani, apoi să folosea numai ca vestm nt de s rb t re  i el a fost scos la preumblare p te numai odată în lună. Ast   i s  schimbă din anu-timp în anutimp col rea, croiul  i decora iunile; haina de s rb t re de mai nainte s  p rt  ast   i în t te  ilele  i nu să mai cere dela ea, ca să fie trainică ca mobilele de gorun. Ce ne trebuie dar materii trainice, scumpe, c nd până er  alaltă-er  domina situa iunea crino-lina,  r  ast   i o domin z  turnirul. Din acestea ve i pricepe acum motivul psihologic al acelei dame, care cercet nd menageria din Sch nbrun sta ca înmărmurită înaintea cuscei unui jder,  i  ntrebat  de vecina ei, ce admir  la acel jder, ea raspunde oft nd: „Pizmuesc so ia acestui jder, că are o blană fină modernă, ce nu costă nimic.“

Mai aud pe unul v et ndu-s  „că în timpul, în care trăim, corupțiunea ea dimensiuni  np im nt t re, că încrederea unuia în celălalt  ncet z  succesiv.“ V  asecurez, că nici în ac st  privin  nu ne aflăm mai re  dec t antecesorii nostri, ba în unele privin e stăm mai bine. Omen  re  a  existat în t te timpurile. Falsific tori de monete, defraudan i, imoralitate, nereligiositate, acte de violină denot z  t te cronicile în măsura de tot abundat . Ast   i  i furtul cel mai mic il aflăm din gazete, mai nainte acestea le puteam  n -lege numai dela cei atin i de ele. Crudelit  ile b jbeau  ca vermi  în justi ie  i la mili ie; în scóle s  b ga  nv  t ura în copii cu ciuga-gul. Industria  i arte au durmit timp lung. Starea normală de atunci să basa pe un fundament larg al celei mai late nesciin e. Formele de convenire erau n t v lo e  i comportarea socială cam b d ran . V  aduce i aminte de aceea anectod  caracteristică din timpurile tre-cute, că o mamă av nd pentru  nt ia dată a merge la bal cu fiica ei, ajuns  în etatea de a putea cerceta petreceri de joc, mai nainte ia dat lec iuni intensive detaiate despre comportarea ei — a fetei —  n bal  i între altele o a fost sfătuit, că dec  vre-un tin r o va  m-bia cu  nghe at , cu lemonad , cină, etc. ea să nu prim sc  nimic ci să dică: „mul umesc am beut s u am cinat acasă.“ Din nenorocire însă vine un tin r  i în loc să-i ofere o lemonad , o  nvit  la joc. Casul acesta ca un ce de tot simplu  i de sine  n eles mama nu l'a

fost cuprins în lecțiunea ei. Fetița fără instrucțiune pentru cazul present deveni în perplexitate. Ruși puținel, respiră mai iute fiind-că i-să batea inima și după cugetare matură seriosă fiica mamei își ia inima în dinți și răspunde cu curaj tinărului: „Mulțumesc Dle! am jucat acasă la mami.“ Tinărul încântat de acest spirit docil al fetei i-și făcu obligatul compliment și căută iute să-și facă cода colac.

Dar de ce să vorbim atâta. Vorbă multă i-î sărăcie, ȳice românul. Generațiunea cea jună a noastră, dacă se tot vaetă, că referințele devin tot mai rele și mai grele, se pôte mângăia cu esperința făcută deja: că și reul trebue să aibă sfârșit și că privind peste tôte, natural va trebui cu timpul să să facă mai bune.

Ără lăudatorii „*timpurilor celor bune trecute*“ pot să-și ia esemplu dela alte societăți, de carî mulțămită Dluî avem atâtea de nici nu-le mai putem număra chiar nici în Caransebeș, pot ȳice să-și formeze un „club de lamentare“ ără nouă să ne dea pace și să nu ne mai amărescă vieța cu vaetele lor, carî nu ajută nimic, căci precum cred că am dovedit cu argumente tarî și neresturnabile prin acest discurs al meu, lamentări de soiul acestor au esistat dela crearea lumii, și vor esista în veci vecilor. Amin.

Oxidul carbonic

(gazul înveninătoriu, tractat pentru popor.)

Era ȳi de ărnă, tocmai în răsăritul sórelui, când între sunetul cel duios al clopotelor se mesteca și mai duiosul sunet al ȳorilor.

Grăbitam și eu cu mulțimea la locul durerii și întristării. Într'o căsuță mică cu păreții de jumătate băgați în pământ acoperită cu paie, ferestri de o palmă lipite în părete și fără coș (horn), locuia Mărtin al lui Crăciun cu o familie numărósă. Pe lângă tótă sărăcia sa el și-a mai băgat un ginere, ca se aibe ajutoriu la casă.

Trandafir ginerile moșului Martin, un om carele șcia ușor se trecă peste necasurile sărăciei și nu odată își bătea joc de ea prin vesele cântări, la care de minune se pricepea; — el asară era încă frumos și rumen ca trandafirul în ȳi de primăveră și acum se află întins pe măsă.

Grabnica mórte a lui Trandafir a dat privileģi la feliu de feliu de combinațiuni.

Duhul necurat a omorît pe bietul Trandafir, étă părerea care a eșit pe de asupra învingătoare.

În sfatul babelor, care singure s'îi chemate de a deslega întâmplările cele minunate, mă vîrîi și eu, și firesce am avut părere contrară.

Întreb pe bătrînul Martin să-mi spună cum sa întîmplat mórtea lui Trandafir? și el numai de cât începui cu ochii plini de lacrimi să-mi istorisescă: cocóne! de omul s'rac par că și D'eu ș'a uitat, traiul totdeauna e greu pentru noi, dar mai greu e în timpul acesta de érnă. Și noi, ca toți s'racii, érna ne încălđim sufletul în ósă prin uscături, care le culegem de prin pădure și pe care le aducem acasă în cărcă.

Trandafir încă erî a adus o sarcină de crengi de pe hotar, am cinat la olaltă, ba încă asară el a adus în casă și jarul pe lopată, și ađi dimin'ță ne-am tređit cu el mort. Dómn' ferește și pe dușmanul meu de o așa întem'plare.

Vedeți, — dîsei eu — în jar s' află un feliu de aer forte veninos, carele dacă este închis într'o odaie (chiliă), în care nu póte străbate alt aer próspect din afară, el umple tot mai mult golul din odaie, până ce apoi prin gură străbate în plumăni și de aci în inimă, unde s' adună s'ângele din tot trupul, și ca un aer ce este veninos înveninează s'ângele, și s'ângele care prin v'eni curge în tóte părțile trupului, înveninează întregul trup și apoi așa din înveninare urm'edă mórtea.

Étă dară că bietul Trandafir aduc'nd jar pe lopată și-a adus mórtea în casă.

Înzădar! babele iubitóre de minuni nu voiră s'-'mî cr'edă, căci nu încăp'e în capul lor, că mórtea lui Trandafir s' fie așa prosaică, decî susținură și mai departe, că duhul necurat a luat vi'eta lui Trandafir.

V'ed'nd eu, cumcă în modul acesta nu pot isbuti cu combaterea superstitiúinei înrădăcinate de sute și miî de ani, mai ales că și cea mai b'etrănă muere din sat, baba Dochia, își aduce aminte, că înainte de revoluție aú mai murit tot în casa ac'asta Iliana m'ătușa lui moși Mărtin, éráși omor'ită de cel necurat.

N'avuse-î în cotro, dîsei, da așa este, duhul necurat trebuie că a fost în vatra focului, și când Trandafir a adus în odaie jarul pe lopată, aú adus dimpreună cu jarul și pe cel necurat. Acum cei de față strigară bine d'ici cocóne așa va fi fost!

Eu mai că m'ași putea prinde în r'emași, că duhul cel necurat și acum s' află în vatra focului ascuns în jar.

O ólá pe mijloc prin o scânduriță despărțită în două, într'un despărțământ am pus jar luat din vatra focului și în celalalt despărțământ o vrabie. Curiozitatea creșcea tot mai tare la cei de față dar mai ales de pe fața nanei Dina, care brătăluia cu duhurile necurate se vede o adevărată îngrijire, temându-se că-mi va succede de a rechiâma și a stăpâni peste duhurile necurate și astfel îi voi lua pita din gură. Ca să distrag pe nana Dina o trimisei după ață resucită, cu care am lăsat să lege aripile vrabiei.

Aședând óla cu gura în jos așa, ca într'un despărțământ să vină jarul, érá în celalalt despărțământ vrabia, am ținuto așa cam 10 minute, când apoi am rădicat óla în sus și paserea era mórtă. Cei de față se minunau de acésta vedenie, badea Petrea imi diase: „D-Ta cocóne estí cu spiriduș“, — érá nana Dina reu mă pismuea pentru acéstă putere ce o am avut'o asupra duhului necurat.

Vedeți, — disei apoi — că dreptate am avut când v'am spus, că duhul necurat se află în vatra focului ascuns în jar.

După acésta trimisei pe vecinul Petrea de aduse jar dela el din vatra focului și le arétau tot ca mai înainte cu o altă vrabie, care fiind acoperită cu óla sub care se afla jarul, în 10 minute au fost mórtă.

Dacă Ve-ți merge acasă probați și Vă ve-ți convinge, că în tot jarul se află un duh necurat, care omórá nu numai paserea ci și alte ființe.

Așa s'a întemplat și cu fie ertatul Trandafir, jarul ce laú adus el în odaie peste nópte, a fost închis precum e închis jarul acesta din ólá, căci vedeți ferestrele acestea sunt lipite în părete și aerul próspet din afară nu póte străbate în odaie. Precum din jarul din ólá, așa și din jarul din odaie a tot eșit meru un feliú de gaz (aer) veninos și din ce în ce a umplut locurile góle din chilie.

D-Vóstră sciți prea bine, că omul, precum și alte ființe, ca să póta trăi trebuie neconținut să răsufle. Și acésta resufare constă din aceea, că luăm în noi prin gură aer próspet și alungăm din noi aerul întrebuintat, stătut și netrebnic.

Dacă ne aflăm afară sub ceriul libér, trupul nostru primește în sine un aer de tot próspet, de aceea sub ceriul libér ne simțim cu mult mai bine, durerea de cap sau că încetă sau că se micșorează.

Din cóntră în chilia închisă ne simțim mai fără voie, ba de multe-ori ne cuprinde și o durere de cap. Și pentru ce acésta? Pentru-că aerul din chilie e stătut și nu e așa sănătos ca cel din afară.

Și într-o chilie cu atât mai stricat va fi aerul, cu cât mai puțin se deschid ferestrele și ușile, ca să se schimbe aerul cel stătut cu altul proaspăt din afară.

Vedeți în căsulia acésta, unde a ședut fie ertatul Trandafir, ferestrele nu s'au deschis de feliu, căci ele se află lipite în părete, aerul a fost stătut și stricat, căci abea din când în când a putut să-să furișeze în chilie aer proaspăt din afară pe ușă. Așadară aerul din chilia lui Trandafir și așa a fost stricat, și la mai pus potca de a adus peste noapte și jar. Din jarul acesta a tot eșit mereu un gaz (aer) veninos cu un miros înădușitoriu.

Când odată aerul din chilie s'a împlut de gazul cel veninos și prin resufare a intrat pe gură în lăuntru corpului în plumăni și acolo a produs înveninarea sângelui și mortea, — întocmai așa s'a întâmplat cu fie ertatul Trandafir, precum s'a întâmplat cu paserea de sub ălă.

Baba Dochia. Bine cocóne, cum de n'au murit și ceialalți din chilie ?“

Da! ceialalți n'au murit, fiind-că au avut o natură mai tare decât Trandafir, dar priviți la fețele lor cele galbine ca céra și Vă veți încredința, că gazul cel înveninătoriu s'a fost pregătit să-î omóre și pe ei, norocul au fost numai, căci sa făcut diua și au eșit afară la aer curat, căci altcum și ei ajungeau pe urma fie ertatului Trandafir.

Pădiți-vă dar de a mai aduce în chiliile voștre jar preste noapte! Căutați și prin cât mai dese deschideri a ușilor și ferestriilor schimbați aerul stătut și stricat din chilie cu altul proaspăt și sănătos din afară, căci acesta este, spre binele și sănătatea D-Vóstre !

Din viața lui Vlad Vodă Țepeș V.

Avutaú acest Domn chip frumos, trăsuri regulate dar bărbătesci, privirea cruntă, păr lung, mustețe mari, purta o pălărie ce sămăna cu mitra papii, ocolită cu o panglică bicoloră.*)

Acest bărbat a fost Domnul Munteniei adevă al Țerei-Romănesce, care pe atunci era supusă Turcilor, cu condițiuni de vasalitate.

Astăzi însă mulțumită lui Ddeú, Domnitorului Carol și bravilor săi eroi, că se subscie „România liberă“ „România independentă“, Ađi România numai depinde dela Înalta Pórtă otomană, ea é liberă, ea póte fi mândră. Óstea Ro. mână care până eri alaltă-eri era băjocurită de totți, arată Europei, că virtuțile

*) Engel după potretul ce la aflat într'un memoriu Saxon scris în anul 1477.

strămoșesci n'au perit, sânge de vitez curge încă prin vinele ei, și că sunt vrednici a fi urmași marilor Romani, mărturie ni e Plevna și Grivița. Pata pusă pe numele Român și în specie pe ȏstea Română o spălară cu sângele vărsat pe câmpul de onore. Astăzi totă lumea „Român ȏce” „vitez ȏce”. — Înainte de suirea acestui Domn pe tronul românesc neînțelegerile și cetele interne, aceste bôle ce sapă la rădăcina unei națiuni își ajunseseră culmea supremă. Erau două partide în țără, a Dănescilor și a Vlădescilor. Vlad Dracul tatăl lui Vlad Țepeș fiind Domn ucisă mai multe rude a familiei Dănescilor. Mai târziu ajunse la putere familia Dănescilor. Dan Vodă ocupă tronul în locul lui Vlad Dracul. Acesta ca se-și apere și ocupe de nou tronul ceru ajutorul Turcilor. Dan Vodă încă ceru ajutor dela Unguri și Ioan Huniady îi trimisă numai decât armate într'ajutor. Lupta se începu, ȏstea turcescă respective partida lui Vlad Dracul fu învinsă. În-suși Vlad Dracul cădu în mâna lui Dan Vodă și fu omorit tăindui-se capul. Multe din rudele sale fură ărăși omorite, ără cele ce mai rămăseră fură gonite din țără și averile lor le luă Dan Vodă. Țăra suferia pe atunci forțe tare, cetele interne și chemarea străinilor, ca se-î facă dreptate cu spada, nu o puteau aduce la ferici-re. Înre aceste timpuri de grea urgie se sui pe tron la a. 1460 Vlad V. Vodă, se înțelege că cu ajutorul și cu consimțământul Turcilor. Acest Domnitor a fost cel mai tiran om ce a existat cândva. El prin crușimile ce făcea, ajunse a fi forțe temut, căci pedepsia cu mörte până și minciunea, lenea, etc. Pedepsa lui de rënd era a trage pe vinovat în țepă, de aceia i-sa și dat supranumele de Țepeș. El voia ca țăra să prospereze, de aceia își propusă a o curăți de dușmanii din lăuntru și din afară. Dușmanii din lăuntru erau boerii cari aleg și scot pe Domn, respective partida adversară a Dănescilor, ăr dușmanii din afară erau Turcii. Pe timpul acesta era pe scaunul din Adrianopol Sultanul Mohamed II fiul și următorul lui Amurad II. Încă de tinăr acest copil arăta semne de virtuți, de aceia tatăl seü îl puse în adins să cetescă adesea viața lui Alesandru cel mare. Mohamed voia dară, ca se îmteze pre acest eroi al anticității, și într'adevăr se făcu un Domnitoriü forțe vitez. El fu unul dintre cei mai mari suverani. Cuprinsă în 6 Aprilie 1453 Constantinopolul, ără în întręga sa viață a cuprins douăspredece regate și mai mult de 200 cetăți. Aflându-se el în totă strălucirea puterei sale, se născu în el dorul de a supune toate poporele de pe lângă Dunăre, Devisa lui era „Precum e în ceriü numai un Dumnezeu, așa trebue să fie și pe pământ numai un Domnitor și acela să fie Sultanul.” Vlad Țepeș îi pricepu îndată gândul și de aceia trimisă mai nainte în Adrianopol la Mohamed un ambasador ca se renoiască tractatul cel vechiü făcut între Mircea și Baiazet I. Tractatul încheiat era următorul :

1. Vlad Țepeș va plăti Turcilor la an 10.000 galbeni; 2. Turci au se apere România în cas de lipsă contra tuturor inimicilor. 3. Supremația nominală să o aibe Sultanul, ăr suveranitatea din lăuntru rămâne pe sēma țerei. 4. Un oficer turc va veni să ia tributul. La rentörcere va fi însoțit până la Dunăre. Acolo se vor număra banii de nou, și se va da adeverință de primire, ăr de aici înainte totă răspunderea rămâne pe sēma oficerului turc. 5. Orî ce neguțători Turci vor voi se vină în țără, vor lua voe dela autoritatea românească, și cu un termen, care nu se va putea prelungi. 6. Nicî un turc nu va putea duce cu dēnsul din țără nicî un Român, de orî ce secs ar fi. 7. Nu se va da nicî un firman de Pörtă asupra unei plângerî făcute ei de vre-un Român de orî ce natură va fi.

8. Pórta să nu póttă chema níel odată níel un Român în Turcia. 9. Orí-ce ture va avea un proces cu vr'un locuitor din Valachia va fi judecat în această țéră. Acestea erau punctele din acest tractat.*)

Mohamed II. sancționă cu mulțămire acest tractat.

Pentru ca să póttă curăți țéra de dușmanii din lăuntru, își formă o gardă puternică. Locuitorii numiau pe ostașii din aceia gardă Țepeșeni. Garda acesta vèdend intențiunea Domnului lor devenisă nemaí suferită. Însulta ómenii, îi bătea, îi omora, jefuia casele, despoia pe ómení de averi pe strade, prin case și făcea cele mai mari cruđimi. Nimenea nu cuteza să se plângă, căci erau numai decât puși în țépă. Fiecare decă putea își făcea singur dreptate. Pe fie-care ăi se găseau Țepeșeni morți. Dan II. avusese un fiu anume Dan pre care Ungurii îl orbiră, ca să nu mai fie Domn în România níel odată. Acesta își díse Vlad deși orb totuși póte fi periculos pentru mine. Decí îl prinsă, pusé ca să se sape o grópă la o biserică din Tèrgoviște. Lume multă se adunase căci nime nu șcia ce însemnéază acesta. Dar deodată privirea tuturor se îndreptă spre pórtă curții bisericescí. O cétă de ostași pedestri cu sulii lungi din garda Domnescă intrară. Ei aveau în mijlocul lor un om cu capul gol îmbrăcat într'o cămașă albă și lungă. Acest tinér avea pèrul lung, fața albă și frumósă, dar era orb. Un preot îl ducea de mână. Mulțimea adunată îl cunoscea, era Dan fiul lui Dan II. Printre mulțimea adunată se aflău și ómenii din partida Dănescilor. Acestia tremurau de frică căci presimțau în acest Domnitoriu pre călăul lor. Toți credeaú că acest tinér va fi îngropat de viu dar nu, căci ei vèdură printre ostași un călău armat cu o secure mare. Ajungend la grópă, orbul Ingenunchie. Ostașii formară un cerc împrejurul lui. Preoții începură a ceti progrebănia morților. Călăul s'apropiă, puternica lui secure se ridică în aer, și tăia dintr'o lovitură capul orbului. Privitorii scóseră un țipet de spaimă și rémaseră înmărmuriți. Preoții cetesc mai departe, corpul mortului se bagă în grópă, săpătorii aruncă pământ deasupra. Apoi sfèrșindu-se tóte merg fie carele la ale sale. Partida Dănescilor scia, cumcă Vlad își va resbunna crâncen și asupra lor, carí încă mai țin la casa lui Dan, de aceia încă în sara ce urmă aceia scenă îngrozitoare, ținură o ședință secretă, a cărei rezultat fu, a-sé trimite o deputațiune la Vlad Țepeș care se-l aducă aminte, cum-că s'a călcat datinile și aședémintele țerii. Vlad primi deputatiunea cu afabilitate și le spusă, cumcă ce s'a făcut a fost numai un lucru între casa celui ucis și a sa, a fost numai o resbunare dréptă; și că acesta faptă de tiranie va fi cea din tãii și cea de pe urmă. Tot odată îi invită cu nevestele și copii lor la curte pre mâne la un ospet comun, ca să vadă poporul, că Domnul trăește bine cu boerii. La acest ospet fură invitați toți boerii din țéră. Deputațiunea eși din curte, unii bucuroși, iar alții făcend planuri cum se rëstórne pe acest tiran.

Vlad Țepeș șcia cugetele lor, ura ce o nutriaú acești boeri față de dènsul o cetea de pe fețele lor. Trebuie ca să piară acești inimiți politici ai mei, dícea dènsul. Familia și partida Dănescilor trebuie să se stingă, căci deși să lingúsesce totuș încredere nu pot avea în ei. Cei mari demnitarí ai statului forméză partida acesta, trebuie se piară de s'ar resturna lumea. Ei nu sânt pentru mine ci pentru interes, eu sânt numit de Turci, mâne poimâne vor cănta să mé scóta din domnie. De'i cunosc că sânt pentru mine bine, de nu piară. Astfel cugeta întru sine acest Domnitor, dupăce eși deputațiunea dela dènsul.

*) Bolintineanu după Wüchinsou, Potino și alți scriitori.

El voia ca viața să-I fie strălucită, tronul său voia să-l vadă încunjurat de mărire. Aceste însușiri credea dânsul că nu le pôte câștiga prin alt mijloc, decât numai prin spaimă. O slăbiciune mare acesta. El nu voia a recunoște nici o partidă. Partida sa el voia să fie nația. Pentru ca să sdrobască pre boerii și să câștige poporul, el sâmana ura și discordie între dânsii. Pentru ziua viitoare el puse toate la cale, ca să întâmpine pre boerii după cum îi poțea inima sa sêtosă de sânge. El voia că nu numai boerii ci totă lumea să o pôtă nimici într'un minut. Boerii cu mic cu mare, cu neveste cu copii cu toți veniră la curte în ziua viitoare îmbrăcați sêrbătorește. Musica întona melodiile cele mai frumoșe. În sala de primire conversau ôșpeții voioși. În curte ostașii făceau exerciții militarești. După terminarea acestora poporul în curte începu a jucă hora, precum și un fel de joc numit „Dulapul“ cel mai frumos joc rămas dela străbuni. În sala de primire se făcu deodată tăcere completă, Domnul și Dômnă intrară în lăuntru. După aceia merseră cu toții în o altă sală mare unde erau mesele încărcate cu tot felul de mâncări și beuturi. Aici aședându-se cu toții la masă mâncară și se veseliră cu toții. Tosteale se înțelege că nu lipsau. Domnul și Dômnă după masă intrară în altă sală, iar boerii începură a juca și ași petrece cu atât mai bine, căci vinul cel bun le da ansă spre acesta. Frumôsă petrecere și mare sêrbătoare e acesta, diceau boereșele încântate. După câteva minute Domnul începu a chema la sine câte un boer, iar Dômnă câte o boerêsă. Așa se chemară pre rând mai mulți boerii și boereșe, dar fatalitate, căci care se duceau nu se mai întorceau. Unele boereșe fură chemate cu copii cu tot. După ce fură chemați în modul acesta toți cei ce formau marea sfat, cu femeile și cu copiii lor, nu se mai chemă nime. Cei nechemați se supărară forte, căci ei erau băgați în sêmă. Supărarea lor însă nu ținu mult, căci apăru numai decât un căpitan și le spusă, cum-că Măria Sa îi poțesece pre toți. Atunci toți bura! porniră după căpitan. El îi conduse la nesce uși mari. La un semn dat, ușile se deschiseră și privitorii rămaseră înmărmuriți de priveliscea înspăimântătoare ce li se desfășura înaintea ochilor. Lucru grozav și nemaî pomenit, căci era o pădure de țepi, în fie-care țepă câte un cap de om, de femeie, de copil, familie lângă familie. Ei recunoscură capetele, căci erau ale boerilor cari formau sfatul cel mare. Cinei sute de ômeni, femei, copii, muriseră. Averele și rangurile lor le moșteniră ostașii din garda Dômnescă. Poporul în curte juca și sîrtriga „Să trăiască Vlad Țepeș că nea scăpat de ciocol“. Poporul avea mare ură asupra cioailor. Deși cunosccea poporul pe acest Domnitoriū că era tiran, totuși își dicea : Vlad e un om și fie-care om e muritoriū, ciocol încă sînt mulți și nu putem scăpa nici odată de dânsii. Ziua în care Vlad făcea câte o faptă tiranică era o zi de sêrbătoare pentru dânsul. Ziua acesta o sêrba cu mare pompă ca pre o zi în care a lucrat mult. Într-una din zile își adusă Vlad aminte, cumcă un frate al său fusese insultat de nisce boerii din Têrgovisce; decî se hotărî a-și resbuna cumplit. În ziua de Sfintele Pașei sêrbătorea cea mare a Românilor precând toți își petreceau mai bine și jucau veselindu-se că a sosit învierea Domnului, Vlad tăbări cu ostașii lui asupra lor, și pe cei bêtărâni îi pusă în țepă împrejurul cetății, iar pre copii, pre junii, bărbați, femei, fete, îi duseră cum erau ei așa îmbrăcați de sêrbătoare ca să lucre la zidirea cetății Poenari. Acolo au lucrat acești nefericiți până li s'au rupt toate hainele de au rămas goi, în pele, atunci fură trimiși acasă. Dintre boerii din Têrgovisce nici unul nu scăpă cu viață. Cetatea era ocolită de țepi în care erau nefericiți ômeni, cari au căzut victime acestui tiran. Sara el cină cu al sei printre țepe, căci gemetele celor ce muriau îl umpleau de bucurie.

Cetatea remasă pustie, câni urlau și veniau sub țepele stăpânilor lor, căci îi recunoscneau. Sărmană cetate! ce nefericire a venit preste tine. Când era! mai fericită o mână lăpădată de Dumnezeu te schimbă în doliu.

Intro altă zi se uită Vlad pre o ferăstră și vedu pre stradă doi cerșitori sfădindu-se pentru o bucată de pâine. O idee ciudată îi veni. Să ajut pre acești sărmani! dîse dînsul. Dete ordin ca să se strîngă toți cerșitorii din țară în capitală. Acolo îi duse în o casă mare, le întinsă mese cu mîncări și beuturi, le dăruî haine boeresce, și le făcu o zi fericită din viață. După mîncare începură sărmanii a juca și ași petrece. Vinul li-se suise binisor în cap, iar mîncările cele bune le-a fost umplut stomacul. Ei binecuvîntau pre Vlad, că e domnitoriū bun milostiv, darnic, înțelept. Bucuria lor nu ținu mult și binecuvîntarea se schimbă în blăstăm, căci deodată ușile se închiseră și din patru părți ale casei se ridicară în sus cătră ceriū flacări urieșe de foc. Cerșitorii se desmeteciră din beția lor, căutau să iasă, țipau, mai multe mi de gură afurisiau pre Vlad, voiau să spargă ușile și să iasă afară dar înzădar. Casa era de lemn și arse până în pămînt. După cîteva ore toți erau numai scrum. Să sfîșiră în chinurile cele mai grîznice. Vlad își dîcea, acestia nu aduc țerei nici un folos ba din contră o sărăcesc, căci trăesc din cărca omenilor muncitori; Piară dară pălămida și rugina din țară.

Vlad avea o concubină o copilă frumoasă și vicielnă, o chema Thudora. Într-o zi Thudora pre când veni Vlad la ea cuteză ai spune, cumcă este îngreoiată. Vlad se uită crunt la ea, dar nu o cređu. Ea cuteză a-i dîce de nou, da sînt îngreuiată și voi reveni în scurt timp mamă. Vlad îi dîse minți! dar fiind-că ea totuș pretindea să fiă, Vlad furios luă un pumnal și dîse: Să vedem și despica pîntăcele sărmanei fete ca să aște adevărul. Biata Thudora muri la moment.

Patru sute de studenți Unguri și Sacsoni din Transilvania veniseră la România la școlă ca să învețe limba română. Cineva iar îi enunțat lui Vlad, că murmură asupra faptelor sale tiranice. Dete numai decăt ordin, ca să fie arși ca cerșitorii. Așa se întemplă.

Șesă sute de Boemi neguțători se aflaū în țară în trebî de negoț. Audînd ei de crădimele lui Vlad își făcură cruce și își esprimară grîza ce o simțau. Înțelegînd Vlad de acēta dete ordin și toți fură puși în țepi în piața capitalei.

Părcălabilor de județe le dete ordin, ca se facă și să-i trimită statistica tuturor județelor. Nepotînd ei esecuta ordinul îndată, îi chemă în capitală și îi puse pe toți în țepi.

Un preot predicase în biserică, că nu e lucru creștinesc ași însuși cineva averea altuia. Audînd Vlad acēta chemă pe preot la sine și mîncară la masă împreună. În decursul mîncărei Vlad schimbă pâinea sa cu a preotului. Preotul nu observase acēta și mîncă din pâinea lui Vlad. Atunci el îi dîse: Tu predici altuia că nu e bine ași însuși cineva avere străină. Ei bine, dar pâinea mea ce caută în mînile tale? Preotul fu luat dela masă și pus în țepă.

Într-o zi vedu Vlad un călugăr desculț călare pe un asin. Ce-i pică în minte? El voia să vadă cum i-ar ședea acestuia întepat cu asin cu tot. Dete ordin și călugărul fu întepat călare pe asin.

Odată fiind Vlad supărat pe nisce boeri, aduse femeile lor la curte cu pruncii în brațe. Dete ordin la ostași și acestia tăiară țitele femeilor și în locul lor puse capetele tăiate ale pruncilor lor.

Altă-dată intră în Transilvania dar fu silit a-să rentorce. Prinse o mulțime de Sacsoni și îi pusă în țepă. Sara ilumină țepile și cină împreună cu curtenii lui subț ele. Țipetele ce scoteau acele ființe nefericite îl îmbătau de bucurie.

Femeile când erau îngreioate puneau să le despice pântăcele și scotea pruncii vii, și îi puneau în țepi mici. Copiii mai ales îi chinuia, tăind în fața lor pre mamele lor, și le da să le mănânce carnea friptă. Un tatar pentru o greșală fu dus înaintea lui Vlad, alți conșoți de al lui veniră să roge pre Vlad ca să-l elibereze. Vlad le răspunsă: Nu se poate elibera: Ei cerură de nou ca să-l elibereze. Vlad atunci dîșe: Trebuie voi cu mâinile văstre să-l spândurați. Tatarii nu voiră. Atunci Vlad porunci să frigă pre tatar, și cealaltii trebiră să-i mănânce carnea. Odată Vlad se întâlnește cu un țeran ce purta o cămașă scurtă. El întrebă dacă este înșurat. Țeranul îi repunsă că da. Atunci Vlad pusă în țepă fameia cea leneșă a țeranului, și îi dăte altă femeie, spunându-i să fiă mai harnică decât cea din tîi.

Altă dată întrebă Vlad pre doi călugări, că ce dîce lumea de dînsul? Unul îi răspunsă că lumea îl numesce tiran și om spurcat la sânge; iar celalalt îi răspunsă, că lumea îl laudă ca pre un Domn mare și plin de virtuți. Atunci Vlad porunci că cel dintîi pentru-că spusese adevărul să fie eliberat ăr celalalt fu pus în țepă.

Dar Vlad pedepsia și pe cei ce-l spuneau adevărul ca și pre cei-ce mințiau. Așa odată se preumbla printre mulțimea de țepi cu unul dintre amicii săi. Diua aceia fusese o dî caldă. Cadavrele din țepi se stricaseră și aerul era foarte greu mirositoriu. Amicul său cuteză al spune adevărul dîcînd: Maria Ta! mă mir cum îți place să stai aici printre aceste țepi, unde aerul este așa imputit. Vlad îi răspunsă: crești amice că aerul este imputit? Da Maria Ta. Atunci Vlad porunci că omul acesta să fie pus într-o țepă foarte înaltă ca să nu-l pută cadavrele.

Un neguțătoriu bogat ceru dela Vlad o gardă, ca să-l apere contra tâlhariilor. Vlad îi porunci că tot aurul o noapte să-l lasă afară la câmp și să nu aibe nici o frică, să se ducă acasă și să doarmă în pat. Aurul fu lăsat la câmp o noapte și nimenea nu cuteză să se atingă de el. Așa frică aveau omenii de acest Domn. Țera întregă dela o margine până la ceialaltă tremura numai când aușia de numele său. Chinurile ce le îndurau nefericiții căduți în brîncă lui totuș credea tiranul că nu sînt destul de mari; mai născoti și o ladă mare de fer plină pe fundul deasupra de găuri. În aceia ladă băga el mai mulți omeni și turna preste ei apă fîrtă. Pre alți omeni îi puneau în țepi prin partea cîstelor pentru ca nefericiții să fie mai mult chinuți și să scotă mai multe țipete de durere. Inima lui sâlta de bucurie când aușia chinurile și gemetele celor ce mureau.

Acestea sînt crușimile ce le-a comis acest tiran, unicul în felul său.*) Căci Nero și alți deși erau tirani, dar ca Vlad nu. El a fost cel mai tiran om ce a existat când-va. Cu aceste fapte înspăimîntătoare și tiranice ce degradăză ființa omenescă cugeta el să cîștige și să ridice vașă și mărirea tronului său. Vai! unui astfel de Domnitoriu său mai bine dîs unui astfel de popor, care să se ucidă de frică ca să nu móră. Poporul de frica morții să ascundea dinaintea lui Vlad, nu cuteza să-l privască în față, fugeau de dînsul ca de un Duh necurat, totuș înșă când Țepeșenii duceau la mórte pe câte un om, el poporul tăcea, tăcea și suferia. Nație Romănescă! mult al suferit tu, multe năcasuri veniră preste tine, multe órde

*) Cum ni le descrie Bolintineanu după Engl și alți scriitori.

păgâne te-au călcat voind ca să-ți răpescă țara ta cea frumoasă, limba ta cea sonoră și să te ștergă de pe fața pământului, dar Dumnezeu nu a vrut acesta, el a vrut că tu să fi mare și prin suferințe să te oțelești. Vlad era o pedepsă trimisă peste tine pre timpul acela. Căci până când frații tăi din Moldova sub Ștefan cel mare învingeau păgânii unul după altul, Vlad te ucidea pe tine și tu tăceai și suferiai.

Dar se revenim la inimicii lui Vlad cel din afară.

Am zis cumcă Sultanul Mohamed II. sancționează cu mulțămită tractatul încheiat. El era însă pe lângă toate însușirile sale cele bune ce-l rezervase o pagină de aur în istoria turcăască zic: prelângă toate însușirile sale cele bune era viclean, crud, inclinat spre femei, și nu-și ținea cuvântul. El avea la curtea sa pe Radu cel frumos fratele lui Vlad Țepeș, acesta încă ofta după tronul României. Stăruia deci la Mohamed, ca să îl ofereze.

Sultanul ca se albea cuvânt de a se desface de tractatul încheiat, trimisă soli ca să ceară dela Vlad pre an încă 500 copii cari trecând prin școala militară se între în armata turcăască ca ianiceri. Tot-odată soli îi spuseră: că Sultanul îl pofeșce la sine. Vlad la așa ceva nu se învoi, ba încă opri și tributul. A-se duce înaintea Sultanului încă nu-i convenea, căci scia că numai bine nu poate fi atunci cu el. Spuse deci solilor că nu primesce propunerea făcută și ca să însufle grăză și în Sultanul, dîsă solilor Turci cum-că înaintea Domnului Țerei-Românesce trebuie să stea cu turbanele jos da pe cap. Soli nu voră. Atunci Vlad porunci ca să le bată cu câte trei cue turbanele pre capul lor. Vlad după aceea încheiă alianță cu Matei Corvinul regele Ungariei. Sultanul auzind de cele petrecute cu soli și de amicitia lui Vlad cu Matei, trimisă pe Cirarci Hamusa Pașa dela Vidin și pe Iunis-bey ca să prindă pe Vlad prin viclenie. Vlad însă ghici gândul lor, el îi lovi fără veste și-i prinsă pre toți. Trecu apoi în Bulgaria și prinsă o mulțime de robii. Douăzeci și cinci de mii de Turci fură puși în țepi, pe Hamusa Pașa după ce-l îmbracă în haine roșii îl pusă într-o țepă mai înaltă, dându-i astfel onoare ca unui comandante suprem. Sultanul auzind de cele petrecute se îngrozii forțe și ca să-și resbune cât se poate de cumplit strînsă o armată puternică. Vlad erași nu sta cu mâinile în sin, el strînsă toți oamenii buni de arme, se dîce că avea și el apröpe la o sută de mii de oameni. Locuitorii cari nu puteau purta armele se duseră la munte, prin păduri seculare și locuri necălcate încă împreună cu vitele și tot ce aveau ei.

Țera rămase deșertă. Vlad cu oștea lui erași să așadă prin locuri ascunse și de acolo când îi venea bine se arunca asupra Turcilor și îi tăia precum să taie în bătae. Sultanul Mohamed cu 250.000 ostași trecu prin Bulgaria în Țara Românescă tăind și ardînd ce întâlnea în cale. Țara se straformă într'un mormînt. Vlad își strămută familia la Poenari. Turcii auzind de acesta se grăbiră ca să mîrgă acolo. După o cale de 6 zile ajunseră la un loc frumos cu apă; în depărtare de câteva sute de metri vedură o mulțime de arbori. La vederea acestora Turci tresăriră de bucurie, căci credeau că sînt pomi cu fructe, dar apropiindu-se de locul acela bucuria li se schimbă în spaimă, căci nu erau arbori ci o pădure de țepi. Erau cei de 25.000 Turci cu Hamusa Pașa pe care iau fost înțepat Vlad. Sultanul se înfioră la această vedere neașteptată. Recunosc pe Hamusa Pașa că era îmbrăcat roșu și pus într-o țapă mai înaltă. Aerul se infectase grozav, paseri răpitoare sburau pre dîsupra cadavrelor și își făceau cuiburi în coșurile lor. Bucuria lor era mare căci aveau hrană în abundență. O mulțime de câni se adunaseră

prelângă țepi și așteptau urlând ca putredind cadavrele să le pice în gură. Lume păcătoasă! om omorînd pe om, parcă nu ar fi toți fii unui tată. Dumnezeu! mișcă puțin cu unghia degetului mic acest pămînt, și-l fă să stea drept. Vlad priveghia ziua și noaptea și observa toate mișcările Turcilor. Vădînd Sultanul cumcă țera e deșertă și nesciind unde e ascuns Vlad, își lăsa ostașii partea cea mai mare să se imprășchie. Atunci Vlad se aruncă făr' de veste asupra lor și îi lovia cumplit. Această însă nu era destul, Vlad voia ca să-l sfărîme cu desăvîrșire și să-l alunge din țară. Dar asta nu o putea face decă era Sultanul viu. O idee minunată îi veni, să prindă viu pre Sultanul, și Vlad era omul care decă îi venea o idee, nu o lăsa neimplinită de s'ar resturna lumea.

Planul său voia să-l aducă la îndeplinire cu orî ce preț, decî într'o noapte precănd era tăcere mare în tabăra sultanului numai sentinelele să mai mișcău a lene, — se îmbrăca Vlad în haine turcesci și străbătu în tabăra lui Mohamed. Turcii dormiau. Cortul sultanului și-l însemnă bine. Alergă în fugă la armata sa, își alege 10.000 de călăreți, le dăte la fie-care câte un felinar sau o torță în mână și ca vijelia se aruncară în tabăra turcescă. Turcii se deșteptă însă aceste mulțime de lumină îi înspăimîntă, acest sgomot îi face să scape arma din mână și până își vin ei în ori, Românii ajung la cortul căutat, tăind tot ce întîmpină în cale. Dar din nenorocire cortul acela nu era al sultanului, ci al Vizirului Mahmud Pașa și alui Ișac Pașa. Într'aceia ianicerii, aleșii armatei turcesci reușiră a forma un zid de douăzeci de rînduri împrejurul cortului Sultanului. — Românii văd că s'au înșelat și se aruncară acum ca un fulger asupra cortului Sultanului, dar acum era pre tîrziu. Cavaleria turcescă încălecăse, întreaga armată formase un front. Luptă teribilă, turcii se tăiau unii pre alții nevîdînd în întunec. Românii încă îi măcelăriseră cumplit. Să revîrsa de ziua. Vlad dăte un semn de retragere și Românii se retrag în păduri, de unde veniseră. Dimineta Sultanul ordonă lui Alt-bey ca să urmărească pre Românii. El îi urmă îndată, și după mai multe lovituri turcii reușiră a încungiura un corp de o mie de Români. Ei se predară cu condițiunî. Ali-bey îi duse înaintea Sultanului și acesta poruncii să-i omorî pre toți. Noaptea aceia prinseseră Turcii și un Român. Acesta fu dus înaintea Sultanului. Spune îi întrebă Sultanul unde se află ascuns Vlad cu omenii sei? Românul tăcu. Sultanul îi dîse: De spuî ești îndată eliberat, iar de nu spunî vei muri numai decăt. Alege din două! — Atunci Românul dîse: Sciu unde e ascuns Vlad dar nu voiî spune, voesc mai bine să mor ca un om de omenie, decăt se vind pre frații mei de un sânge. Nu, nu spun. Sultanul ordonă, și Românul fu omorît. Atunci Sultanul dîse cătră al sei. Dacă Vlad ar avea o armată mai numărîsă compusă tot din Români ca acesta, ar ajunge Domnul lumii întregi. Asupra lui Vlad mai veni și altă nefericire. Ștefan cel mare Domnul Moldovei aședase cetatea Chilia și voia să-o cucerescă. Vlad înțelegînd de aceta lăsa generalii sei cu 6000 ostași ca să atace pre neașteptate pe Turci, iar el merse cu ceialaltă ôste contra lui Ștefan. Îndată după plecarea sa generalii sei se aruncară asupra turcilor, voind ca să-și câștige renume. Adevêrat că o armată turcescă fu respinsă și bătută grîznic, dar într'aceia căpeta aceta armată decimată ajutor, — și adevă întrăga armată othomană fu pusă în rînd de bătae. Atunci Românii nu se mai potură susține. Numărul turcilor era fôrte mare în proporțiune cu al Românilor. Românii fură decî învinși de ôrdele dușmane. Iosof și Omer Pașa duseră sultanului 2000 de capete de Români în vîrfurile sulțelor. După aceia turcii se imprășchiară prin țară neavînd nici

o frică. Radu cel frumos fu pus de turci în scaunul Domniei. Vlad încă nu fusese mai fericit contra lui Stefan. El perdu éráş lupta şi fugi în Ungaria.

Matel Corvinu regele Ungariei îl prinse şi îl aruncă în temniţă la Buda. Acolo stătu Vlad şeci ani de zile. Unii scriitori dic cumcă Vlad ş'ar fi schimbat şi religiunea. După 10 ani de zile vedem pre Vlad éráş pe tronul României. Stefan cel mare din Moldova învinse pre turci şi pre Radu cel frumos din România, şi pusé pre tron éráş pre Vlad Ţepeş la anul 1477 sciind cum-că în persóna lui a aflat un om care uresce şi pre Turci şi pre Radu. Vlad prin lunga sa şedere în închisóre se schimbasă cu totul devenise un om blând la părere numai, dar în lăuntru inimei sale póte că făcea la planuri diabolice şi aştepta numai momentul binevenit ca să le esecute. Poporul însă numai avea nici o încrede: e în el, toţi şiaă că el este Vlad tiranul de odinióră. Domni încă dă ani de zile. Acesta a dóua domnie a sa o datoréză lui Stefan cel mare, care credea că va afla întrénsul un bun ajutoriú contra Turcilor, dar sa înşelat căci după cum se dice Vlad s'ar fi dat pre partea Turcilor şi le-ar fi ajutat acestora în resbelul contra lui Stefan cel mare, căruia avea să-l fie recunoscătoriú. Într'o di Vlad eşi la preumblare însoţit de o gardă de călăreţi şi câţiva robi. Ómenii cari îl vedeau se ascundeau de spaimă. Toţi îşi diceau fugind: „Ţepeş trece.“ Ajunseră într'o pădure mică. Deodată ceriul se înoră plóia începu a vërsa ca cu ciubărul. Fulgerile şi tunetele urmau una după alta. Se scutura pământul. Se îngroziau tóte fiinţele. Parcă era să fie potopul, şi deodată un fulger ilumină lumea şi luă vederea tuturor cari erau cu Vlad. După aceia nemijlocit urmă un tunet teribil, care îi asurdi şi le îngheţă sângele în vine. Calul lui Vlad se spărie. Când să tredeş Vlad era lungit la pământ mort. El fusă ucis de cuţitul unui rob. De pe feţele ómenilor trecu spaima auşind de mórtea lui. Măneşi răsări un sóre mândru care înveseli pe toţi Români şi le încălzi inimile cuprinsé de spaimă. Nimăruí nu-l părea réu după dënsul. Nime nici nu cercetă, că cine a fost ucigătoriul. Astfel îşi află sfërşitul acest om, ce vărsase atâta sânge, ce însuflase atâta frică între ómeni, şi de ale cărui fapte tiranice vorbeşce şi ađi poporul din România. O mulţime de legende există în gura poporului despre faptele acestui Domn. Dumneđeú se păzescă pe ori-ce popor de un asemenea Domnitoriú, cum a fost Vlad Ţepeş, din cónră dee Dumneđeú mulţi ómeni ca Stefan cel mare Mihai Vitézul etc. Onóre ţie naţiune Românescă, ce ai avut atâta de suferit şi totuşl din tóte ispitele ai eşit învingétóre şi ţi-ai păstrat cu scumpătate datinele strămoşesci, gloria în lupte. Onóre ţie.

Georgiú Cătană,
învătătoriú.

P O E S I I.

SFÊRŞIT DE TÔMNĂ.

Ôspeţiî caselor nóstre, cocostîrci şi rîndunele
Părăsit-au a lor cuiburi ş'aû fugit de dîle rele;
Cărdurile de cucóre, înşirându-së 'n lung sbor,
Pribegit-au urmărite de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu'î tristă, vestejită,
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele'î cad, sbor în aer, şi de crengi së deslîpesc
Ca frumósele iluzii d'intr'un suflet omenesc.

Din tuspatru părţi a lumei së ridică 'nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste, nourî negri plini de geruri.
Sórele iubit s'ascunde, ér pe sub grozavii nori
Trece-un cărd de corbi ernateci prin vîzduh croncănitori.

Diua scade; érna vine, vine pe criveţ călare!
Vîntul şueră prin hornuri răspîndind înfiorare.
Boii rag, caii renchéză, câniî latră la un loc,
Omul, trist, cade pe gânduri şi s'apropie de foc.

Ê R N A.

Din vîzduh cumplita érnă cerne noriî de zăpadă,
Lungî troene călătóre adunate 'n cer grămadă;
Fulgii sbor, plutesc în aer ca un roiû de fluturi albi,
Raspîndind fiori de ghiată pe ai ţerii umeri dalbi.

Diua ninge, nóptea ninge, diminéţa ninge érá!
Cu o zale arginţie së îmbracă mândra ţeră;
Sórele rotund şi palid së prevede pintre nori
Ca un vis de tinereţe pintre anii trecători.

Tot e alb pe câmp, pe deluri, împregiur, în depărtare
 Ca fantasme albe plopilor înșirați se perd în zare,
 Și pe 'ntinderea pustie, fără urme fără drum,
 Se ved satele pierdute sub clăbuci albi de fum.

Dar ninsorea încetează, norii fug, doritul sôre
 Strălucesce și desmărdă oceanul de ninsore,
 Țeă-o sanie ușoră care trece peste văi . . .
 În vėzduh voios rėsună clinchete de zurgalăi.

V. Alexandri.

MEĐUL ERNEI.

În păduri trăsesc stējarii! E un ger amar cumplit!
 Stelele par îngetate, cerul pare oțelit,
 Țr zăpada cristalină pe câmpii strălucitoare
 Pare-un lan de diamanturi, ce scărție sub picioare.

Fumuri albe se ridică în vėzduhul scâteios
 Ca înaltele colone unui templu măiestos,
 Și pe ele se așază bôlta ceriului senină
 Unde luna își aprinde farul tăinic de lumină.

O! tablou măreț, fantastic! . . . Mii de stele argintii
 În nemărginitul templu ard ca vecinice făclii.
 Munții sânt a lui altare, codrii organe sonore
 Unde crivețul pėtrunde scoțend note îngrozitoare.

Totul e în neclintire, fără vieță, fără glas;
 Nicı un sbor în atmosferă, pe zăpadă nicı un pas;
 Der ce ved? . . . în rađa lunei o fantasmă se arată . . .
 E un lup ce se alungă după prada'i spăimantată!

V. Alexandri.

SFÎRȘITUL ERNEI.

S'a dus zăpada albă de pe întinsul țerii
 S'aũ dus dılele Babei și nopțile vegherii.
 Câmpia scôte aburi; pe umedul pământ
 Se întind cărări uscate de-al primăverii vânt.

Lumina e mai caldă și în inimă pătrunde;
 Prin rîpi adînci zăpada de sîră s'ascunde.
 Pîrăle umflate curg iute șopotind
 Și mugurii pe crenguă se vîd îmbobocind.

O Dîmne! cată-un flutur ce prin vîzduh se perde!
 În câmpul vîșted e_tă un fir de e_rbă verde
 Pe care încet se urcă un galbin gîndăcel
 Și sub a lui povară îl pl_eacă încetinel.

Un fir de e_rbă verde, o ra_dă încăl_ditóre,
 Un gîndăcel, un flutur, un clopoțel în flóre.
 După o e_rnă lungă ș'un dor nemărginit
 Aprind un sîră dulce în sufletul uîmit!

V. Alecsandri.

ÔSPETII PRIMĂVERII.

În fund, pe cer albastru, în zarea depărtată,
 La răsărit, sub sîră, un negru punct s'arată!
 E cocostîrcul tainic în lume călător,
 Al primăverii dulce iubit prevestitor.

El vine se înalță, în cercuri line sbóră,
 Și, rapide ca gîndul, la cuibu'i se cobóră;
 Êr copilașii veseli, cu peptul desgolit,
 Alérgă, sar în cale'i și'i dîc: Bine-ai sosit!

În aer ciocârlia, pe casă rîndunele,
 Pe crengile pădurii un roi de păsărele
 Cu-o lungă ciripire la sîră se 'ncăldesc
 Și pe d_eupra bălții nagății se 'nvêrtesc.

Ah! e_tă primăvara cu sinu-i de verdéță!
 În lume'i veselie, amor, sperare, vieță,
 Și cerul și pămîntul preschimbă sărutări
 Prin ra_dă aurite și vesele cîntări!

V. Alecsandri.

ȚUGÓRELE.

Din cea zare luminósă vine-un lung șir de cucóre
Aducând pe-aripi întinse calde rațe dela sóre;
Étă-le de-asupra nóstră, étă-le colo sub nor,
În vėzduh călăuzite de-un pilot, bėtrân cocor.

Ele vin din fundul lumiі, de prin clime înfocate,
Dela India Brahmină unde férele 'ncruntate,
Pardoși, tigri, șerpі giganticі staū în jugli tupilați
Pândind nóptea elefanțiі cu lungі trombe înarmați.

Fericite călėtóre! sburând iute pe sub ceriuri,
Ai vėđut în răpigiune ale Africei misteruri,
Lacul Cead și munțiі Lunii cu Pustiu 'ngrozitor,
Nilul alb căruі sė 'nchină un cumplit negru popor.

Călėtóre scumpe mie! . . Ai lăsat în a lor cale
Asia cu-a sale riuri, Cașemirul cu-a sa vale,
Aū lăsat chiar Ceylonul, mândra insulă din rai,
Și revin cu fericire pe al țeriі dulce plai!

V. Alecsandri.

PLUGURILE.

Noroc bun! . . pe câmpul neted es Romăniі cu-alor pluguri!
Boi plăvani în câte șese trag, sė opintesc în juguri.
Brațul gol apasă 'n córne; ferul tae brazde lungi.
Ce sė 'nșiră în bătătură ca lucioșe negre dungі.

Treptat câmpul sė umbresce sub a brezdelor desime;
El rėsună 'n mare sgomot de voiósa argățime,
Ér pe lanul, ce în sóre sė svántéză fumegând
Cocostreiciі cu largі pasuri calcă rar și meditând.

Acum sórele-ı l'amédі; la pământ omul sė 'ntinde;
Cărd de fete și neveste de la sat aduc merinde;
Plugul zace'n lan pe cóste, ér un mândru flăcăias
Mână boi la isvóre și îi pașce la imaș.

Sfinta muncă de la țără, isvor sacru de rodire
Tu legi omul cu pământul în o dule înfrățire! . .

Dar lumina amurgesce, și plugarii cătră sat
Haulind pe lângă juguri se întorc dela arat.

V. Alecsandri.

SĂMĂNĂTORII.

Sămănătorii harnici cu sacul sub suoră
Pășesc 'n lungul brazdei pe fragedul pământ:
Pe culme, pe vâlcele se sue și coboră
Svêrlind în a lor cale sêmînța după vânt.

— „O mie!“ ȋdice unul menind cu veselie.

— „Noroc și ródă bună!“ adaoge unul alt.

„Ca vrabia de tómnă rotund spicul se fie!

„Ca trestia cea 'naltă se fi paiul nalt!

„Din ȋdori și până 'n nópte tot grăul se rêsară;

„În el să se ascundă porumbii osteniți,

„Și când flăcăi și fete vor secera la vară

„În valuri mari de aur se 'nóte rătăciți!“

Sămănătorii veseli spre fund înainteză,
De-a curmezișul brezdei borónele pornesc,
Și grapele spinóse de-aprópe le urméză.
Îngrópă 'ncet sêmînța și câmpul neteȋdesc.

V. Alecsandri.

CONCERTUL ÎN LUNCĂ.

În póena tăinuită unde sbor luciri de lună
Flórea óspeților Luncii cu grăbire se adună
Ca s'asculte-o cântăréță revenită 'n primăvară
Din străinătatea négră, unde-î vieța mult amară.

Roiu de flăcări ușurele, Lucioli scânteitóre
Trec în aer, staū lipite de *luminărele* 'n flóre
Respândind prin crengi, prin tufe o vâpae albăstrie
Ce măresce 'n meȋul nopții d'alba luncii feerie.

Étă vin pe rënd, păreche, și pătrund cole 'n poenă
Bujorelul vioiü, rumen, cu năltuța *odoleană*,
Frățiori și *romănițe* care se ațin la drumuri,
Clopoței și *măzerele* îmbetate de parfumuri.

Étă frageda *sulcină*, *stelișóre*, *blânde nalbe*
 Urmărind pe *busuiocul* iubitor de sinuri albe.
Dediței și *garofițe* părguite 'n foc de sóre.
Toporași ce se închină gingașelor *Lăcrimióre*.

Vine *Cimbrul* dela câmpuri cu *fetica* dela vie
 Nufărul din baltă vine întristat fără soție,
 Și cât el apare galbin, ócheșele *viorele*
 Să retrag de el departe, riđënd vesel între ele.

În poenă mai vin încă elegante floricele,
 Unele'n *condurii Dómnei* și 'n *rochiși de rondunele*
 Altele purtând în frunte, înșirate pe o rađa
 Picături de róa dulce, care 'n umbră schinteiază.

Ele merg, s'adună 'n grupe, să feresc de buruene
 Și privesc sosind prin aer sburători cu mândre pene,
 Dumbrăvenci, granguri de aur ce aű cuiburi de mătasă,
 Ciocârlii óspeți de sóre, rondunele-óspeți de casă.

Mierle vii șuerátóre, Cucul plin de îngămfare
 Gaița ce imiteză ori ce sunete bizare,
 Stigleți, presuri, macalendri ce prin tufe se alungă
 Și duíoșe turturele cu dor lung, cu jale lungă.

Étă vin și gândăceii în hlamide smălțuite;
 Étă grieri, étă fluturi cu aripióre pudruite,
 Și culbeci, care fac córne purtându-și casa în spinare...
 La ivirea lor poena clocotesc 'n hohot mare.

Étă 'n urmă și albine aducënd în gură miere
 Sburătorii gustă 'n grabă dulcele rod cu plăcere,
 Apoi sorb limpedea róa din a florilor potire
 Șoptind florilor în taină blânde șópte de iubire.

Dar, tăcere!.. Sus pe-un frasin un lin freamăt se aude!..
 Toți rămân în așteptare. Cântăreța 'ncet prelude.

Vântul tace frunza desă stă în aer neclintită...
Sub o rază de lumină lunca pare adormită.

În a nopții liniștire o divină melodie
Ca suflarea unui geniū pîntre frunze lin adie
Și tot crește mai sonoră, mai plăcută mai frumoasă
Păn' ce umple 'ntrégă luncă de-o vîribare-armonioasă

Gânditoare și tăcută luna 'n calei se oprește.
Sufletul cu voluptate în estas adânc plutesce
Și se pare că s'aude prin a raiului cîntare
Pe-ale ângerilor harpe lunecînd mîrgăritare.

E privighitoarea dulce care spune cu uimire
Taînele inimei sale, visul ei de fericire...
Lumea întrégă stă pătrunsă de-al ei cîntec fără nume...
Macul singur, roș la față, dórme dus pe ceea lume!

V. Alecsandri.

POPORULUI ROMÂN.

Scumpul meu popor român,
Ânima me dóre 'n stî,
Cînd te vîd tot suspinînd
Și mereu cădînd, cădînd.

Vîcuri lungi se strecorară,
Ș-aî ajuns chiar de ocară;
Unul doî, de vor mai trece,
Vei zăcé 'n mormîntul rece.

Că din leul curăgios
Te faci iepure fricos;
Și din cedrul plin de fală,
Te faci crîngă de tîngelă.

Fruntea-ți naltă de odată
Cu rușine-i închinată;
Mersul de voinic vestit,
Ietă-l slab și gârbovit!

Drept ca trestia din baltă,
Te făcuși ađi o uneltă;
Te terești și umilești
La fiinte dușmănești.

Brate ai, dar nu cutezi,
Ai și ochi și tot nu veđi;
Și mereu în tot moméntul,
Însu-și tu îți sapi morméntul.

Ai bărbați bunți cât de mulți.
Dar pe dênșii nu-i ascuți;
Că ți-i frică, vai de tine,
Să nu pierđi cu ei vr'un bine.

Ș-alte guri și ómeni rei
Îți îndreptă pașii tei,
Nu spre bine, ci spre reu,
Nu se tem de Dumnezeu.

O! poporul meu iubit,
Te destéptă în sfêrșit;
Nu lăsá să te mai pórté,
Căci te duc ei drept la mórté!

Scumpul meu popor român,
Pune mâna ta pe sín,
Și-l întreabă, mai voește
Să trăescă românesce?

De voiesce să mai fie,
Pórté-se cu bărbăție;
Se nu-i pase de nimic,
Aibă suflet de voinic!

Vin valuri de 'nfricare,
Fie foc d'amenințare,
Conjură-se lumea tótă:
Tot poporul steie glótă!

Și c'un suflet și 'ntr'un gând,
Spună luméi orî și când:

Că Românul vré să fie,
Să trăiească pe vecie!

Dacă un popor voiește,
El atunci în veci trăiește;
Voiește, poporul meu,
Și-ți ajute Dumnezeu!

Iosif Vulcan.

ÎNCREDE-TE, ROMÂNE!

Încrede-te în tine,
Române asuprit,
Și 'ntorce-se spre bine
Și traiu-ți în sfârșit!

Cântarea cea de jale
S'a 'nveseli deplin,
Și cerul vieții tale
Va fi de nou senin.

Încrede-te în tine,
Căci ai putere 'n pept;
Ai brațe mari și pline
Și poți să stai tot drept!

Puterea ta de viață
Uimit-a pe dușmani;
Acea prin nor și cetă
Te-a scote 'n șir de anii.

Încrede-te în tine
Și fii ori când bărbat;
Încetă din suspine,
Fii vesel încetat!

Tot vesel în lucrare
Să stai neconținut,
Și sporul va fi mare,
N'ai frică de perit.

Încrede-te în tine
Și nu te rădimă
Pe mânilor străine,
Ci fă cu mâna ta!

Încrederea te 'nnalță
Și-ți dă putere 'n sîn;
De vrei să aibî dar viêtă,
Încrede-te, Român!

Iosif Vulcan.

Partea economică.

Cultura porumbului (cucuruzului).

Ogorul aci jăcă rolul principal, căci cu cât pământul este mai mărunțit, cu atât munca este mai ușură și reușita mai sigură. În pământurile slabe și acolo unde se cultivă în mirisce este foarte trebuincios a se ogori locul toamna, primăvara a se întorce din nou și tocmai la a treia arătură a se pune porumbul. Căci porumbul reușește foarte anevoe în pământurile sărace și mai cu sémă când sânt și rău muncite. Porumbului îi priesce în locurile cele mai grase, precum: luncile, văile, țelinele unde cu totă munca prăstă ne dă beneficiuri destul de bune și care s'ar împătri, dacă le-am da o cultură rațională. Cu cât locurile sânt mai jos, adecă aū mai multă revenelă, cu atât porumbului îi priesce mai bine; căci de aceea vedem, că în apropierea rîurilor, (unde grăul rar reușește) cu totă munca prăstă ce se dă pământului, porumbul reușește. Pentru aceea dar, în locurile unde ne lipsesce acest dar dăesc, se căutăm al înlocui noi; și acésta nu o putem face decât prin muncă: ogorindu-l toamna, ca ploile și zăpeșile se mérgă cât se póte mai adînc, ca se póta avea mai multă grăsimă vara pământul.

Arătura pentru porumb se cere cât se póte de adîncă, ca se aibă putere a se înfige rădăcinile porumbului. Pusul porumbului însă nu este bun pré adînc, căci cu cât se pune mai adînc, cu atât se întărdie și resărirea lui.

Timpul cel mai favorabil pentru pusul porumbului este dela 15 Aprilie pentru ogóre; în locuri neogorite și pământuri mari dela 1 Aprilie.

Sânt mai multe feluri de porumburi, din care voiū cita pe cele mai cunoscute la noi și anume: Porumbul *bob mare*, *scoromnicul* alb-galben, *cincantinul* galben; portocaliul alb, *pygnoletul*, porumbul moldovenesc, *sticlosul* etc.

Între tóte soiurile de porumburi *bob mare* cele mai preferabile sânt: *scoromnicul*, și galbenul portocaliu și *pygnoletul*.

Despre cultura porumbului sînt silit a arăta, că, în loc de a progresa, regresază, perdînd cu timpul și fertilitatea pămîntului. Causa principală la acesta este *rarița*, ale cărei beneficiuri nu s'au înțeles încă; căci de cînd a eșit rarița, cea mai mare parte dintre sătenii mărginași mai cu dare de mână au cumpărat-o și cei care nu au rariță întrebuintează plugul în loc de rariță. Bun, nimeni nu este contra rariței și nimeni nu ar combate acest instrument atât de salutar agriculturii; tot ce combat este reaua întrebuintare, și etă pentru-ce:

De cînd cu rarițile, cultura porumbului s'a întins, beneficiul însă este mai mic în raport cu numărul pogónelor ce se lucrăză. Un muncitor, care lucra 5 pogóne, astăzi lucrăză 15. Dar cum?! Etă unde stă rēul. Unii ogoresc sau mai bine sgărie locul tómnă, refutore ogorul primăvara; alții ogoresc primăvara și în urmă pun porumb: tótă nădejdea lor este în vite, bucuria rariții; căci le-au scutit de ostenelă brațele. Și cînd porumbul s'a făcut de 2 palme înhață boii la rariță, pornesc între rēnduri și într'o ȓi, sau mult două, a scăpat bietul creștin de belea: și-a prăsit porumbii, ȓice el. Dar cînd colo și-a rîs de munca lui, căci fără a mai întrebuinta sapa se cuibărescă porumbii, lăsă printre rēndurile porumbilor buruenile netăiate, care clopoșesc porumbii și este mulțumit cu slaba producțiune ce i-o dă; căci este egală cu producțiunea ce i-a dat cinci pogóne, unde era silit se dee din zori până în amurg, cînd aci Joian și Murgan, se trăescă, au scăpat în o ȓi, două.

Fără a ținea cont țeranul, că acest sistem de muncă cu rarița de pe o parte sēlbătăcesce pămîntul și nu-i dă beneficiul ce ar trebui să-i dee, ér de pe alta, că e silit a pune grâu în aceste locuri, arătura se face próstă și recolta slabă.

Cultura porumbului cere o muncă mult mai grea ca a grăului și mai multă grije. Munca cu rarița se face: sau rarițat în lung și lat porumbul, cînd atunci trebuie să avem o tarla pătrată și porumbul să-l punem după marcator; sau numai într'o parte și atunci se întrebuintăm sapa, strîngēnd pămînt la cuib și săpānd locul dintre aruncătura rariței. Acesta cultură ar fi mai lesniciosă, ca o cultură numai cu sapa, însă acesta cultură trebuie se o întrebuintăm drept a doua prăsilă, căci la munca dintăie, ca și la cultura cu sapa, trebuie se tărșim buruenile cînd porumbul este de o sciópă, în urmă întrebuintăm rarița sau prășila de a doua mușuroind porumbul bine.

După acesta vin copilitul porumbului. Când boba porumbului s'a întărit, dacă voim a grăbi coptul, tăiem stuleții de o sciopă deasupra drugii și avem un avantajiu în cócere de 15 zile, folosindu-ne și de stuleți mai bine pentru hrana vitelor, fiind mai hrănitori.

„R. A.“

Dece porunci ale asigurațiunii.

Sub titulătura de sus cetim în fôia ilustrată economică germană din Viena „Der Oekonom“ unile sfaturi demne de imitat privitoare la felurile ramuri de asigurare, pe care numita fôie le recomandă cetitorilor sei nemți spre luare aminte. Astfel de sfaturi așa — credem noi — nu vor fi de prisos dacă le vom împărtăși și cetitorilor nostri, pentru-că și economii nostri români — dorere — prea adese-orî păcătuiesc contra celor dece porunci a-le asigurării.

Nu odată s'a întemplat, că ómenii, a căror câmpuri nefiind asigurate în contra grindinei (pétră) după-ce grindina a nimicit tóte ródele ostenelelor și a neobositei sirguințe de peste an, ajung la sapă de lemn și odată sêrăciți trebue să ia lumea în cap, ca să se pótă sustine de pe o di pe alta.

Folósele ce se pot trage din asigurarea vieții omului pentru casul de mórte sânt fôrte mari și asupra acestor folóse vom reveni în Calendariul pe 1890.

Întâia poruncă. Asiguréză-ți în contra focului și în contra tresnetului tótă averea ta și tot binele teú, casă și moșie, și tot ce ai, ca să nu rămâni la sapă de lemn.

A doua poruncă. Nu asigura mai mult decât ce ai, pentru-că asigurarea nu este afacere de speculă din care se trag profit, ci numai o datorință a păstra tot ce ai agonisit.

A treia poruncă. Nu asigura nici mai puțin de cât ce ai, pentru-că în cas de nenorocire nu se rentéză, căci cine perde mult, de grabă serăcesce

A patra poruncă. Cu ocasiunea asigurațiunii se nu faci dechiarățiuni nebasate, ci spune tot ce ai cu onóre și precis, că după nenorocire se nu se nască atare proces și se-ți perđi numele bun.

A cincea poruncă. Sê îndemni la asigurare pe deaprópele teú pre amicul și rudeniile tale, ca nici ei se nu suferă scădere și ca prin foc sêrăciți se nu-ți fie spre sarcină.

A șesa poruncă. Asiguréză și recolta ta contra grindinei, ca se poți dormi în căsuța ta liniscit, când Dumnezeu trimite grele fortune

asupra câmpurilor tale; pentru-că găduesce că o recolta perdată te poate face cerșitor.

A șaptea poruncă. Să nu uiți a-ți asigura și viața pentru cazul de mörte, orî pentru alt cas de nenorocire, pentru-că nime nu scie césul morții sale, fie în urmarea unei bóle, orî alt cas de nenorocire ceea-ce se póte întembla la călărit, umblare pe picióre, orî cu trăsura.

A opta poruncă. Să nu te îndoiesci, ér' pe alții să nu-i împedeci întru asigurare, pentru-că tocmai pe cei ușurateci, cari nu asiguréză îi ajunge nenorocirea mai în grabă, și nime n'are milă cu ei.

A noua poruncă. Să nu te escusi cu cheltuelile asigurațiunii, pentru-că acelea sînt fôrte nefînsemnate.

A decea poruncă. Să privesci cheltuiala pentru asigurațiune, ca și cele pentru mîncare și beutură, și precum nu le amănî pe acestea, pentru-că ai fóme și sete, așa nu amănă nici asigurațiunea, căci ea îți procură liniște mîngăere și ajutor.

A N E C T O D E .

Spovedania țiganului.

Un țigan — păcătos cum sînt țiganii — s'ă dus'ă odată și el sa s'ă curățescă de păcate. Ajuns la părintele din sat își spuse pe rînd t'ôte păcatele sufletesci, cu voie și f'ără de voie; 'ér părintele — v'ed'end că are de g'and să s'ă pocăiescă și clătîn'and din cap îi d'ise :

— Aî multe păcate, m'ei țigane. Și dac'ă vrei să te sc'ăpî de ele și să te m'antuî de munca iaduluî, să-mî d'ici de s'eră c'and te culcî, și dimin'etă c'and te scolî, de 12 orî „tatăl nostru“ ; Auditu-mai țigane ?

— Audît părinte. Dar de 12 orî va fi pré mult.

— Pieî drace dinaintea mea ! D'eră nu vrei să te t'erguescî cu D'eu pentru păcatele tale.

Țiganul — ploiat de ocara popiî — și mai sc'arpin'andu-s'ă în cap, își căuta de drum, dar odată cu capul nu voia s'ă 'nceteze, ci tot mai d'icea încă, că va fi prea mult. Îi părea pré aspru canonul.

*

A dóua dî țiganul nostru — îmbrăcat și el mai de dai D'ómne, mergea pe drumul ce duce la biserică. Avea să s'ă cuminece. Și în curtea bisericii — și cum s'ă s'glimboia el așa la turnulețul de lemn și la hórele (galițele) preotuluî era p'aci să-și spargă nasul de burta Sfinției sale.

— Mn'eta (bună dimin'etă) părinte ! — d'ise țiganul.

— Să fle de bine ! — fu r'espunsul popiî.

— Mn'eta părinte !

— Dee D'eu ! — d'ise popa.

— Mn'eta părinte !

— 'En taci draculuî mei țigane, că m'ai asurdît cu „mn'eta“ ta ! — d'ise părintele m'aniós.

— Vedî, părinte. Io abia abia de 3 orî am d'is „mn'eta părinte“, măcar că-î vorbă scurtă și d-ta te-ai și m'aniat. D'apoi D'eu ce-ar fi făcut cu mine, d'ecă așî fi d'is de 12 orî „tatăl nostru“.

Ce-or mai fi vorbit popa și țiganul, numai ei șciû, Destul că țiganul s'a cărat p'aci 'ncolo, f'ără să s'ă împ'artășescă din s'fintele taine.

Doctorul și bolnava.

Dna X. primesce visita doctorului ei. După-ce vorbiră mai mult, îl întrebă :

— Ce trebuie să fac, doctore ?

— Dómnă mea, n'aveți trebuință decât de odichnă.

— Dar, te rog, doctore, ia veți cum înmă este limba.

— Ei ! dómna mea, mai cu sémă limba dtale are trebuință de multă odină.

Deputat și alegător.

Scena se petrece într'o gară.

Un controlor se presintă la ușa unui vagon de clasa întâi :

— Biletele vă rog !

Un călător scóte cu mândrie un carnet din busunar, îl presintă controlorului și după-ce aruncă asupra tovrășilor săi de drum o privire protectóre, ȑise cu glas tare :

— Deputat !

Un alt călător arătând cu umilință biletul seú cumpărat la biurou :

— Alegător !

O m e n e s c e.

— Acum, Ionel, — ȑise o mamă cătră fiul seú, — să împarți prăjiturile omenesce cu frate-teu !

— Ce va să ȑică omenesce ?

— Să-i dai lui bucata cea mai mare.

— Ah, mamă atunci mai bine să împarță Georgel cu mine omenesce.

Mirosul de tămăie.

Era tocmai în ajunul bobotezii, când umblă popa cu sfânta cruce.

Țiganul, vrând a face nașu-seu cinste, se duce la el și firesce numai din întempleră ! tocmai pe vremea prânzului.

Aú fost poftit la mėsă și finul, carele n'a așceptat să-i ȑică de două ori.

Măncările aú fost bune, și nașa le-a știut pune. De aceea cióra a fost mulțămit cum se cade.

Ce ia plăcut țiganului a fost fumul sfânt al tămâiei, pe care nașul a fost aprins-o 'n casă, pe când vine moș popa. Țiganul nu-și aducea aminte, ca vr'odată să-l mai fie atins botul un amiros atât de plăcut.

Nu-l mirare, că a întrebat pe nașu-seu, că ce fel de amiros póte să fie acela?!

„— Miros dela Sfântul Nicolae, carele a fost a sér' ici.“

— Aoleo Sfinte Nicolae, ca meșter mai poți fi! d'apoi nu s'ar puté nașule să mă bucur și eu de vederea sfântului meu, că pre-cum sciî Călă mă chiamă, ceea-ce tot cam un fel de Nicolae trebue să fie!

„— Hai de séră încóci finule, că te-oî cumpăni eu la așa ceva, că sfântul mi-i omul!“

La vremea sa țiganul era la nașu-său.

„— Apoi finule! fă mătăniî, rógăte lui Dumnezeu și te ispășesce, ca să te poți înfățișa cu față curată înaintea sfântului teû, — dice nașul.

„— A venit? — Întrébă țiganul.

„— Da, și e 'n casa din fund la 'ntunerec, lângă icóna sa, că uresce lumina.

Bate țiganul mătăniî, dice la rugăciuni, de-l treceau sudorile. Când a cređut c'a fi destul, grăiesce că-l gata și 'ntrebă:

„— Nu s'ar putea, nașule, să merg cu luminuță, orî batër c'un tăciune, că tare-aș dori să-l vėd în față!“

„— Cum să sė pótă, finule, că sfântu-i rușinos din cale afară! Te du numa 'n degete, că icóna ęt'o unde-l, și-i sărută piciórele, că de atăta ętî vrednic.

Așa face țiganul.

Dar unde nu mi se pomenesce, că-l apucă cineva de bot, mai pogan, decât cu cleștele cele mai zdravene.

Nu era modrul să scape, ęt sfântul din ce în ce tot mai tare-l strîngea. Pe-aci să-l rupă botul!

— Aoleo! aoleo! Sfinte Nicolae!

Sfânt al fost și sfânt să fi,

Dar de nas să nu me țil,

Că n'ai inimă nici suflet,

Arđă-te focul sfânt de tine!

Bagsemă nașul căștigase peste ți un rac de cei cu cleștele de-o palmă, și-l aședase lângă icóna Sfântului.

De atunci nu mai merg țiganii la biserică.

Țiganul buiestraș.

Un țigan hai la riu s'aducă nițică apă, că-l trebuia faraonului pentru stropitoare carbunilor.

Când colea, drept în dunga apei, dă de o salce, găunosă și buturită, ce numai într-o coje se mai ținea. Încărcată de ani se plecase spre apă, ér clătită fiind, fie de vânt, fie de orî-ce, scărțea ca o căruță mocănească.

„— Sărmană de tine! — dice țiganul, — că mult mai ești sătósă. Să-mi fac paos!

Iute se urcă 'n salce și s'acătă de o créngă, trăgînd la vale. A fost destul atîta. Salca pocnesce odată și țup! în apă.

Nu știu cum se face, că pe țigan l'a nimerit drept în numele Tatălui, încât în apă i-a fost masul!

Cu țiganul veniseră și doi părpăngei, c'asa-l obiceiul.

Acestate hai pe apă 'n sus să mi-l caute. Un român, ce era la ndelețe ș-a vădut tóte cu ochii seî, îi agrăesce:

„— În jos cićrele! În jos, că dor nu va orbit Dumneđeu, să nu pricepeți nici curgeréa apei! Cióre, ce sînteți!

— Auleo: dada nost și dada nost!

Că el buiestraș era
Și tot în sus trăgea!

Pentru ce?

Un învățător întrebă pe un școlar al seî, pentru ce Adam a mușcat din măr?

Școlarul răspunse:

— Pentru că n'a avut cuțit.

Țiganul cu „balmoșul“.

A chemat odată la cină un Român pe finu-seî, care era Țigan. Între alte mîncări nănașă-sa adusă pe mész și balmoș. Țiganul nici nu văduse nici n'auđise în vieța lui de balmoș, și gustându-l tare-l plăcu și mîncă cât șapte.

Când plecă cătră casă, întrebă pe nănașă-sa de numele mîncării, ca să spuie și el nevetei sale să-l facă.

— Balmoș, finule — îi dîse nănașă-sa.

— Balmoș, balmoș, balmoș, dicea într-una țiganul pe drum, să nu uite până acasă.

Pe cale sosi la o baltă tinósă și lată, în mijlocul drumului, preste care trebuia să sară. Să repeđi, dar în săritura lui uită balmoșul.

— Aih, — strigă țiganul, — aici l'am scăpat, aici trebuie să fie, și se pusă pe căutate.

În curând veni o trăsură cu un domn.

— Feri din cale, țigane, — îi strigă vizitiul.

— Nu pot, domnule, că am scăpat în balta acésta un „bulz“*) de aur și-l caut.

Ferî, îți ȑic, orî trec cu căruța peste tine . . .

— Nu pot domnule, că am scăpat aici un „bulz“ de aur și-l caut.

Vădend domnul și vizitiul că țiganul nu glumesce, se puseră și ei să caute și căutară, căutară până-ce se umplură de tină până în grumađi, dar aurul ca 'n palmă.

Într'un târđiú urîndu-se de a căuta, vizitiul ȑise:

— Măi țigane, tu ne faci nebunî, tu nu-î fi perdut aici nimic, că bulzul teu de aur nu-l găsim, de și am frământat tina asta de am făcut'o ca balmoșul . . .

— Āla, drăguță, āla, alduite-ar Dumneȑeú, — strigă țiganul plin de bucurie.

Între doi soți.

Domnul și dómna aú ideî deosebite în privința familiei.

Domnul ar voi să aibă cel puțin un copil. Dómna nu vrea nici unul.

— Pentru-ce nu vreî să aí copii? — întrebă soțul.

— Pentru că sînt cu precauțiune.

— Cum ești cu precauțiune? Nu înțeleg ce vreî să ȑici.

— Da, amicul meu; vréú să ȑic că veduvele fără copii se căsătoresc mult mai lesne!

Între două femei tinere.

Două femei tinere, măritate de curend, vorbesc de plăcerile vieții conjugale.

— Eú sînt fórte fericită, — ȑice una din ele.

— Cu atât mai bine!

*) „Bulz“ = glob de aur.

— Dar tu . . . soțul teu?

— Oh! scumpa mea, este un adevărat mărgăritar; nu-l văd nicăieri odată!

Unchiul păcălit.

Unchiul cercetând nepoții săi și ședând pe un scaun, cel mic dintre nepoți se pune pe genunchile unui picior al unchiului și începe a călări. Unchiul plin de bucurie încurajază pe nepot prin cuvintele: „Călăresce, călăresce, dragul meu nu-ți fie frică“. Eră nepotul îi răspunde fără sfielă: „Nu-mi este frică, am mai călărit erii pe un măgar și nu mi s'a întâmplat nimic“.

Consemnarea târgurilor din Ungaria.

NOTA. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români. zilele sunt însemnate după calendarul nou.

Aletea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octomvre.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octomvre.

Aradul-vechiu, Duminecă înainte de Dumineca Floriilor apusene; din Vinerea înainte de s. Petru și Pavel la apusenii până în Vinerea următoare, și Dum. înainte de 5 Novembre.

Alibunariu, în ziua de Rosali și în ziua de sântă Maria mare după calend. vechiu.

Baia-mare, Lună și Marți după Duminea „oculi“, după ziua Domnului, după stul Stefan și după stul Martin (Noemvre.)

Batania, 19 Martie, 29 Iunie și 1 Noemvre.

Beba-vechie, 8 Martie, 8 Iunie și 8 Septevre. Dacă aceste zile nu cad în ziua de Duminecă atunci târgul se ține în ziua premergătoare.

Beiuș, 5 Februarie, 24 Aprilie, 26 Iuliu, 28 Octobrie și 5 Noemvre.

Béga-Szt.-György, Duminecile după Săn. Georgiu și Săn. Mihai după cal. apusean și în 20 Iunie.

Beliu, 1 Martie, 1 Iunie și 1 Septemvre.

Berzava, Duminecă înainte de ss. 40 de mucenici, Duminecă înainte de născerea lui Ioan Botezătorul și Duminecă înainte de s. maică Paraschiva.

Becicherecul-mare, 10 Mai, 17 August, 12 Octomvre și 23 Noemvre.

Bichiș, 24 Martie, 20 Iunie și 29 Septemvre.

Bichiș-Ciaba, 3 Martie, 1 Iulie, 26 Octomvre și 10 Dec.

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie și Dumineca întâia după Rosaliile noastre.

Biserica-albă 20—23 Iunie, 15—18 Octomvre.

Bocșa-montană, după cal. v. Vineri, Sâmbătă și Duminecă după Săn. Petru și Pavel și după 18 Sept.

Boroșineu, 6 Ianuarie 22 Iuliu și 1 Novembre.

Boroșbeș, în Mercurile din săptămânile în care cad s. Georgiu, s. Michail și s. Nicolae.

Bozovici, 15 Ianuarie, 2 Aprilie, 4 Iunie și 1 Octomvre.

Brad, după cal. v., în Joile dinainte de s. Teodor, Florian, de Înălțarea Domnului și de Barbara.

Buteni, 12 Ianuarie, 14 Martie, 5 Iuliu și 12 Nov.
Bazias, 23 Ianuarie, 24 Aprilie, 25 Iuliu și 1 Octombrie.

Cacova, 1—2 Maiu, 2 Noembrie.

Canija-mare, 2 Februarie, 25 Martie, 13 Maiu, 15 August, 17 Octombrie și 8 Decembrie; totdeauna ține 8 zile.

Canija-turcescă, 1 Maiu, 12 August, 19 Septembrie și 4 Decembrie.

Caransebeș, 31 Ianuarie, 1 Maiu, 1 August, 1 Octombrie totdeauna de Joi până Duminecă.

Capolnaș, 13 Ianuarie, 21 Martie, 5 Maiu, în Lunia Rosaliilor greco-orientale. 6 Iuliu, 24 Septembrie, 20 Noembrie.

Ceffa 20 Martie, 2 Iunie, 4 August și 11 Dec.

Cermeiu, (după cal. v.) în Dumineca Floriilor. Dum. după s. Petru și Pavel și Dum. după st. Dumitru.

Chichinda-mare, 5 Maiu, 23 Iunie, 20 Sept. și 4 Dec.

Chișineu, 6 Ianuarie, 24 Aprilie și 29 Septembrie.

Ciacova, la mijlocul postului mare după cal. v.; în 29 Iunie, 27 August, 20 Septembrie, 11 Noembrie.

Cianadul-serb. și nemț. în Duminecele din 16 Martie, 20 Iunie, 16 Octombrie, 10 Decembrie; seu dacă numitele zile nu cad Dumineca, atunci în Duminecele premergătoare.

Cianadul-mag. 14 Februarie, 7 Maiu, 16 Octombrie, și 11 Noembrie.
Comloș, (Banat). 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septembrie. Dacă terminul hotărât nu cade într-o Duminecă, târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Cubin, 17 Martie, 5 Maiu, 7 Septembrie.

Detta, (Timiș) 6 Mart. 15 Iunie, 12 Sept., 30 Nov.

Dezna, 19 Martie, 14 Maiu, 10 Septembrie, în cas de sărbătoare târgul se ține în Lunia următoare.

Dobrițin, 17 Ianuarie, 24 Aprilie, 15 August și 9 Octombrie.

Domașnia, după cal. v. în Dumineca Floriilor, 17 Iuliu, 20 Noembrie și 1 Ianuarie.

Élesd, 19—20 Maiu, 22—23 Septembrie, 22—23 Decembrie.

Făget, după cal. v. la Boboteză, la s. Todor, la Florii, la înălțarea Dluî, Sân-Petru, s. Măria, s. Dumitru și s. Nicolae.

Feketeteu, în Lunile din săptămânile, în care cade 14 Ianuarie, 17 Aprilie, 21 Iuliu și 20 Octombrie.

Gyarmata, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 26 Octombrie.

Gyertyámos, 5 Aprile, 17 Iunie, 19 Septemvre. Dacă zilele numite cad în zi de lucru, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Gyoroc, 19 Martiu și 4 Octomvre.

Gyoma, 10 Martiu, 1 Iunie, 15 August și 15 Noemvre.

Gyula, 25 Ianuaru și în săptămânile dinainte de 22 Iuliu și 8 Septemvre, totdeauna de Mercuri până Duminecă.

Halmagiu, în Sâmbetele de înainte de Dumineca Floriilor, de sânt Petru, de sântă Măria mică și Barbara, toate după cal. vechi. Hidecut, 16 Ianuaru, 16 Mai și 14 Septemvre.

Idvor, 3 Mai. 23 Septemvre.

Iabloniza, Marția întâi din lunile lui Mai, Sept. și Decemvrie.

Iassenova, 21 Mai și 11 Octomvre.

Lipova, (după cal. v.) la Săn-Georgiu sântul Ilie, sântă Măria mică, sânt-Mihai.

Lugoș, 10 Februaru, 10 Mai, 2 Iuliu, 21 Octomvre.

Macău, Sâmbătă înainte de Dumineca „judica” și Sâmbetele înainte de 24 Iunie, 19 August și 19 Noemvre.

Mehadia, 22 Ianuaru, 6 Aprile, 16 Iuliu și 25 Octomvre.

Merczidorf, (Carani) 20 Aprilie și 10 August.

Modoș, 25 Martiu, 24 Iunie, 24 August și 26 Octomvre.

Moldova-veche, 21 Aprile și 27 August.

Moldova-nouă, 5 Mai și 24 Iunie.

Mocrin, 14 Februaru, 21 Mai și 27 August.

Mramorac, 29 Mai și 1 Novembre.

Nadlac, Sâmbătă în săptămânile în care cad zilele 24 Aprilie și 20 Septemvre; dacă aceste zile cad Dumineca sau sâmbătă, atunci în Sâmbetele premergătoare.

Oradea-mare, Vineri în acele săptămâni, în care cad zilele de 12 Martiu, 21 Iunie, 8 Septemv. și 8 Decemv.

Oravița, 25 Martie, 3 Mai, 14 Septemvre și 5 Noemvre.

Orczidorf, 24 Aprilie și 8 Septemvre.

Pecica-română, Sâmbătă, Duminecă și Lună înainte de 2 Februaru și 24 Iuliu.

Pecica-magiară, Sâmbătă, Duminecă și Lună înainte de 9 Mai și 14 Septemvre.

Pancota, Duminecă în 3 Mai, 1 August și 15 Octomvre. sau în Duminecele ce premerg acestor zile.

Panciova, în ziua de Sân-Georgiu după calendarul nou, în ziua de Sân- Petru și Paul și în ziua de sânta Măria după cal. v.

Pauliș, 20 Maiu, 10 Octomvre.

Periamoș, 24 Aprilie, 15 Iunie și 27 Septemvre.

Petriș, 1 Ianuaru, 8 Martiu, 23 Iunie și 1 August.

Petrovasello, Luni înainte de 8 Maiu, 30 Aug. și 7 Nov.

Piscolt, 1 Martiu, 16 Septemvre, 5 Novembre și 12 Decembre.

Radna, 5 Maiu și 29 Septemvre.

San- Nicolau mare, Duminecă înainte de 5 Aprilie, 5 Iuliu și 25 Octomvre.

Salonta, Joi și Vineri în săptămâna lui s. Paul la apusenî, înainte de Dumineca Florilor, în săptămâna după Rusaliu.

Sacul, Luni înainte de Joia verde și Luni după 1 Noemvre după cal. nou.

Silinghia, Duminecă după 25 Maiu, 2 Oct. și 13 Decemv.

Sân-Georgiu, (com. Torontal), 15 Aprilie și 15 Septemvre.

Secușigiu, 25 Ianuaru, 27 Iuliu și 23 Octomvre.

Siria (Világos) (după cal. vechi) Duminecă în săptămâna dela mijlocul postului mare, Dum. după Sân-Georgiu, după 2 August și după st. Andrei.

Sânt-Ana, Duminecă séu Luni înainte de 2 Februaru, 26 Iuliu și 11 Noemvre.

Semlacu, Duminecă și Luni cu 2 săptămâni înainte de Sân-Petru și Pavel după cal. vechiu; și Duminecă și Luni înainte de 3 Octomvre cal. nou.

Segedin, 5 Maiu, 21 Iuliu, 10 Octomvre și 30 Noemvre.

Sigetul Marmației, (după cal. v.) întâia Luni din postul mare, Luni Rosaliilor, Luni în săptămâna sânt. Ilie și st. Mihai.

Soborșin, 14 Februaru, 13 Maiu, 18 August și 3 Decemvre.

Simand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb., 13 Maiu și 13 Septemvre.

Tarian, 31 Martiu, 18 Maiu, 4 August și 6 Octomvre.

Timișóra, 19 Martiu, 1 Iunie, 25 Iuliu, 29 Septemvre și 17 Dec.

Tinca, Luni în a patra săptămână din lunile Martiu, Iunie, Septemvre și Decemvre.

Vêrșet, (după cal. vechiu) Duminecă din urmă din Ianuaru, Dumineca Floriilor, prima Duminecă în August, ultima Duminecă în Octomvre.

Vinga, Joi în săptămâna după Înălțarea Domnului, după st. Măria și după Sân-Mihaiu, cele d'antăi două se orientează după cal. v. ér cel din urmă după cal. n.

Voitec, 1 Maiu, 1 Septemvre.

Vereșmort, 14 Februaru, 4 Aprile, 6 Iuliu, 26 Octomvre.

Zarand, (după cal. v.) Dumineca întâia din postul mare, și Duminecile înainte de sântă Maria mare și de 17 Decembre.

Zerindul-mare, 15 Ianuariu și 1 Septemvre; în cas de sêrbătore târgul se ține în ziua următoare.

Zombor, Duminecă în 15 Aprile, 10 August, 18 Oct. său în Dumineca ce cade înainte de aceste zile.

Zorlentul-mare, 4 Aprile, 11 Iuliu, 24 Octomvre.

Zsombolia, 19 Martiu, 29 Iuniu, 8 Septemvre și 11 Noemvre.

Consemnarea târgurilor din Ardeal.

Datul zilei este după calend. vechiu.

Abrud, (c. v.) Lunia înainte de Sf. Teodor, Lunia în sept. lui prima Maiu, Lunia înainte de S. Mihaiu și Lunia înainte de Crăciun.

Aiud. cal. n. 25 Ianuariu, 8 Maiu, 19 August, 16 Octomvre.

Alamor, 21 Faur, 23 August.

Almașul-mare, 11 Ian., 19 Apr., 10 Iuliu, și 15 Septemvre.

Apoldul de jos, 29 Maiu, 30 Iuliu.

Apoldul de sus, 7 Martiu, 29 Noemvre.

Baia de Criș, 8 Iuniu, 6 Iuliu, 8 Noemvre și 5 Decembre.

Belgrad, (Alba-Iulia) Marți înainte de Pascile apusene, 14 Iuliu, 18 Septemvre, 5 Decembre.

Bistrița, 5 Maiu, Mercuri după Bartolomeu și după st. Catarina.

Blaj, Sâmbăta Floriilor, 21 Iuliu, 6 Decembre.

Brașov, Joi după ziua Domnului; Joi, Vineri și Sâmbăta după Luca (7, 8 și 9 Octomvre.)

Câmpeni, (cal. vechiu) Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rosalii, 27 Iuniu, 16 August, 21 Octomvre.

Cetatea de baltă, Lunia după bobotéză, Lunie înainte de Paști, Lunea înainte de Crăciun.

Cic-Sân-Georgiu, Lunia înainte de de Florii și înainte de Crăciun.

Cic-Sereda, 12 zile înainte de Mercurea lăsărei de post, sau Vineri după Mercurea septuagesima (29 Ian.) Vineri după Joia mare (26 Martiu) 1 Iuliu, 17 Sept.

Cincu-mare, 27 Faur, 9 Martiu, 5, 6, 7 și 8 Iunie, Lunia, Marța și Mercurea după 20 Sept. 13, 14 și 15 Decemvre.

Cincu-mic, 19 Martiu.

Cluj, 28 Faur, 1 Iunie, 20 Iuliu, 21 Octomvre, 28 Decem.

Cluj-manastur, 23 Aprile.

Cohalm, 1 Ianuarius, 1 Apilie, 9—13 Iuliu 26—29 Sept.

Dej, Mercuri după lasat. de secu, Marți după ziua Dluî, 9 August, 1 Decemvre.

Deva, (calend. vechi) 2 Ianuarius, 6 Maiu, 22 Iuliu, 18 Octomvre.

Dobra, (c. v.) 23 Aprilie, ziua după Rusaliî, Nascerea Precestei (8 Sept.), Sîmedru (26 Octomvre).

Fagaraș, Joi după Rusaliî, 8 Iuliu, 8 Aug. 9 Sept. și 9 Decemvre.

Felvinț, Lunia după „oculi“, 27 Maiu, 11 Aug. și 9 Noemvre.

Gherla, 10 Ianuarius, 19 Aprile, 15 August și 8 Novembre.

Grădiște, A doua Sîmbătă după lăsatul de carne, 8 Octomvre.

Halmagiu, 31 Martie, 4 Octomvre.

Halmagiu-mare, Sîmbătă înainte de săptămîna Floriilor, Sîmbătă în săptămîna Sîn-Petrului, Sîmbătă în săptămîna născerei Precestei și în 4 Decembre.

Hațeg, Întîmpinarea Domnului (2 Februaru), Adormirea Precestei (15 August).

Hunedóra, Sîmbătă în letare și înainte de Înălțarea Domnului, după c. v. 29 Iunie, 1 Noemvre.

Ibașfalau, 15 Ianuarius, ziua după Bunavestire (14 Martiu), Joia după Înălțarea Domnului, 17 Septemvre, 7 Decembre.

Iliefalva, Vineri și Sîmbătă după 18 Apriliu, 20 August, 20 Decembre.

Ilia, 7 Ian., 17 Apriliu, ziua a doua după Rosaliî, 15 August, 29 Septemvre.

Lapușul-romanes, 1 Ianuarius, 26 Martiu, 18 Iunie și 9 Sept.

Lapușul-ungures, 5—6 Ianuarius, 1 Maiu, 23—26 Iunie și 14 Sept.

Ludoș, 22 Aprile, 22 Septemvre.

Mediaș, Joi după Invocabit, 1 Iulie, 14 Septemvre, 18 Noemvre.

Mercurea, 12 Faur, 15 Iuliu și 26 Octomvre.

Merghideal, 15 Iuliu, 13 August.

- Micasasa, 16 Ianuarie, 8 Mai, 1 Octombrie.
- Mureș-Oșorhei, 5 Ianuarie, Joi înainte Floriilor catolice, Luni după ziua Domnului, 23 August și 29 Octombrie.
- Nasaud, 15 Mai, 25 August, 27 Octombrie.
- Nochrih, ziua după înălțarea Domnului și Luni după Gal. (11 Oct.)
- Odorhei, Mercuri după „oculi“ la apusenă, Luni după ziua Domnului (23 Mai) Francisc (22 Septembrie), Toma (9 Decembrie).
- Odorhei-Sieului, 10 Ianuarie 17 Iulie.
- Orăștia, Sâmbătă în săptămâna cea dintâi a patimilor, Marți înainte de Rusaliile res., 4 Octombrie, 6 Decembrie.
- Ormeniș, 6 Ianuarie, 23 Aprilie, 24 Iunie, 6 Decembrie.
- Paraid, 7 Marti, 14 Iulie, 3 Octombrie și 5 Decembrie.
- Prundu-Burgaului, 2 Aprilie, evang. Luca (18 Octombrie).
- Pusta-Camerași, 25 Iunie.
- Racoșul de jos, 12 Aprilie, 12 Iun. și 9 Septembrie.
- Reghinul-sasesc, 10—16 Faur, 27—30 Aprilie, 19—29 Iulie, 4—11 Octombrie.
- Reghinul-unguresc. 25 Aprilie.
- Reșinari, 17 Faur, 4 Noembrie.
- Reșinov, 13 Ianuarie, 29 Iunie.
- Reteagu, 26 Aprilie, 11 Iulie, 16 Septembrie.
- Rogna-veche, 22 Aprilie, 29 Iulie.
- Rosia-Abrudului, în săptămâna din urmă a lui Martie și în a doua săptămâna din Octombrie, tot-deuna Vinerea și Sâmbăta.
- Sânt-Giorgiu, (lângă Bistrița), 20 Ianuarie, 19 Aprilie, 20 Iulie, 20 Octombrie.
- Sasciori, 18 Martie, 14 Octombrie (tîrgu de vite).
- Satulung, Marța următoare după Merc. ant. din post, după Înălț. Domnului, după Ioan bot. după Înălț. crucei.
- Sebeș, 17 Ianuarie, 12 Aprilie, 12 August.
- Șeica-mare, Exaudi (3 Mai), Lucia (1 Decembrie)
- Șeica-mică, 12 Iunie, 30 Octombrie.
- Sepsi-Sân-Giorgiu, Mercuri și Joi după st. George, Mercuri și Joi după Ioan bot. și 30 Septembrie.
- Sereda, (Mureșului) 9—12 Faur, 16—18 Iulie, 25—28 Noembrie.
- Sibiiu, 21 Aprilie, 2 Septembrie, 29 Decembrie.
- Sighișoara, 23 Faur, 14 Iunie, 23 Octombrie.
- Șomcuta-mare, în Dumineca Oculi, apoi Sâmbăta înainte de s. Stefan și înainte de s. Martin.

Smortin, 2, 3 și 5 Aprile; 22, 23 și 25 Octomvre.

Șimlăul-Silvaniei, 8 Martiu 14 Iuniu, 13 Septemvre și 6 Decemvre,
totdeauna Joia și Vinerea în săptămâna în care cad acele zile.

Taşnad, Vineri în septēm. lui Balintu, Joia înainte de Înălțare,
Vestmētul Preac. Născ., Cal. Martin, totdeauna Vinerea în
septēm. resp.

Teuș, 18 Ian., 12—15 August, 23—26 Octomvre.

Turda, Sâmbătă după Miercuria ant. din postul mare 12 Aprile, 12
Iuniu, 28 August, 24 Noemvre.

Vaidahaza, 6—7 Martie, 1—2 Septemvre.

Zam, 16 Ianuarius, Mercuri în a 4-a septēm. a păresimilor, 21 Maiu,
8 Iuliu, 1 și 14 Septemvre, 30 Noemvre.

Zam (Zentelke) 14 Martiu, 2 Septemvre.

Zernesti, 21 Maiu, 8 Noemvre.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în săptămâna cea dintâi a lunilor: Martiu,
Iuniu, Septemvre și Decemvre.

Zlatna, 25 Faur, 4—6 Iulie, 18—20 August.

Apoteca la „Vulturul negru“

a lui

Alesandru Ristici

in

CARANSEBEȘ.

Cea mai veche apotecă a fostei granițe militare romano-bană-
țenă, concesionată în anul 1795.

*Recomandă onoratului public următoarele specialități medicinale
și cosmetice, a căror efect pe lângă întrebuințarea adevărată
cel mai bun va fi, adică :*

„Aether contra junghiurilor și reumatismului“ chiar și la mai
vechi dureri reumatice, junghiuri și alte dureri ale corpului omenesc are
cel mai bun efect. 1 sticlă 50 cr.

„Suc Caransebeșan din plante montane“. Din plantele noastre mon-
tane este preparat în modul cel mai bun, cel mai bun mijloc chiar și contra
celel mai veche tuse, durere de pept și alte dureri catarale vindecă în cel
mai scurt timp. 1 sticlă pentru copii 30 cr., 1 sticlă pentru desvoltați 60 cr.

„Suc amar din plante montane“. Cel mai bun și aprobat mijloc
contra dorelei sau catar de stomac, întărește stomacul, regulează mistuirea
și face apetit, 1 sticlă 35 cr.

„Mixtură contra beției“. Acest mijloc a scăpat în casuri nenu-
merate bărbați, patru femei de morbul lor, care scăpându-se de acest morb,
ce nenorocesc familii întregi, s'au dat érași după lucru, și acuma sunt
cel mai lucrători și cinstiți oameni, 1 sticlă 2 fl. 50 cr.

„Unsoare din Caransebeș pentru rane“ altcum numită și unsoare
admirată. Acesta unsoare este cel mai sigur mijloc chiar și la ranele cele
mai vechi, 1 borcânel mare 70 cr., 1 borcânel mic 40 cr.

„Mixtură contra limbricului mare“ (Bandwurm) Cel mai bun
mijloc și în multe casuri aprobat cu cel mai bun succes, contra limbricului
mare. În timp de 2 ore depărtă limbricul cu cap cu tot 1 sticlă 2 fl. 50 cr.

„Esenție de cap“ după profesorul Dr. Korányi medic și profesor
la universitatea din Budapesta. Acesta esenție întărește rădăcina și impe-
decă căderea părului, s'au întrebuințat în nenumărate casuri cu cel mai bun
succes, 1 sticlă mare 1 fl. 50, mică 80 cr.

„Pomade de cójă de nucă“ Cel mai bun mijloc în contra cărunți-
rei părului 1 borcânel mare 60 cr., mic 30 cr.

„Pilule purgante bănățene.“ Fôrte bun mijloc în contra durerii
de stomac, de cap, scaun neregulat, îndepărtăză părțile și sucurile strică-
cioase ale corpului omenesc și aduce o mistuire regulată, 1 cutie 20 cr.

Casa centrală de marfă

M. STEINSCHNEIDER & Comp.

CARANSEBES

la

M â ț a n é g r ă

(vis-a-vis de biserica catolică)

recomandă magazinul seû de marfă bine asortat
cu materii de vestimente pentru domni și dômne,
pânză, stergare, măsaie și serviete, albe și co-
lorate, **percaline** (dimicaton) **flanetă baracan** (bar-
chiet), **tôte felurile de cârpe și mătasă.**

Maî departe mare alegere în cămeși pentru
dômne și domni, **gulere, pălării și căciuli** de
dômne și domni, **umbrare și paraplie.**

Magazin în fabricate de: **ață de îm-
pletit, ațe, lână de țesut**, și **tôte felurile de
mărunțișuri.**

Magazin în materii de mobile, **dra-
perii, cuperte** (iorgane) și **covóre.**

ANTICARIAT TIMISOARA

L. 13.

12

15

1577

1988.9.2

eril
stric

e-